

Framtidens Kommuner & Landsting

Lena Micko sätter välfärd och självstyre i fokus

Lena Micko, SKL:s första kvinnliga styrelseordförande, vill satsa extra mycket på välfärden. "Om staten ska diktera hur pengarna ska användas fallerar det lokala självstyret."

Sida 5

Sverige halkar efter i offentlig digitalisering

Flera länder har både kommit i kapp och gått om Sverige i digitalisering. Per Mosseby, chef för SKL:s digitaliseringavdelning nämner några orsaker.

Sida 19

Smidigt informationsutbyte ger en flexiblare sjukvård

"Sjukvården måste bli mer flexibel så att man fritt kan förflytta sig mellan olika vårdgivare", säger Karin Pihlgren, it- och eHälsachef, Stockholms läns landsting.

Sida 6

Varför vänta på framtiden?

Registrera all information i en sammanhållen lösning för att underlätta patientens väg genom vårdkedjan. Arbeta direkt i journalen vid sängkanten med stöd av surfplatta. Få en överblick i planering och ständig tillgång till rätt information i mötet med patienten genom evidensbaserade råd.

Med den nya versionen av Cambio COSMIC® blir hälso- och sjukvården säkrare och effektivare och en ännu mer tillfredsställande arbetsplats för vårdpersonalen i det dagliga mötet med patienterna.

Med Cambio COSMIC är framtiden redan här!

”Flyktingkrisen kräver samarbete över de politiska nivåerna”

Den gångna hösten har präglats av den pågående flyktingkrisen. I slutet av september sa SKL ja till regeringens lagstiftning om att alla kommuner ska ta emot flyktingar som fått uppehållstillstånd. Att SKL säger ja till en tvångslag, är dock långt ifrån en självklart för en organisation som företräder det kommunala självstyret. Håkan Sörman, vd för SKL, menar att läget är så prekärt och något annat förslag för att lösa situationen finns inte. Lena Micko, nyttillträdd styrelseordförande för SKL, framhåller att alla måste tänka lite annorlunda och samarbeta ännu bättre över de politiska nivåerna, för att snabbt kunna erbjuda människor tak över huvudet.

Samtidigt som kommuner och landsting gör stora insatser för människor på flykt ska den dagliga verksamheten flyta på som vanligt.

Runt om i landet pågår en rad spännande utvecklingsprojekt som ska rusta Sverige för framtiden. Ett exempel är Västerås stads satsning på välfärdsteknologi där man med digital teknik minskar begränsningsåtgärder på demensboende. Ett annat exempel är Vara kommun som är först ut i landet med att erbjuda fiber till samtliga invånare. För att inte nämna Vellinge kommun vars satsning på skolan gett dem utmärkelsen ”Bästa skolkommun” för andra året i rad. Inte heller Sundsvalls kommun är att förglömma, de föräddades i år med Guldtrappan, en utmärkelse för framgångsrik digital utveckling i skolorna.

Om detta och mycket mer kan du läsa i årets upplaga av tidningen.

Trevlig läsning!

Om detta kan du läsa i Framtidens Kommuner & Landsting

- 4 **Sverige brottas med en stor infrastrukturelskuld...**
...och vem betalar vad? undrar Håkan Sörman, vd SKL.
- 5 **Lena Micko sätter välfärd och självstyre i fokus**
SKL:s första kvinnliga ordförande i intervju.
- 6 **Samlad information – viktig förutsättning för en flexibla sjukvård**
Karin Pihlgren, it- och eHälsachef på SLL, i intervju.
- 8 **Upplands Väsby: skapar möten mellan kommun och företag**
- 9 **Ny fas i digitaliseringen av kommunernas medborgartjänster**
Torbjörn Larsson, ordförande för KommiTS, i intervju.
- 10 **Årets bästa skolkommun utsedd**
- 11 **Offentlig upphandling kan bli mycket effektivare**
- 12 **Sveriges Kvalitetskommun 2015**
- 13 **It i skolan – ett sätt att skapa framtida världsmedborgare**
- 14 **Myndigheten för delaktighet stödjer välfärdsteknologiarbetet**
- 15 **Nominerad Sveriges it-kommun 2015**
- 16 **Svenskt näringslivs Kommunranking 2015**
- 17 **Tillväxt: värna om kommunens företagare**
- 18 **Sammanhållet system nyckel till effektivt arbetsflöde**
- 19 **Sverige halkar efter i den offentliga digitaliseringen**
Per Mosseby, chef för SKL:s digitaliseringsavdelning, i intervju.
- 20 **Digitaliseringen måste upp på kommunledningsnivå**
- 21 **Västra Götalandsregionen vill få tillväxten på räls**
- 22 **Svensk e-legitimation: fördel ansluta sig redan nu**

Presenterade företag och organisationer

24 MSB	34 Övertorneå kommun
25 CGI	35 KFS
26 Avancit	36 Nordic Medtest
26 InfraSight Labs	36 Hälsans nya verktyg
27 Websense	37 Göteborgs stad
28 Värmdö kommun	38 Västerås stad
29 Hitachi Data Systems	39 Pulsen
30 Myndigheten för tillgängliga medier	39 READi for Health / Region Skåne
31 Gatsoft	40 Eslövs kommun
31 Colligio	40 Upphandlingsmyndigheten
32 Netsecure Sweden	41 Piteå kommun
32 Enfo	41 Västerbottens läns landsting
33 IST	42 Kaustik

Framtidens Kommuner & Landsting är producerad av NextMedia

nextmedia

SKRIBENTER Sandra Ahlqvist, Anette Bodinger, Pierre Eklund, Hans Karlsson, Cristina Leifland, Clas Lewerentz, Måns Widman, Annika Wihlborg, Christina B. Winroth

OMSLAGSFOTO Rickard L. Eriksson

GRAFISK FORM Stellan Stål

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

Frågor om innehållet besvaras av Niklas Engman
Tel: 08-661 07 90, E-post: niklas.engman@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM BRANSCH- OCH KUNDTIDNINGAR I DAGSPRESS KONTAKTA:

Niklas Engman, Tel: 08-661 07 90, Mob: 070-774 84 90
E-post: niklas.engman@nextmedia.se

LÄS MER PÅ: WWW.FRAMTIDENSKOMMUNER.SE

Nationell mötesplats för välfärdsteknologi och e-hälsa
Kistamässan 3-4 februari 2015

Konferens och mäsas om införandet av ny teknik och förändrade arbetssätt – inom kommunal vård och omsorg.

Äldreomsorg

Hemsjukvård

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Individ- och familjeomsorg

www.facebook.com/mvtochehalsa

[@MVT2015](https://twitter.com/MVT2015)

[#MVT](https://twitter.com/MVT2015)

www.mvte.se

Arrangörer:

SKL, VINNOVA, och Västerås stad

Partners:

IT&Telekomföretagen, Kommunal, Vårdförbundet, Svensk sjuksköterskeförening, Vision, Föreningen Sveriges Arbetsterapeuter och Swedish Medtech

Sponsorer

Telia, Tunstall och Tieto

HÅKAN SÖRMAN, VD SKL:

Vem betalar vad?

Idag brottas Sverige med en stor infrastrukturskuld. Det kommer att behövas stora investeringar för att rusta upp och bygga nytt. Frågan Håkan Sörman, vd för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ställer sig är: vem ska betala för kalaset?

Att kommuner och landsting medfinansierar statlig infrastruktur, är för Håkan Sörman inte helt oproblematiskt.

– Medfinansieringen iscensätts delvis genom vägtullar, men huvudsakligen handlar det om rena ekonomiska bidrag till staten. Att kommuner och landsting matar in miljardbelopp i det som staten per se äger, är märkligt, konstaterar Sörman.

I huvudsak lånefinansieras medfinansieringen. Det får i sin tur till följd att resultaträkningen belastas med räntekostnader.

– I det perspektivet är det konstigt att vår sektor, som är nästan lika kreditvärdig som staten – eftersom våra medlemmar i skuldlägen alltid kan höja skatten – inte tillåter oss att låna i Riksgälden till en bättre ränta, speciellt för statliga åtaganden.

En brännande medfinansieringsfråga är visionen om höghastighetståg.

– I de områden där tågstationerna byggs kommer markpriserna att stiga. De pengar som satsats på medfinansiering kan då åter-

fås genom försäljning av nybyggda bostäder. Tyvärr är kalkylerna inte realistiska eftersom de kräver enorma befolkningsökningar, förutspår Sörman.

Tvingande flyktingmottagning

I slutet av september sa SKL ja till regeringens lagstiftning om att alla kommuner ska ta emot flyktingar som fått uppehållstillstånd. Att SKL säger ja till en tvångslag, är dock långt ifrån en självklarhet för en organisation som företräder det kommunala självstyret.

– Läget är så prekärt och något annat förslag för att lösa situationen finns inte, därför tillstyrker vi lagen med tre villkor: att lagen tidsbegränsas till högst tre år, att kommunerna får full ekonomisk kompensation enligt finansieringsprincipen och att kommunernas totala mottagande, alltså även av de som bösätter sig själva, räknas in när anvisning sker enligt den nya lagen.

Situation är akut, men rätt skött, framhåller Sörman, kommer Sverige att vara vinnaren i framtidens Europa med en demografi som är

Håkan Sörman, vd SKL.
Foto: Rickard L. Eriksson

Huvudsakligen handlar medfinansieringen om rena ekonomiska bidrag till staten

betydligt bättre än senaste tidens utveckling med en allt äldre befolkning.

– Det är ingen tillfällighet att Tyskland är så generös i sitt flyktingmottagande; det är ett mycket strategiskt grepp eftersom de vet att de behöver förändra sin demografi. Det gäller även Sverige, fastslår Håkan Sörman.

TEXT: CHRISTINA B. WINROTH

På rätt väg

Hårt arbete har tagit oss hit. Till framgångsrika entreprenörer med en stark framtidstro. Och vi siktar hela tiden ännu högre.

Att vara företagare i Boden är att tillåtas vara kreativ samtidigt som det finns utrymme för allt det andra som är viktigt. Som att stanna upp och tänka nytt.

Att vara företagare i Boden är också att ha nära till det mesta - barnens aktiviteter, skolor, kulturevenemang, shopping, attraktiva hustomter och naturupplevelser.

Precis som det ska vara.

NY ORFÖRANDE SKL

Lena Micko sätter välfärd och självstyre i fokus

I mars i år röstade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) fram ett rödgrönt majoritetsstyre med Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet i SKL. Till ny ordförande, och som första kvinnliga styrelseordförande, utsågs Lena Micko (S), tidigare kommunalråd i Linköping.

Som ny ordförande bryter Lena Micko två mandatperioder av en borgerligt dominerad styrelse. På frågan hur verksamheterna kommer att känna av den politiska svängningen, svarar hon:

– Vi försöker att ha ett så gott samarbete som möjligt mellan partierna inom SKL, men vi har alla våra hjärtefrågor och naturligtvis kommer det att finnas saker som en röd-grön ledning kommer att driva lite mer än andra. Och visst handlar mycket om frågor knutna till välfärden och ett jämlikt samhälle, säger Lena Micko.

Lena Micko framhåller också vikten av att höja välfärdsyrkenas status så att fler unga med rätta kan stoltsera med sitt yrkesval.

– Valfärdsjobben ska vara trygga och ge möjligheter till kompetensutveckling och kar-

Lena Micko, SKL:s första kvinnliga styrelseordförande, vill satsa extra mycket på välfärden.
Foto: Rickard L. Eriksson

Om staten ska diktera hur pengarna ska användas fallerar det lokala självstyret

riärmöjligheter. Rätten till heltid måste också bli norm inom den offentliga sektorn.

Lokalt självstyre

Kommuner och landsting är i stor utsträckning beroende av goda förutsättningar för att kunna bedriva verksamhet lokalt. Det är den lokala myndighetens uppgift att leverera de beslut som tas i riksdag och regering.

– Idag är många statsbidrag hårt styrda. Detta gör det ofta omöjligt för en kommun att söka bidragen. Om staten ska diktera

hur pengarna ska användas fallerar det lokala självstyret. Vår förhoppning är att kunna rensa bland alla specialstyrda statsbidrag och istället ge kommunerna möjligheten att söka bidrag för de insatser som bedöms nödvändiga på det lokala planet.

Jämlikhet viktigt

Micko vill också uppmärksamma kraven på medfinansiering av infrastrukturprojekt.

– Det finns en oro att medfinansiering kommer att ta medel i anspråk som var avsedda för skola och äldreomsorg. Den vägen vill vi inte gå och här måste vi vara vaksamma.

Inom vårdsektorn arbetar SKL också hårt för att öka tillgängligheten och för att minska värdköerna. Parallellt pågår arbetet att göra vården mer jämlik; att oberoende av bakgrund erbjudas vård under samma förutsättningar, och på samma villkor.

– En högaktuell utmaning är kravet på utökat samarbete för att klara den extraordinära situation med flyktingar vi ställts inför. För att klara situationen måste alla tänka lite annorlunda och samarbeta ännu bättre över de politiska nivåerna, för att snabbt kunna erbjuda människor tak över huvudet. För även om det är tufft just nu, kommer Sverige att må bra av invånartillskottet, avslutar Lena Micko.

TEXT: CHRISTINA B. WINROTH

Vi håller koll på upphandlingsrätten så att du undviker upphandlingsfelen.

Vi ger dig råd och stöd avseende juridiska frågeställningar vid offentliga upphandlingar och genomför rättsutredningar när det behövs.

Läs mer på www.sklkommentus.se

E-HÄLSA

Samlad information – viktig förutsättning för en flexiblere sjukvård

– Sjukvården måste bli mer flexibel så att vår befolkning, som har rätten att röra sig fritt inom Sverige och EU, även kan förflytta sig sömlöst mellan olika vårdgivare, säger Karin Pihlgren, it- och eHälsachef, Stockholms läns landsting.

Den nya patientlagen som trädde i kraft vid senaste årsskiftet ger patienter rätt att söka planerad vård i hela landet. Men att använda sig av den möjligheten är inte helt enkelt eftersom olika landsting har olika patientdatasystem som gör det svårt att på ett smidigt sätt få fram journaler och annan sjukdomshistorik.

– Sjukvården måste bli mer flexibel. För att klara det krävs att patienten har all sin information samlad på ett ställe, så att alla behöriga inklusive patienten har åtkomst, säger Karin Pihlgren, it- och eHälsachef, Stockholms läns landsting.

Karin Pihlgren, it- och eHälsachef, Stockholms läns landsting.

3R

Ett stort steg i den riktningen är projektet 3R, ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen, Stockholms läns landsting och Region Skåne – tre regioner med totalt fem miljoner invånare. Syftet är att ta fram ett nytt informationssystem för sjukvården, ett system som bland annat ska skapa en modern och användarvänlig it-miljö för medarbetarna, utökade möjligheter för patienterna att vara delaktiga i sin egen vård, effektiviserade arbetssätt och medge sömlöst utbyte av vårdinformation mellan olika vårdgivare.

– Under de senaste 18 månaderna har vi arbetat med ta fram förstudie, ett programdirektiv och en målarkitektur för den nya teknologin som ska bygga helt på globala standarder. Allt bygger på att standardisera verktyg och att ha en och samma gemensamma informationsstruktur. Målet är att vi ska hitta och utbyta information på ett smidigt sätt, det ska vara fri åtkomst till den information som användaren har rätt att ha åtkomst till, säger Karin Pihlgren.

Tanken är att också övriga landsting i Sverige ska kunna dra nytta av det arbete som sker inom 3R.

– Vi bygger hela 3R-filosofin på att det är vården vi vänder oss till, inte till vad landstingen gör idag. Vi vill ta hand om patienten, från det att vederbörande går in och blir patient till dess att utskrivning sker. Var och när i detta flöde man har satt sin fot ska inte spela någon roll ur informationsteknisk synpunkt. Det viktigaste är att utvecklingen måste vara verksamhetsdriven, och för att klara den utmaningen krävs att vården förändrar sina arbetssätt. Vår uppgift är att förse dem med bättre verktyg för uppgiften, säger Karin Pihlgren.

Inte bara teknik

Peter Alvinsson, avdelningschef för Infrastruktur på Inera, det landstingsägda bolaget

Målet är att vi ska hitta och utbyta information på ett smidigt sätt

Peter Alvinsson, avdelningschef för Infrastruktur på Inera.

Nu handlar det till stor del om att använda de pusselbitar vi har för att lägga pusslet rätt

som har till uppgift att tillhandahålla e-tjänster för vården och koordinera landstingens och regionernas gemensamma e-hälsoarbete, är inne på samma spår.

– Vi har en stor uppgift i att se till att de som vill använda och utnyttja våra tjänster ska kunna göra det på ett enkelt och naturligt sätt. I vårt uppdrag ligger även att vidareutveckla befintliga tjänster och att möta de behov som finns på e-hälsoområdet.

När det kommer till användningen av e-hälsotjänster är det enligt Peter Alvinsson inte enbart en fråga om teknik.

– Teknik finns hur mycket som helst. Det handlar mer om attityder och vilja att förändra. För Ineras del handlar det om att ta fram lösningar som ska stötta och underlätta arbetet i kommuner och landsting. Oavsett hur mycket av den varan vi tar fram i form av plattformar, system och tjänster är det inte förrän de används som det blir någon nytta. Jag tror inte att det fattas någon avgörande pusselbit för att vi ska kunna nå det här till-

ståndet. Nu handlar det till stor del om att använda de pusselbitar vi har och komplettera med de som saknas, för att sedan lägga pusslet rätt.

Något som kan vara lättare sagt än gjort.

– Jag tror att utmaningen ligger i att samverka mer, här har det tagits en rad olika steg i rätt riktning. Ett exempel är Ineras nationella Tjänsteplattform som underlättar integrationer genom att vara navet mellan system och tjänster. Den senaste tiden har antalet anslutningar ökat med uppemot 100 nya anslutningar per vecka.

Det om något, menar Peter Alvinsson är ett tecken på att e-hälsotjänsterna lämnat barnsjukdomarna bakom sig.

– Vi kommer definitivt att stöta på några utmaningar då och då. Men dagens teknik och den medvetenhet som nu finns bland alla invånare skapar stora möjligheter till att få fart på e-hälsotjänsterna på allvar.

TEXT: ANETTE BODINGER

Vilka vägval skapar bäst utveckling?

Förändringstakten ökar. Globalisering, digitalisering och innovation skapar nya förutsättningar och möjligheter för dig som utvecklar verksamheten inom en kommun eller ett landsting.

Oavsett vilka utmaningar du står inför, har vi den samlade kompetensen och lösningarna för att hjälpa dig välja rätt väg. Med starkt fokus på att göra verklig skillnad för våra klienter i deras dagliga verksamhet och framtida vision – från strategi till implementering.

www.deloitte.se/offentligsektor

Vi är dina IT-kirurger inom eHälsa

Våra medarbetare brinner för att stödja hälso- och sjukvårdens moderna verksamhetsutveckling med hjälp av IT.

Vi har specialiserat oss på att genomföra projekt anpassade till hälso- och sjukvårdens behov. Vi inspirerar till nya idéer, effektiva arbetssätt och säkerställer att önskad förändring realiserar. Det hjälper våra kunder att skapa bestående förbättringar.

Tillämpning av IT och eHälsa ökar effektiviteten och förstärker innovationskraften inom hela hälso- och sjukvårdssektorn. Samtidigt innebär det en förbättrad livskvalité för oss alla.

Våra goda kunskaper om vårdverksamheten och spetskompetens inom IT och eHälsa, hjälper våra kunder att skapa och införa nödvändigt IT-stöd.

Innovation "inside the box"

Innovation handlar inte endast om att tänka "outside the box" utan också om att tänka "inside the box".

Under många år har tusentals innovationer förvandlats till produkter och tjänster som används inom hälso- och

sjukvården. Men innovation handlar även om att förstå dessa produkter och tjänster för att utnyttja deras fulla potential. Först då skapar vi nytta – här och nu.

Vårdens IT-kirurger

Meditude AB kan bäst beskrivas som vårdens "IT-kirurger". Vi är ett konsultföretag med spetskompetens inom ledningsfrågor samt verksamhets- och systemutveckling inom hälso- och sjukvården.

Meditude fokuserar erbjudandet till hälso- och sjukvården genom områdena strategi och management samt IT och eHälsa. Innovation genomsyrar hela Meditudes organisation i öppen samverkan med kunder, leverantörer och samarbetspartners. Det primära syftet med innovationsarbetet är att skapa mervärde för våra kunder.

Ledorden som bäst beskriver vårt arbetssätt är precision, resultat och innovation. • Bestående förbättringar kommer genom lyhördhet, djup förståelse och precision. • Vi lyckas när kunden kan förvalta vårt gemensamma

Gemajl Imeri, grundaren av Meditude.

resultat.

• Vi skapar mervärde för våra kunder genom nytänkande och innovation.

Experter inom eHälsa

Företagets grundare Gemajl Imeri har tretton års erfarenhet av arbete inom hälso- och sjukvården och ett brett kontaktnät inom branschen. Hans uppdrag sträcker sig från systemutvecklare till ledande roller inom arkitektur, strategi, enterprise arkitektur, projektledning och management.

De senaste fyra åren har Gemajl Imeri varit huvudprojektledare och arkitekt för ett omfattande uppdrag kring strukturerad vårddata (SVD) inom

Stockholms läns landsting.

I projektet identifierades metoder för att underlätta informationsöverföring av kliniska data till kvalitetsregister, bland annat genom att strukturera vårddokumentationen för våra folksjukdomar artrit, hjärtsvikt, diabetes och bröstcancer. Genom ökad struktur skapar vi bättre förutsättningar för bättre verksamhetsuppföljning och forskning.

Här är några av verksamheterna vi hjälpt:

• Psykiatri, Stockholms läns sjukvårdsområde
• Hjärtkliniken, Danderyds sjukhus
• Neurologen, Karolinska Universitetssjukhuset
• ASIH, Geriatrik och Primärvård, Stockholms läns sjukvårdsområde

Växer snabbt inom eHälsa

Meditude växer och vi söker ständigt efter nya eldsjälar som brinner för att stödja hälso- och sjukvårdens arbete med modern verksamhets- och systemutveckling.

Du som har mer än fem års dokumenterad erfarenhet av eHälsa och/eller utbildning inom medicinsk informatik, datateknik, industriell ekonomi får gärna kontakta oss. Skicka ditt CV till rekrytering@meditude.se

Besök gärna vår hemsida www.meditude.se eller kontakta oss på info@meditude.se för att få veta mer.

Meditude
VÅRDENS IT-KIRURGER

FÖRETAGARE

Upplands Väsby kommun är bra på att skapa möten mellan kommun och företag

Envirocontainer är världsledande inom säkra flygtransporter av kylde läkemedel. Efter många år i Knivsta kommun valde Envirocontainer, med drygt 145 medarbetare i Sverige, att 2013 flytta sitt globala huvudkontor till Upplands Väsby kommun.

Eftersom vi har medarbetare från såväl Uppsala som Stockholm ville vi etablera oss i en kommun mellan de båda städerna. Vi prioriterar ett attraktivt logistiskt läge. När vi hittade en lokal som passade oss i Infra City i anslutning till E4:an bestämde vi oss för att flytta till Upplands Väsby kommun, säger Simon Angeldorff, vd på Envirocontainer.

För Envirocontainer är Infra City, som både kan erbjuda bra kommunikationer med bil, buss och pendeltåg samt en infrastruktur i form av lunchrestauranger, gym och butiker, ett attraktivt läge som matchar företagets globala verksamhet.

–Upplands Väsby kommun erbjuder ett attraktivt näringslivsklimat som ofta rankas högt i nationella näringslivsrankingar. Väsby

Simon Angeldorff, vd på Envirocontainer.

Mathias Bohman, kommunstyrelsens ordförande i Upplands Väsby kommun.

Promotion agerar dessutom proaktivt och för en kontinuerlig dialog med oss och andra företag, säger Simon Angeldorff.

Flytten underlättade rekryteringen

För Envirocontainer har flytten till Upplands Väsby bland annat gjort det lättare att rekrytera medarbetare från såväl Upplands Väsby som närbelägna Sigtuna och Sollentuna kommun.

–Vi fick besök av kungaparet när de besökte kommunen. Nästa vecka får vi besök från en av kommunens ledande politiker, vilket tyder på att de verkligen är lyhörda för våra åsikter. De bjuder även regelbundet in till frukostmöten, näringslivsdagar och liknande, säger Simon Angeldorff.

–En välfungerande dialog mellan företag, politiska företrädare och tjänstemän utgör grunden till ett attraktivt företagsklimat. Företagen har ofta en tydlig bild av vad som krävs för att de ska kunna utvecklas och växa, för oss som politiker handlar det mycket om att vara lyhörda för deras behov och att regelbundet besöka företagen för att förstå deras utmaningar, säger Mathias Bohman, kommunstyrelsens ordförande i Upplands Väsby kommun.

Dialogdagar förkortar beslutsvägarna

Väsby Promotion är en fristående ekonomisk förening som arrangerar möten och fungerar som en av kontaktytorna mellan företagare, politiker och kommunala tjänstemän. Varje år arrangeras dessutom Dialogdagarna, som samlar politiker, tjänstemän och många av kommunens företagare under samma tak för att diskutera aktuella näringslivsfrågor.

–Vår främsta framgångsfaktor är de välfungerande kontaktytor vi lyckats skapa. De mötesplatser och forum som arrangeras kontinuerligt förkortar beslutsvägarna och underlättar dialogen mellan olika aktörer i kommunen, säger Mathias Bohman.

TEXT: ANNIKA WIHLBORG

VI TILLVERKAR BRA DAGAR

Kärnan i Karlstads kommuns värdegrund är att vi är till för Karlstadsborna. Öppenhet och bra dialog är en förutsättning för att verksamheten ska utvecklas och Karlstadsborna ska känna sig nöjda och stolta över sin stad. Webbplatsen **karlstad.se** med e-tjänster och möjlighet att jämföra service, vår Facebook-sida med drygt 24 000 gillare och vårt Kontaktcenter med bra bemötande – alla är pusselbitar som bidrar till att ge invånarna bra och effektiv service.

Vi är 7 000 jobbkompisar som hjälps åt med att tillverka bra dagar för Karlstadsborna.

KARLSTADS KOMMUN

DIGITALISERING

Ny fas i digitaliseringen av kommunernas medborgartjänster

Digitaliseringen av medborgartjänster inom den offentliga sektorn har gått in en ny fas.

– I början handlade det ofta om ett elektroniskt formulär som gjorde tjänsten digital för medborgaren, dock inte för handläggaren. Idag blir allt fler tjänster helt automatiserade, säger Torbjörn Larsson, ordförande för KommlITS.

Många kommuner kan redan idag erbjuda sina invånare e-tjänster för medborgarservice så som ansöknings- och tillståndprocesser inom stadsbyggnad, barnomsorg och socialförvaltning. Till det kommer olika former av telemedicinska lösningar som innebär att personer kan ha kontakt med vårdpersonal via videokommunikation i hemmet. Visionen är att tjänsterna ska vara tillgängliga dygnet runt.

Helst ska allt ligga samlat på ett ställe, med en enda inloggning – gärna statliga myndigheter och kommunen tillsammans.

Dit är det en bit kvar. Torbjörn Larsson konstaterar att Sverige är ett avlångt land och att olika kommuner har kommit olika långt.

Idag sker all informationsinlämning via en tjänst på kommunens hemsida

– Självklart spelar befolkningsunderlag och antal ärenden stor roll. För en liten kommun som handlägger ett fåtal bygglovsärenden om året är investeringar i ny it inte lika självklar som för en stor kommun.

Samlat grepp

Torbjörn Larsson arbetar även som it-strateg inom Falkenbergs kommun. Här har man tagit ett samlat grepp om all information som krävs inför skolstarten.

– Det handlar om allt från anmälan om specialkost till ansökan om modersmålsundervisning och val av skola. Tidigare var det elva, tolv blanketter som skulle fyllas i. Det var inte heller ovanligt att vi fick in olika information från två vårdnadshavare. Idag sker all informationsinlämning via en tjänst på kommunens hemsida, något som underlättar enormt både för invånare och handläggare.

Ett sätt för mindre kommuner att utveckla den kommunala servicen till sina medborgare är sambruk.

– Flera kommuner kan gå samman och dela på olika tjänster. Jag tror också att det kommer att bli allt vanligare med kommunala tjänster som ligger utanför kommunens egen plattform.

Torbjörn Larsson,
ordförande för
KommlITS.

Ett exempel på det är Fixa min gata som drivs som en molntjänst och kan ta emot rapporter om problem i gatumiljön från medborgare i samtliga svenska kommuner och automatiskt skickar dessa till rätt kommun. Vi är ännu bara i början av den utvecklingen, men helt klart är det en trend som kommit för att stanna.

TEXT: ANETTE BODINGER

Skicka e-fakturor till alla kommuner och landsting via en enda koppling till vårt nätverk Pagero Online.

PAGERO
your financial supply chain network

Pageros e-fakturatjänster passar alla företag oavsett affärssystem, bransch och fakturavolym. Läs mer på vår hemsida www.pagero.com eller kontakta oss för mer information. Tel: 031-730 88 30, e-post: info@pagero.com

PAGERO

BÄSTA SKOLKOMMUN 2015

Årets bästa skolkommun utsedd

I mitten av oktober presenterade Lärarförbundet sin årliga ranking – bästa skolkommun. Vellinge kommun toppar statistiken. På andraplats hamnar Piteå och tredjeplatsen kniper Luleå.

Lärarförbundets undersökning som gjorts sedan 2002, mäter bland annat lärartäthet, lärarlöner, resurser till undervisningen, betygsresultat i årskurs nio samt andelen elever som fått behörighet till högskolan. Undersökningen väger också in hur väl kommunerna lyckas utifrån faktorer som andelen nyinvandrade elever, fördelningen pojkar/flickor och föräldrarnas utbildningsnivå.

–De kommuner som hamnar i topp har ofta bestämt sig. De har investerat långsiktigt och haft en dialog med lärare och skolledare om vad som krävs, säger Johanna Jaara Åstrand, Lärarförbundets ordförande.

Vissa kommuner återkommer år efter år högt upp respektive långt ner på listan. Det väcker frågor om skolans likvärdighet.

–Det är tydligt att det finns stora utmaningar för likvärdigheten. Ingen elev ska behöva känna oro över att få en sämre utbildning. Därför krävs det bland annat en starkare resursfördelning både mellan kommuner

och inom kommuner, säger Johanna Jaara Åstrand.

Utmaningar

Årets ranking presenteras i ett läge där lärarbristen på allvar fått fäste i Sverige och under hösten har rapporter om vakanta lärartjänster och obehöriga lärare avlöst varandra.

–Alla kommuner drabbas av lärarbristen som är en stor utmaning. Inom de närmaste åren kommer det att avgöras vilka kommunpolitiker som har modet att ta itu med situationen. Den långsiktiga tillgången till skickliga lärare höjer elevernas resultat. Kommuner som inser det har alla chanser att bli bra skolkommuner, säger Johanna Jaara Åstrand.

Rankingen presenterades i år i ljuset av att många nu flyr till vårt land undan krig och förtryck. Många som kommer är ensamkommande barn.

–Vi måste se varje ny tillkommande elev som en möjlighet. Men det ställer framförallt krav på ett politiskt ledarskap som visar vägen och fördelar ansvaret mellan kommuner, inom kommuner och mellan förvaltningar och skolor. Ett ledarskap som ser till att resurserna kommer fram så att lärarna kan fokusera på barnens och ungdomarnas lärande, säger Johanna Jaara Åstrand.

TEXT: ANETTE BODINGER

Ester Alavei, utbildningsspecialist i Vellinge, Jessica Öberg, ordförande för Lärarförbundet i Vellinge, Johanna Jaara Åstrand, ordförande för Lärarförbundet och Gustav Schyllert, utbildningsnämndens ordförande i Vellinge.

BÄSTA SKOLKOMMUN 2015:

	Kommun	Län	P.	2014
1	Vellinge	Skåne	686	1
2	Piteå	Norrbottnen	1001	2
3	Luleå	Norrbottnen	1014	20
4	Nybro	Kalmar	1039	3
5	Hammarö	Värmland	1051	8
6	Båstad	Skåne	1187	5
7	Lund	Skåne	1208	18
8	Lomma	Skåne	1241	15
9	Sotenäs	Västra Götaland	1246	33
10	Umeå	Västerbotten	1280	39

Den långsiktiga tillgången till skickliga lärare höjer elevernas resultat

Väsby's företagare nöjdast i Sverige!

- Samarbetet mellan kommun och näringsliv placerar Väsby bland **topp 10** på **Svenskt Näringslivs ranking** av företagsklimatet i Sveriges kommuner.
- Bra service till företagen ger Väsby **förstaplats** i **SKL:s servicemätning**.

OFFENTLIG UPPHANDLING

Offentlig upphandling kan bli mycket effektivare

Den offentliga upphandlingen kan få bättre effekt med ganska enkla medel. Det gäller att följa vissa generella riktlinjer.

Det anser Eva-Lotta Löwstedt Lundell, nybliven vd för SKL Kommentus med flera tunga poster bakom sig under sina 15 år i upphandlingsbranschen. Hon har nyligen skrivit en bok med tips om hur man lyckas med offentliga upphandlingar.

– Det går att göra upphandlingsarbetet smartare, enklare och effektivare genom att ta hänsyn till ett antal viktiga principer, säger hon.

Om man ska lyckas genomföra ett effektivt upphandlingsprojekt måste man till att börja med hela tiden ha tre perspektiv på arbetet: verksamhetens behov och mål, marknadens möjligheter och erbjudanden samt regelverk som behöver följas.

En av de viktigaste principerna är att alltid bygga förtroendefulla och professionella relationer med leverantörerna.

– Vi ska inte bara kommunicera med våra leverantörer genom att utbyta dokument och e-post. Vi måste träffas och prata med varandra om våra affärer.

En annan viktig princip är att starta alla nya upphandlingsprojekt med ett blankt papper i stället för att kopiera andra upphandlingar eller använda mallar utan närmare analys. Varje affär är unik.

Det gäller också att se framåt i tiden. Affärerna måste vara långsiktigt hållbara.

– Vi får inte urholka marknaden genom att göra en bra affär som kanske slår ut andra leverantörer. Även nästa gång måste det finnas konkurrens på marknaden och välmående leverantörer.

Stor besparingspotential

En förbättrad styrning av upphandlingsprojekten har en mycket stor besparingspotential. Eva-Lotta Löwstedt Lundell uppskattar den till minst 5 procent av de 680 miljarder kronor som den totala offentliga upphandlingen uppgår till på årsbasis. Det motsvarar nästan hela försvarsbudgeten.

Upphandlingsreglerna har blivit alltmer komplexa. Under våren 2016 träder nya regler i kraft.

Eva-Lotta Löwstedt Lundell, vd för SKL Kommentus.

Regelverket är komplicerat, men det är inte omöjligt

– I vissa avseenden innebär de en förbättring. Men lagen är alldeles för detaljerad. Om man har tagit bort tio snubbeltrådar, så har man lagt ut 50 nya. Regelverket är komplicerat, men det är inte omöjligt, säger Eva-Lotta Löwstedt Lundell.

TEXT: MÅNS WIDMAN

Allt börjar med en bra lärare!

Varje dag gör tusentals lärare ett fantastiskt jobb och utbildar våra barn och ungdomar – Sveriges framtid. Men dagens lärare behöver fler kollegor. Om tio år bedöms 65 000 lärare saknas i Sverige. Det är ingen liten siffra. Det är lika många som alla lärare i hela Västsverige.

Många väljer idag bort ett av Sveriges viktigaste yrken för att arbetsbelastningen är för hög och lönen för låg. Men med rätt politiska beslut kan lärarna bli fler. För vem ska annars utbilda framtidens sjuksköterskor, ingenjörer och kreatörer?

Sverige behöver #flerlärare!

Johanna Jaara Åstrand

Johanna Jaara Åstrand

Ordförande Lärarförbundet

Twitter: @JohannaJAstrand

NOMINERAD SVERIGES KVALITETSKOMMUN 2015

Kävlinge – en kommun med höga ambitioner

Kävlinge är en av sex kommuner som tävlar om titeln Sveriges kvalitetskommun 2015.

– Nomineringen är ett kvitto på att allt arbete som politiker, tjänstemän och medarbetare inom kommunen lägger ner faktiskt ger resultat, säger Mikael Persson, kommundirektör.

Kävlinge kommuns resa fram till nomineringen började för fem år sedan då organisationen genomförde en kommunkompass hos Sveriges Kommuner och Landsting.

– Resultatet ledde till en diskussion, där ett 70-tal chefer i kommunen deltog, om vårt sätt att styra och leda verksamheten. Vi insåg att vi var väldigt duktiga på ekonomistyrning, men inte lika intresserade av de verksamhetsmässiga resultaten på kommunledningsnivå, berättar Mikael Persson.

I diskussionen framkom också att det fanns en spretighet i sättet att styra kommunen.

– Vi var ganska duktiga var och en för sig men saknade en modell och ett gemensamt förhållningssätt i ledningsfrågor. Resultatet blev ett beslut om att arbeta fram en gemen-

sam styrnings- och ledningsmodell, då vi insåg att det behövdes en enhetlig lagtröja så att vi kände att vi tillhörde samma organisation.

Ständig resa

För att stärka processen anställdes Pernilla Ahnfors till kommunövergripande kvalitetsstrateg.

– Vi gjorde en plan utifrån resultaten från kommunkompassen, där det tydligt framkom vad det var vi behövde jobba med. För att kunna mäta resultaten av vårt arbete planerade vi in en ny kommunkompass 2014 och att vi skulle vara med i tävlingen Sveriges Kvalitetskommun 2015, berättar Pernilla Ahnfors.

Resultatet från den senaste kommunkompassen visade en tydlig förbättring. Ytterligare ett kvitto på att förbättringsarbetet går i rätt riktning blev nomineringen till årets kvalitetskommun.

– Bakom framgången ligger ett ihärdigt arbete med att skapa delaktighet och få med alla medarbetare på den här resan. Arbetet har bland annat bidragit till att det inletts ett helt nytt samtal mellan politiker och kommuninvånare. Vi kan också se i våra egna mätningar att medborgarna är mer nöjda med sin kommun i form av att de upplever sig ha mer inflytande och påverkansmöjligheter, säger Mikael Persson.

Mikael Persson,
kommundirektör,
Kävlinge.
Foto: Joanna Bladh

Bakom framgången ligger ett ihärdigt arbete med att skapa delaktighet

I november vet Kävlinge om de hamnar högst upp på prispallen eller inte. Men både Mikael Persson och Pernilla Ahnfors framhåller att det är själva resan som är målet med hela förbättringsarbetet.

– Vi är en kommun som har ambitioner och vill erbjuda bra tjänster och service till kommuninvånarna. Därför ska vi envist jobba för att bli ännu bättre. Nomineringen är en god inspiration i det arbetet, fastslår Mikael Persson.

TEXT: ANETTE BODINGER

NOMINERAD SVERIGES KVALITETSKOMMUN 2015

Karlstad sätter medborgarna i fokus

– Självklart är vi stolta. Nomineringen årets kvalitetskommun är en bekräftelse på att vårt arbete med att sätta invånarna i fokus och bedriva verksamheter med god kvalitet är på rätt väg, säger Ulf Nyqvist, kommundirektör i Karlstad.

Karlstad har tillsammans med sex andra kommuner nominerats till utmärkelsen Sveriges kvalitetskommun 2015. Nyqvist, kommundirektör, ser nomineringen som en välkommen bekräftelse på en målinriktad strävan att alltid ta utgångspunkt i medborgarnas behov och önskemål.

– Vi har jobbat mycket med vår gemensamma värdegrund som fastslår att vi är till för Karlstadsborna. Den värdegrunden är själva plattformen för att för att vi ska kunna leverera och förbättra servicen. Det är när man tar utgångspunkt i hur medborgare vill ha det och tänker mer på utifrån och in, än inifrån och ut, som det börjar hända saker, säger Ulf Nyqvist.

Att nu vara nominerad till kvalitetskommun 2015 ser Ulf Nyqvist som ett kvitto på att verksamheten är inne på rätt spår. Kvalitetsarbetet i kommunen började förstås långt innan Karlstad bestämde sig för att kandidera till utmärkelsen.

– Vi har arbetat länge med kvalitets- och utvecklingsfrågor och lagt ner mycket möda

Vi har lagt ner mycket möda på att inte bara ha en snygg förpackning utan även ett bra innehåll

på att inte bara ha en snygg förpackning utan även ett bra innehåll. Därför granskar vi hela tiden vår verksamhet och försöker att år efter år leverera resultat som visar att kommunen är i gott skick med stabil ekonomi, engagerade medarbetare och nöjda medborgare.

Mätningar

Under de gångna åren har Karlstad kommun aktivt arbetat med att på olika sätt jämföra det arbete som görs inom bland annat skola, vård och omsorg med motsvarande verksamheter i andra kommuner och privata utförare.

– Att mäta sig med andra ett bra sätt för att kartlägga vad som redan fungerar fint och på vilka områden det kan finnas förbättringspotential. Vi har jobbat på och hela tiden försökt att förbättra våra verksamheter på olika typer av områden. Detta jobbar vi med brett i hela kommunen.

Ulf Nyqvist säger också att han inte tror på att det går att åstadkomma jättekiv i kvalitetsarbetet på kort tid. Däremot kan ständiga små steg framåt med tiden innebära stor förändring.

– Kvalitetsförbättring är ett kontinuerligt arbete, en ständig resa och diskussion som på sikt ger utdelning på alla olika nivåer i en kommun.

TEXT: ANETTE BODINGER

Ulf Nyqvist, kommundirektör i Karlstad.

DIGITALISERING AV SKOLAN

It i skolan – ett sätt att skapa framtida världsmedborgare

– Vi ser satsningen på it i skolan som en förutsättning för att våra kommuninvånare ska vara världsmedborgare i framtidens samhälle. Det är förvånande att andra fortfarande väljer att avvakta, säger Daniel Broman, chef för Barn- och utbildningskontoret i Sollentuna kommun.

Sollentuna kommun var en av årets fem finalister till utmärkelsen "Guldtrappan" som Sveriges Kommuner och Landsting delar ut till skolhuvudmän som arbetar långsiktigt och strategiskt för ett framgångsrikt digitalt lärande i skolan. Även om det stora priset i år gick till Sundsvall ser Daniel Broman finalplatsen som ett kvitto på de många framsteg som den digitala utvecklingen i kommunens skolor lagt grunden till.

Det var för sex år sedan som it-utvecklingen i kommunernas skolor satte fart på allvar. Då beslutade kommunen att införa en "IKT-peng", en summa per barn och år som skulle delfinansiera satsningen på information, kommunikation och teknologi i skolorna. Satsningen omfattade alla elever i förskoleklass, grundskola och särskola i både kommunala och fristående skolor i Sollentuna kommun. Grundtanken var att en väl utvecklad it-användning skulle göra undervisningen mer in-

spirerande, lustfylld och effektiv, både för elever och lärare. Vid ungefär samma tid utsågs även skolinspiratörer som skulle arbeta med att utveckla it som verktyg i den dagliga undervisningen. Sedan dess har det hänt en hel del.

– Digitalisering har blivit en icke-fråga, den bara finns där. Det är fantastiskt och jag är stolt över att vi lyckats komma dithän, säger Daniel Broman.

I framkant

En viktig framgångsfaktor under resans gång, menar Daniel Broman är att politikerna varit med och stöttat den digitala utvecklingen i kommunens skolor till hundra procent. Något som kommit till stor nytta, inte minst då allt inte gått som på räls.

– Vi har jobbat med 1-1, när vi satte in alla datorer visade det sig att nätverket var för litet. Återigen var det politiken som gick in och

Daniel Broman, chef för Barn- och utbildningskontoret i Sollentuna kommun.

Vi har lärare som på fullt allvar säger att de inte hade varit lärare om vi inte gjort denna resa

stöttade så att vi kunde dimensionera nätverket efter de nya förutsättningarna.

Idag ligger Sollentuna kommun i framkant när det gäller skolutveckling med stöd av digitala verktyg. Längs vägen har det utvecklats en delandekultur, ett nytt kollegialt lärande på tvärs mellan alla skolor i kommunen.

– Vi har lärare som på fullt allvar säger att de inte hade varit lärare om vi inte gjort denna resa. Det är ett väldigt bra betyg, konstaterar Daniel Broman.

TEXT: ANETTE BODINGER

GULDTRAPPANVINNARE

Sundsvall bäst på it i skolan

– Guldtrappan är ett kvitto på att vi tänkt rätt. Det räcker inte med att investera i teknik, hårdvara och nät. För att lyckas krävs en lika stor satsning på pedagogik och hur sakerna ska användas, säger Lennart Henriksson, it-samordnare, Sundsvalls kommun.

I våras utsågs Sundsvalls kommun till vinnare av Guldtrappan, en utmärkelse för framgångsrik digital utveckling i skolorna. It-samordnare Lennart Henriksson ser priset som en bekräftelse på att kommunens it-strategi och de satsningar som gjorts på digitala läromedel i skolorna är på rätt spår.

– Att vi fick Guldtrappan är resultatet av ett långsiktigt arbete där vi har arbetat systematiskt och med stor bredd.

Lennart Henriksson berättar att kommunen kan se tillbaka på en nära 20-årig historia i arbetet med att digitalisera skolan. Framdriften har skett i tio-årsplaner där organisationen betat av område efter område. I Sundsvall började resan med att få till en likvärdig infrastruktur för alla.

– Vi började med att utrusta alla skolor i kommunen med fiber och trådlösa nätverk, samtidigt som vi digitaliserade samtliga 600 klassrum. Här arbetade vi med morötter i form av PIM-mål, (Skolverkets satsning Praktisk it- och mediekompetens) där de med högst PIM-frekvens fick de digitala

Att vi fick Guldtrappan är resultatet av ett långsiktigt arbete där vi har arbetat systematiskt och med stor bredd

klassrummen först. Detta var ett grepp som verkligen satte fart på skolornas arbete med PIM.

Bara början

Parallellt med att bygga ut teknik drogs det upp planer för en utbildningsorganisation som skulle jobba med kompetenshöjning hos pedagogerna.

– Resultatet blev Net 21, ett it-pedagogiskt resurscentrum som i nätverksform stöttar pedagoger i Sundsvalls kommunala förskolor och skolor i användningen av it som pedagogiskt verktyg i vardagen. Idag arbetar centrumet med nätverksbyggande, omvärldsbevakning, fortbildning, inspiration, genomförande av studiedagar, pedagogiska caféer och andra it-pedagogiska arrangemang i skolorna, berättar Lennart Henriksson.

I dagarna rullar kommunen även ut 1-1 för pedagoger, vilket innebär att alla lärare förses med ett modernt digitalt verktyg kopplat till pedagogisk kompetenshöjning.

– Här går förvaltningen in och stöttar ekonomiskt. För att lyckas med digitaliseringen fullt ut krävs satsningar på alla plan. Vi är långt ifrån färdiga och fortsätter att bygga för att möta framtiden. Den resan har bara börjat, fastslår Lennart Henriksson.

TEXT: ANETTE BODINGER

VÄLFÄRDSTEKNOLOGI

Myndigheten för delaktighet stödjer kommuners välfärdsteknologiarbete

I mars 2015 inledde Myndigheten för delaktighet det ettåriga projektet Digitala tjänster och välfärdsteknologi, som på olika sätt stöttar Sveriges kommuner i implementeringen av välfärdsteknologiska tjänster inom socialtjänsten.

Välfärdsteknologi gör det möjligt att höja kvaliteten i omsorgen. Tekniken kan dessutom bidra till ökad delaktighet för personer med nedsatt beslutsförmåga.

– Såväl kommuner som dess invånare blir vinnare när välfärdsteknologin etableras runtom i Sverige. Den nya tekniken ökar möjligheten till självständighet, trygghet, aktivitet och delaktighet för individen och kan samtidigt modernisera och effektivisera kommunernas omsorgsverksamhet, säger Anna-Greta Brodin, projektledare på Myndigheten för delaktighet och ger några exempel:

En fjärrstyrd nattkamera förbättrar sömnen för den som tidigare blev väckt av hemtjänsten, när de kliver in i bostaden på natten

för att kontrollera att allt är ok. Den som har svårt att komma ihåg att ta sin medicin, kan ha god hjälp av en digital medicinpåminnare. Hemtjänsten minskar sina resor, men kommer givetvis när det behövs.

Utredar regional samordning

Projektet ska resultera i en nationell webbsida med samlad information, kunskap och kompetensstöd, som berör kommunernas införande, användning och implementering av välfärdsteknologi. En inledande inventering är genomförd. Projektgruppen utredar också möjligheten att upphandla välfärdsteknologi på regional eller nationell nivå, exempelvis i samverkan med Hjälpmedelscentraler runtom i landet.

– Vi erbjuder kommuner praktiskt stöd i implementeringsarbetet och sprider kunskap genom vår hemsida och en Facebookgrupp om Välfärdsteknologi. Den reviderade hemsidan lanseras i början av 2016, säger Anna-Greta Brodin.

Konferenser sprider kunskap

I samverkan med SKL, Socialstyrelsen och Bredbandsforum arrangerar nu Myndigheten

Här cyklar Märta i sin barnbarns kvarter med träningscykeln JDome Bikearound, som är kopplad till Google maps. På demensboendet Klockarkärleken i Västerås ger denna form av välfärdsteknologi ökad aktivitet.

Anna-Greta Brodin, projektledare på Myndigheten för delaktighet.

för delaktighet regionala konferenser där man demonstrerar välfärdsteknologins möjligheter för politiker och högre kommunala tjänstemän. De delar även med sig av tips och råd för en framgångsrik implementering.

– Ingen ska påtvingas ny teknik som den inte vill ha, men för den som önskar ska erbjudandet finnas. Om du vet att det finns teknik, som ökar din självständighet: Klart du vill ha den! säger Anna-Greta Brodin.

TEXT: ANNIKA WIHLBORG

Skånes bästa boendekommun

Kävlinge kommun finns i en av landets mest intressanta tillväxtregioner. Vi har goda resultat inom de flesta verksamhetsområden.

Vi vet att de flesta av våra 30 000 invånare trivs mycket bra, men vi arbetar hela tiden för att bli bättre. Kävlinge ska vara en attraktiv boendekommun som erbjuder boende med livskvalitet och möjligheter till ett gott liv.

Vi vill bli Skånes bästa boendekommun!

Läs om vårt kvalitets- och utvecklingsarbete på kavlinge.se/kvalitetochresultat och kavlinge.se/visionochmal

Ligger
bra till!

NOMINERAD SVERIGES IT-KOMMUN 2015

Vara kommun först med att erbjuda fiber till alla

Vara kommun är en av fem kommuner som är kvar i tättstriden om att bli Sveriges it-kommun 2015. Bakom nomineringen ligger en unik satsning på fiber till alla där man i samarbete med Skanova använt it och digitaliseringens möjligheter till att utveckla kommunen som helhet.

Vara är den kommun som enligt Post- och telestyrelsen gått fram mest i Sverige vad gäller fiberutbyggnad på landsbygden. 73 procent av kommuninvånarna har valt att ansluta sig till fibernätet; i Sverige är motsvarande siffra 13 procent. Bakom framgångarna ligger en modig politikersatsning på fiber till alla, i kombination med kommuninvånarnas eget engagemang för att göra Vara till en kommun där det är lätt att leva, bo och driva företag.

–Nomineringen till årets it-kommun betyder mycket. Det är ett bevis för att de satsningar som våra politiker beslutat om, och allt det arbete som våra kommuninvånare lagt ner för att göra detta möjligt, har gett resultat, säger Mia Forsäng, it-chef på kommunen.

Fiberutbyggnaden har varit en strategisk och målmedveten satsning för att göra kommunen mer attraktiv, få invånare och företag att stanna kvar och samtidigt locka fler invånare till Vara.

Det kommunen gjorde var att bygga ett stamnät som knyter ihop alla kommunala byggnader med varandra. I nästa steg byggdes nätet ihop med föreningsnät runt om i kommunen.

–Enormt många människor har använt sin fritid för att hjälpa till med fiberutbyggnaden. Utan våra kommuninvånare hade vi aldrig kommit i hamn, säger Mia Forsäng.

Fiberutbyggnaden i Vara är också en satsning på framtiden.

–Vi ser fibernätet som en plattform för vad som komma skall. Välfärdsteknologi är ett område på frammarsch som kommer att spela en viktig roll i framtidens hemsjukvård. Exakt vilka tjänster vårt nät kommer att bära, det vet vi inte idag. Det vi vet är att grunden är lagd och att vi än så länge bara är i början av den resa som den digitala utvecklingen kommer att innebära för medborgare och näringsliv i kommunen, säger Mia Forsäng.

Skanova möjliggörare

Vara kommun har liksom många andra kommuner i Sverige valt att ansluta sig till det största, öppna rikstäckande fibernätet i Sverige som byggs och drivs av Skanova.

–En av mina främsta uppgifter blir att fortsätta på den inslagna vägen med att skapa framtidens nät och digitalisera Sverige, säger Henrik Norrbom, nytilträd vd på Skanova.

Skanovas moderbolag, TeliaSonera Sverige, har aviserat en storsatsning på att bygga ut fibernätet. Nio miljarder ska investeras i syfte

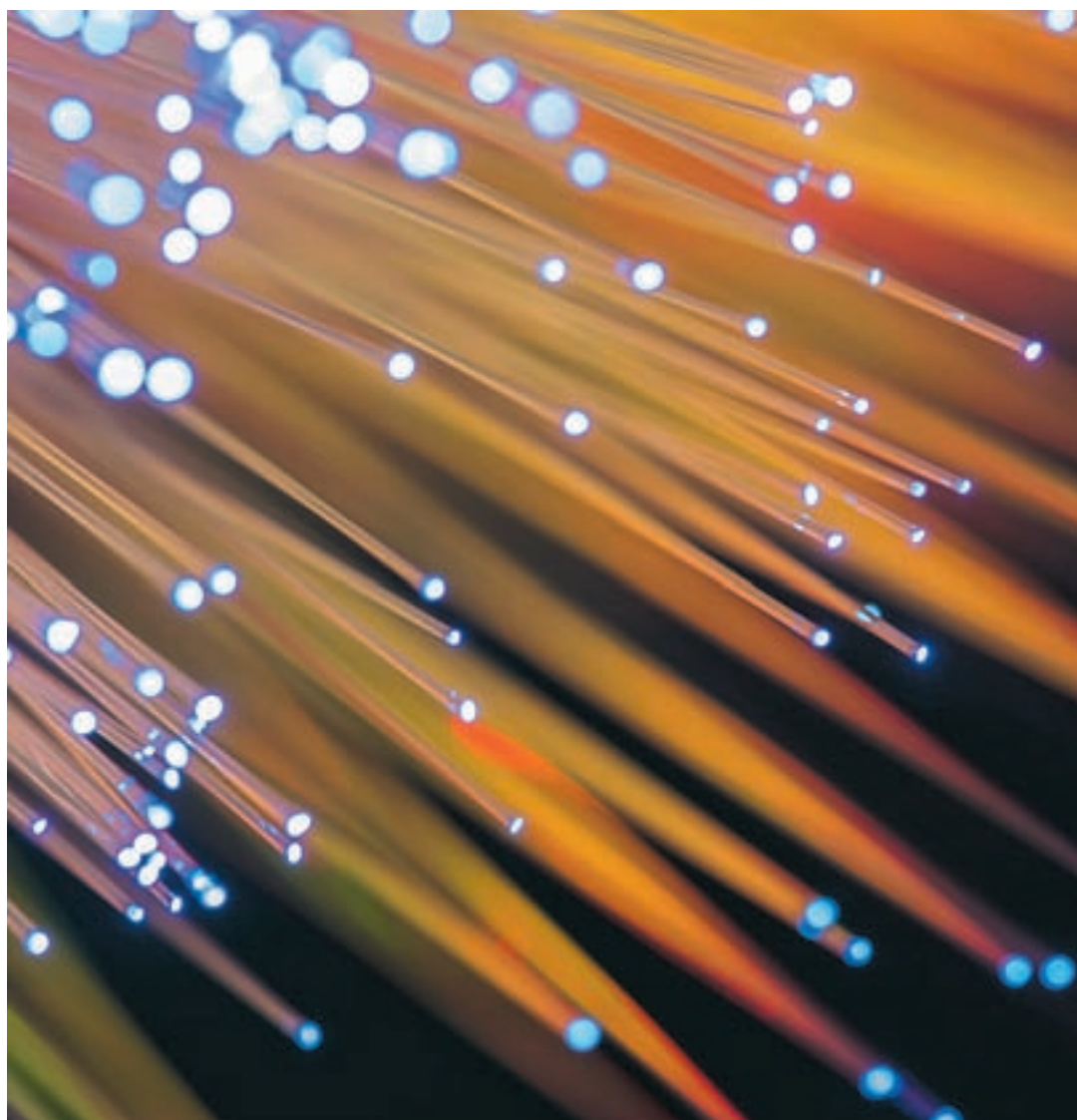
Mia Forsäng, it-chef i Vara kommun.

Allt det arbete som våra kommuninvånare lagt ner för att göra detta möjligt, har gett resultat

Henrik Norrbom, vd på Skanova.
Foto: Brigitte Grenfeldt

Vi vill erbjuda ett högkvalitativt fibernät som uppfyller kundernas förväntningar och krav

att kunna erbjuda fiberuppkoppling till 1,9 miljoner villahushåll senast 2018.

–Skanova har en viktig uppgift i att säkra investeringen så att utbyggnaden blir så effektiv som möjligt och ger så mycket fiber som möjligt. Vi vill naturligtvis kunna erbjuda ett högkvalitativt fibernät som uppfyller kundernas förväntningar och krav.

Enligt den digitala agendan ska Sverige bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

–Ska vi lyckas med det måste det finnas bra bredband, vilket är lika med fiber, i hela landet. Min vision är att Skanova i samarbete med Sveriges kommuner ska hålla i taktplanen på den resan. Vi har lång erfarenhet i att bygga, drifta och förvalta nät, en långsiktighet samt en gedigen kompetens i nätfrågor. Sammantaget ger det oss väldigt goda chanser att axla den viktiga rollen som möjliggörare och utveckla Sverige som en toppnation inom ICT-området, säger Henrik Norrbom.

Samarbete

För att klara utmaningen krävs, enligt Henrik

Norrbom, ett nära samarbete med både kommuner och andra aktörer.

–Återigen, om Sverige ska lyckas med att bibehålla sin tätposition och vara föredöme i att digitalisera för invånarna, är det viktigt att alla aktörer samarbetar – privata och offentliga. Under senare år har vi sett flera exempel på hur fiberutbyggnaden, mycket tack vare kommuners och medborgares engagemang och goda samarbete utvecklats positivt, inte minst på landsbygden.

Den tekniska utvecklingen går snabbt och ur ett samhällsligt perspektiv är förändringspotentialen stor. På sikt kommer fibernäten att kunna användas för att göra t.ex. trafiksystem, byggnader, energisystem och vårdkedjor både säkrare, bättre och mer resurseffektiva.

–Skanova förser landets kommuner med den infrastruktur som krävs för att visionen om Sverige som världens mest framgångsrika digitala samhälle ska kunna omsättas i praktiken. Här har vi redan kommit en bra bit på väg, fastslår Henrik Norrbom.

TEXT: ANETTE BODINGER

SVENSKT NÄRINGS LIVS KOMMUNRANKING 2015

Sveriges främsta kommuner

Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat baseras främst på enkätsvar från företag i Sveriges 290 kommuner, men också på statistiska fakta från SCB. Det finns klara samband mellan en kommuns placering på rankinglistan och dess utveckling vad gäller befolkningstillväxt, antal jobb och skatteintäkter. Nedan presenteras de 65 främsta kommunerna på listan.

KOMMUNRANKING 2015:

+/-	Kommun	2015	2014	2013
0	Solna	1	1	1
0	Sollentuna	2	2	5
2	Vellinge	3	5	2
3	Danderyd	4	7	8
-1	Trosa	5	4	3
6	Täby	6	12	18
7	Höganäs	7	14	17
24	Kävlinge	8	32	29
-6	Upplands Väsby	9	3	13
-4	Nacka	10	6	4
2	Värgårda	11	13	14
5	Sundbyberg	12	17	10
5	Lidingö	13	18	23

KLÄTTRARE:

Mariestad	+135
Boden	+113
Nordmaling	+104
Mörbylånga	+103
Burlöv	+101

+/-	Kommun	2015	2014	2013
-5	Härnäs	14	9	9
-4	Habo	15	11	7
-8	Ängelholm	16	8	11
7	Växjö	17	24	16
1	Mullsjö	18	19	51
1	Falkenberg	19	20	22
10	Partille	20	30	58
21	Grästorps	21	42	43
5	Gnosjö	22	27	12
-7	Staffanstorps	23	16	15
4	Markaryd	24	28	21
-10	Knivsta	25	15	49
21	Lomma	26	47	64
-2	Sunne	27	25	32
101	Burlöv	28	129	42
-6	Helsingborg	29	23	53
-20	Laholm	30	10	6
18	Essunga	31	49	50
12	Värnamo	32	44	24
7	Åtvidaberg	33	40	30
4	Bjurholm	34	38	69
-1	Linköping	35	34	48
-15	Sigtuna	36	21	33
11	Herrljunga	37	48	28
-9	Tranås	38	29	25
-6	Vara	39	33	35

+/-	Kommun	2015	2014	2013
57	Gnesta	40	97	95
18	Järfälla	41	59	40
12	Mönsterås	42	54	55
18	Ale	43	61	163
-9	Mölnådal	44	35	31
23	Ydre	45	68	38
0	Vaggeryd	46	46	19
-11	Borås	47	36	59
-26	Stockholm	48	22	41
-18	Upplands-Bro	49	31	27
-11	Västerås	50	39	76
33	Ljungby	51	84	151
-2	Jönköping	52	50	66
42	Ödeshög	53	95	93
-2	Lekeberg	54	52	92
19	Tibro	55	74	47
-5	Sjöbo	56	51	96
7	Enköping	57	64	52
12	Hammarö	58	70	61
3	Kumla	59	62	56
29	Aneby	60	89	57
-24	Österåker	61	37	34
-19	Tyresö	62	43	26
-6	Timrå	63	57	65
17	Hallstahammar	64	81	81
-2	Vetlanda	65	63	46

3-5 november 2015,
Svenska Mässan,
Göteborg

MIKAEL DAMBERG, om svensk konkurrenskraft.

ANNA FELLÄNDER, om det ekonomiska läget.

FREDRIK REINFELDT, om ledarskap för förändring.

RIKSDAGSPARTIERNA utvecklar sin syn på Sveriges utmaningar.

I år presenterar Kvalitetsmässan ett rekordstort program, med totalt 180 seminarier. Här finns allt för dig som leder och utvecklar offentliga verksamheter och företag. Goda exempel, erfarenheter och nytänkande. Under tre dagar på Svenska Mässan i Göteborg kan du ta del av, och få inspiration på, Sveriges största mötesplats för beslutsfattare i kommun, landsting och stat.

Anmälan och hotellbokning på www.kvalitetsmassan.se

KVALITETSMÄSSAN DEN 3-5 NOVEMBER 2015 • SVENSKA MÄSSAN I GÖTEBORG
EUROPAS STÖRSTA KONFERENS OCH FACKMÄSSA OM VERKSAMHETS- OCH SAMHÄLLSUTVECKLING

Svenska utmaningar

ÅRETS KLÄTTRARE

Värnar om befintliga företagare

En nära dialog där kommunens medarbetare möter företagare med nyfikenhet och respekt är en av faktorerna som bidrar till ett attraktivt företagsklimat. En tydlig vision och en gemensam målbild bidrar också till attraktiviteten.

V arje år genomför Svenskt Näringsliv enkäter bland företagare i samtliga kommuner. Bodens kommun klättrade 113 placeringar och ligger numera på 161:a plats bland Sveriges 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking över Sveriges bästa näringslivsklimat. Bodens kommun blev årets klättrare i Norrland.

– Vi har introducerat en tydlig långsiktig politisk vision som genomsyrar hela kommunens verksamhet, från kultur till företagande. Visionen innefattar bland annat 3 000 nya invånare och 1 000 nya arbetstillfällen samt en strävan efter att utveckla vår livskraftiga småstadskärna. Vi har även flyttat upp näringslivsfrågorna till kommunens högsta strategiska nivå. Tillväxtfrågan ligger numera direkt under kommunens politiska ledning, vilket gör det tydligt för alla att tillväxt är en prioriterad fråga för alla, säger

Inge Andersson (S), kommunalråd i Bodens kommun.

Viktigt att synpunkter tillvaratas

Den gemensamma visionen tydliggjorde rollerna hos såväl kommunens tjänstemän som företagare och företagargrupper. Den utgjorde även startskottet för ett gemensamt målinriktat arbete som bidrog till delaktighet bland kommunens företag.

– En viktig framgångsfaktor för ett attraktivt näringslivsklimat är att näringslivsfrågorna konsekvent placeras högt upp på dagordningen i hela kommunens organisation. Det är också avgörande att företagare upplever att de får gehör för sina synpunkter. När de märker att deras åsikter räknas och gör skillnad ökar förtroendet för tillväxtkontoret, säger Jeanette Nilsson, tillväxtchef i Bodens kommun.

Kommunens bästa ambassadörer

– Om inte kommunens befintliga företagare trivs är sannolikheten liten att vi ska kunna attrahera nya företagare. Det är därför viktigt att synliggöra våra befintliga företagare. De är också kommunens bästa ambassadörer. Jag tror mycket på vikten av att konsekvent bygga relationer, skapa dialog och dela information, säger Inge Andersson.

Om inte kommunens befintliga företagare trivs är sannolikheten liten att vi ska kunna attrahera nya företagare

Inge Andersson (S), kommunalråd och Jeanette Nilsson, tillväxtchef i Bodens kommun.

– Vår målsättning är att nå topp 100 bland Sveriges näringslivskommuner. Vi har minimerat handläggningstiderna för exempelvis bygglov och bjuder kontinuerligt in till frukostmöten, näringslivsdagar och liknande. Framöver ska vi göra ännu fler företagsbesök och fokusera på att bygga upp mer företagsamhet kring kommunens datacenterindustri, säger Jeanette Nilsson.

TEXT: ANNIKA WIHLBORG

Möteslokaler
för 2-1000 pers
500 hotellrum
Spa, gym & pool
Restauranger &
barer

VÄLKOMMEN TILL EN UNIK MÖTESPLATS

Oavsett om ni är 2 eller 1000 personer som ska mötas kommer vi se till att er upplevelse blir något alldeles extra. Kombinationen av Posthusets historia, modern teknik och lokaler med trendig design sätter en skön känsla redan från start. Att vi sedan skämmer bort er med fantastisk mat och service av högsta klass under er vistelse är en självklarhet för oss.

Läs mer på www.clarionpost.se eller kontakta oss på conference.post@choice.se, 031-61 90 80

CLARION POST, GÖTEBORG
BY NORDIC CHOICE

JOURNALFÖRINGSSYSTEM

Sammanhållet system nyckel till effektivt arbetsflöde

Då distriktssjuksköterskan Maria Magnusson-Evertsson började arbeta för landstinget Kronoberg gjordes journalföringen fortfarande på papper. Idag hanteras både vårdplanering och journalföring via en heltäckande plattform som knyter samman alla inblandade parter.

I nuläget är Maria Magnusson-Evertsson vårdlinksamordnare i Region Kronoberg tillsammans med kollegan Eva Thuresson. Innan hon kom till Kronoberg 2004 arbetade hon i nästan två decennier inom kommunen och även på andra vårdinstitutioner som redan hade hunnit implementera elektroniska lösningar.

–Jag ifrågasatte tidigt varför vi inte använde elektroniska journaler och det blev startskottet till en arbetsgrupp kring journalföringssystemet Cosmic och den tillhörande modulen LINK. Då jag hade erfarenhet inom såväl kommun som landsting kunde jag lättare anamma ett bredare perspektiv och ha större förståelse för båda parter behov.

Förbättrade utbildningen

Idag har regionens system sparat mycket resurser och underlättar därutöver patientens väg genom vårdkedjan på fler än ett sätt, men arbetet har inte varit utan svårigheter.

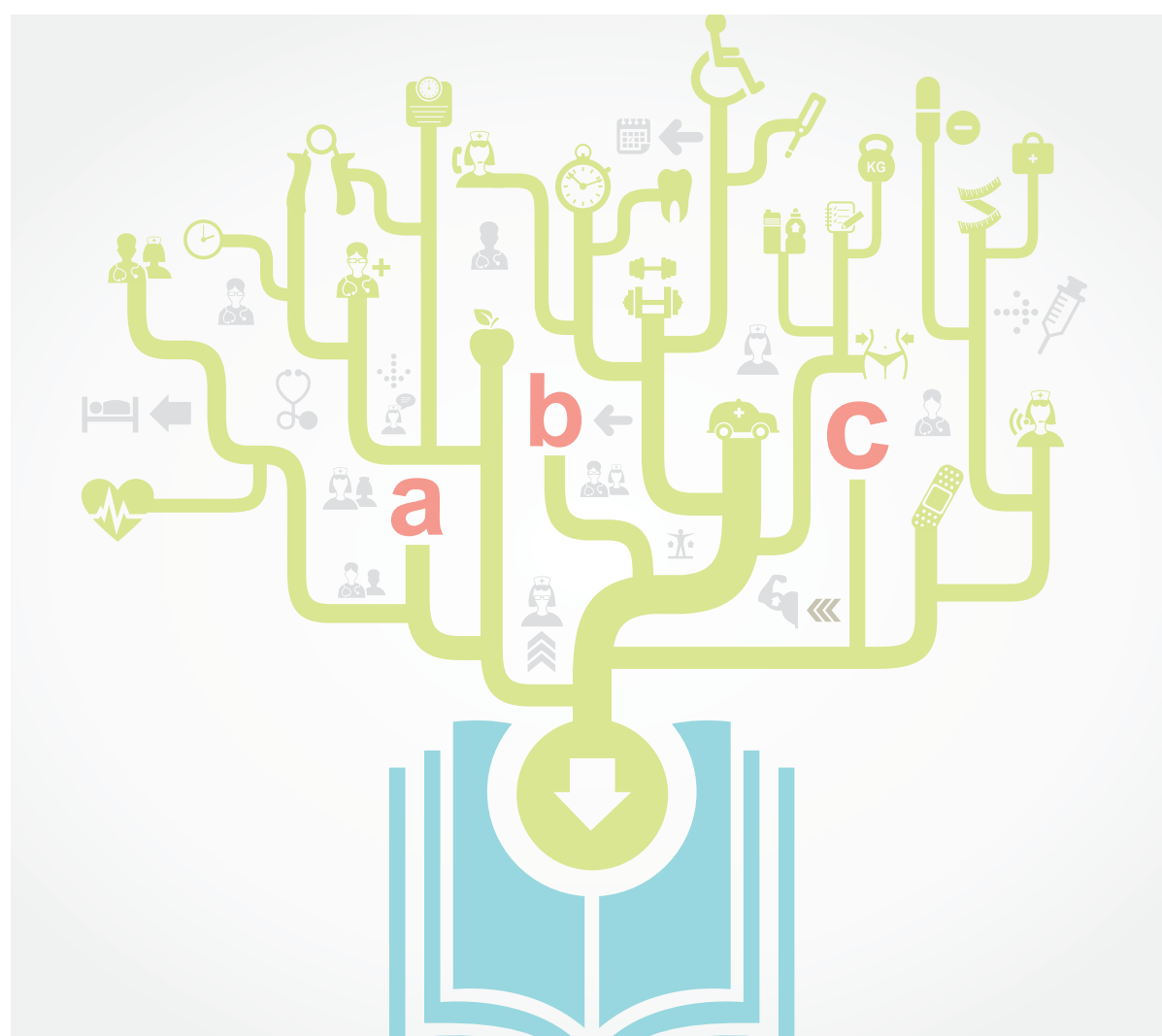
–När systemet först sattes i drift var jag eld och lågor, helt övertygad om att allt skulle fungera som smort, men överraskande nog blev det inte så, säger Maria.

För att komma tillrätta med situationen fick både Maria och Eva Thuresson i uppdrag att försöka utreda vad det var som hindrade arbetsflödet och de kunde snart konstatera att utbildningen inom systemet var otillräcklig.

–Såväl inom primärvården och slutenvården som hos kommunen hade medarbetarna inte kunnat skaffa sig översikt om hur rutinerna egentligen skulle fungera. Att klicka sig genom ett system hjälper inte om det inte finns några strukturer på plats. Utifrån den bakgrunden utformade vi en utbildning som sedan dess erbjuds all berörd personal inom vården och kommunen.

Ökar informationssäkerheten

Det första som sker när en patient läggs in på en avdelning är att ett inskrivningsmeddelande skickas till kommunen, som då får en inblick i situationen. Återkopplingen från primärvård och kommun används sedan som utgångspunkt i en dialog mellan ansvarig personal för att säkerställa att patientens behov tillgodoses på bästa sätt. Det kan exempelvis

röra sig om att hen behöver en höj- eller sänkbar säng eller kanske kommer att behöva utökad hemtjänst under en tid. Därefter kallar den behandlande läkaren inom slutenvården till en samordnad vårdplanering i samråd med både patienten, eventuella närstående samt andra berörda parter.

–Målet är alltid att patienter ska skrivas ut och överföras från slutenvård så snart som möjligt för att vårdplaneringen ska kunna utarbetas och rehabilitering inledas. All information kring den här processen sker via våra system; att ha datan samlad i en sammanhållen lösning som delas mellan kommunerna medför även att man inte riskerar informationsläckage om man exempelvis tvingas flytta information från ett journalföringssystem till ett vårdplaneringssystem, understryker Maria.

Skapar tillit mellan parter

Hon framhåller att det liksom i alla samarbeten handlar om att kunna både ge och ta, men att införandet av ett sammanhållet journal-system har minskat tiderna för både inskrivnings- och utskrivningsförloppen kraftigt. Övergången till utökade e-lösningar har dessutom standardiserat och förtydligat kommu-

Maria Magnusson-Evertsson, vårdlinksamordnare i Region Kronoberg.

Nu har vi en enkel och tydlig vårdprocess där alla vet vilka ansvarsområden de har

nikationen mellan primärvård, slutenvård och kommun.

–Nu har vi en enkel och tydlig vårdprocess där alla vet vilka ansvarsområden de har och vad de bör göra. Ingen ligger ett sjumilasteg före någon annan och skulle det uppstå en diskrepans mellan de olika parterna märker vi av det direkt – uppkomna ärenden kontrolleras två gånger om dagen och betas av efterhand. Det skapar en stor tillit oss alla emellan och denna tillit är egentligen det som ligger till grund för det goda samarbetet.

Maria konstaterar att många regioner använder sig av varierande elektroniska lösningar i nuläget men att det finns mycket att vinna på ett sammanhållet system. Hon menar också att det är viktigt att utvärdera system utifrån deras individuella funktioner.

–Siktas man på att införa ett heltäckande journalsystem måste man våga lägga sin nuvarande lösning åt sidan och evaluera vad det nya systemet kan erbjuda på ett förutsättningslöst sätt. Oavsett hur man resonerar är det dock patientens bästa som måste stå i centrum, avslutar hon.

DIGITALISERING

Sverige halkar efter i digitaliseringen av den offentliga förvaltningen

Sverige var tidigt ute med att digitalisera den offentliga förvaltningen. Flera länder har dock kommit både i kapp och gått om. En orsak är kommunernas självstyre. I en rad andra länder är det lättare att lagstifta om att t.ex. myndighetspost ska skickas på elektronisk väg.

Mina meddelanden är det offentliga Sveriges tjänst för att förmedla säker digital post från statliga myndigheter, kommuner och landsting till privatpersoner och företag. Tanken med tjänsten är att den ska ersätta den fysiska post som skickas från det offentliga, såsom skattsedlar, besked om föräldrapenning, bygglov och antagningsbesked från skolan. Men idag är det få som ens känner till att tjänsten existerar. Per Mosseby, chef för avdelningen för digitalisering på SKL, beskriver det som ett moment 22. Kommuner och myndigheter tycker att det är för få anslutna medborgare för att det ska löna sig att investera, och medborgarna tycker att uppsidan med anslutning är för liten.

– Tjänsten introducerades för fyra år sedan, men till dags dato är det knappt tre procent av befolkningen som anslutit sig. På den offentliga sidan kan vi räkna in nio anslutna myndigheter och två kommuner. Så även om en privatperson eller ett företag ansluter sig kommer ändå i stort sett alla brev som fönsterkuvert med snigelposten, oavsett om de vill det eller inte.

Danmark

I Danmark ser det annorlunda ut. Där lagstiftades det om att all myndighetspost, med några få undantag, ska skickas på elektronisk

väg. Idag är över fyra miljoner invånare anslutna till digital myndighetspost.

– Merparten av all myndighetspost i Danmark hamnar smidigt ordnat i invånarens digitala brevlåda. Till det kommer en kostnadsbesparing på 400 miljoner kronor per år i sänkta portokostnader. Om vi hade motsvarande anslutning i Sverige skulle portobesparingen hamna på miljardbelopp, konstaterar Per Mosseby.

Mer kreativitet

Att göra något åt saken är angeläget, det tycker även Kim Hallenheim, ansvarig för offentlig sektor på Deloitte.

– Enligt nuvarande lagstiftning måste svenska myndigheter lagra väldigt mycket, både papper och digitala dokument. För att kunna frigöra den totala potentialen av digitalisering i den offentliga sektorn måste regelverken ses över.

Vägen dit går bland annat över ny lagstiftning kring digitala lösningar och lagring.

– Man måste se möjligheter och framtiden på ett annat sätt för att få full utväxling av de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Det går inte att bara titta på hur vi gör i dag och sedan lägga på en app eller e-tjänst. Visst, det skapar möjligtvis en lättare åtkomst, men kanske finns det andra, helt nyskapande lösningar som är mer slagkraftiga.

Per Mosseby, chef för avdelningen för digitalisering på SKL.

Foto: Thomas Carlgren

Kim Hallenheim, ansvarig för offentlig sektor på Deloitte.

Därför menar Kim Hallenheim att det hög tid att ge den högra hjärnhalvan mer utrymme i arbetet med att digitalisera förvaltningen i den offentliga sektorn.

– Hittills har det handlat mycket om analys och att hitta strukturer. För att kunna skapa de digitala lösningarna som verkligen kommer att göra skillnad i samhället måste vi lägga till ett stort mått av kreativitet och nytänkande i processen.

Krävs ny lagstiftning

Även Kim Hallenheim lyfter fram Danmark som exempel på ett land där man lyckats skapa en grund som främjar den digitala utvecklingen i offentlig sektor.

– En viktig pusselbit är att man i Danmark kan använda digitala format som original. Att som i Sverige kräva originaldokument på papper för olika tillstånd är extremt resurskrävande.

Just nu arbetas det intensivt på olika håll för att få till en förändring. Inom fem år hoppas Per Mosseby att svensk lagstiftning har kommit i kapp den digitala utvecklingen.

– Då måste vi ha digitaliserat myndighetsposten fullt ut. Det är inte rimligt att vi år 2020 fortfarande ägnar oss åt att skicka fönsterkuvert fram och tillbaka.

TEXT: ANETTE BODINGER

IT-FRÅGOR

Digitaliseringen av verksamheten måste upp på kommunledningsnivå

Tioårsjubilerande Föreningen Sambruk arbetar med att skapa bättre förutsättningar för kommunal verksamhetsutveckling baserad på e-tjänster. En viktig fråga i dagsläget är att få upp it-frågorna på kommunledningsnivå.

Föreningen Sambruk organiserar idag drygt en tredjedel av Sveriges kommuner vilka tillsammans omfattar mer än hälften av landets befolkning. Föreningens verkställande tjänsteman, Claes-Olof Olsson, är en av initiativtagarna som träffades för 12 år sedan och konstaterade att kommunerna har likartade verksamheter och borde kunna samordna utvecklingen av it-system och e-tjänster på ett mer kostnadseffektivt sätt. Claes-Olof framhöll samtidigt att det saknades ett forum där man kunde diskutera processer och verksamhetsutveckling.

– Att vi är över 100 medlemmar idag och är verksamma efter tio år tycker jag bevisar att det behövs ett forum som Sambruk.

Enklare för medborgarna

Grundbulten i föreningen är samverkan, framhåller Claes-Olof Olsson.

– Sambruksfilosofin är att lära av varandra, inte av systemleverantörerna. Deras affärsidé

är att sälja system, inte att lära ut verksamhets- eller processoptimering.

– De mer framsynta kommunerna pratar om att vi måste tänka i termer av digitalisering av hela den kommunala verksamheten. Det vi försöker bidra med på olika sätt är att hjälpa kommunerna hjälpa sig själva att utveckla e-tjänster som tillför verksamheten och medborgarna något av värde. Vi satsar främst på den sortens e-tjänster som går att generalisera på nationell nivå, berättar Claes Olof Olsson.

Första gemensamma e-tjänsten

Ett av föreningens projekt har levererat Sveriges första – och hittills enda – nationellt gemensamma e-tjänst, kallad FixaMinGata.se. Om någon upptäcker en trasig belysning, ett hål i gatan eller nedskräpning som hindrar trafiken, så kan han/hon rapportera detta på ett enkelt sätt.

– FixaMinGata fungerar likadant oavsett vilken kommun du befinner dig i. Det finns

Claes-Olof Olsson, verkställande tjänsteman, Föreningen Sambruk.

många tjänster som kommunerna tillhandahåller som skulle kunna fungera på samma enkla sätt, framhåller Claes-Olof.

En annan aktuell fråga är molntjänster.

– Från föreningens sida försöker vi hjälpa kommunerna att värdera och utnyttja denna möjlighet, bland annat genom att ta fram utbildningsmaterial för att kunna driva frågan på ett konstruktivt sätt och dra nytta av molntjänster, kommenterar Claes-Olof Olsson.

Viktigt engagera kommunledningen

Om vi blickar framåt, vad ser du för stora utmaningar framöver från Sambruks horisont?

– Jag känner att vi behöver arbeta mera med kommunernas ledningsfunktioner och få kommunledning och förvaltningschefer att förstå att digitaliseringen berör även dem och att det är viktigt att de involverar sig. Många tycker fortfarande att det här är en fråga för it-avdelningarna, men det är det inte, det är en verksamhetsfråga, understryker Claes-Olof Olsson.

TEXT: CLAS LEWERENTZ

Sambruksfilosofin är att lära av varandra, inte av systemleverantörerna

Mötesplatsen för oss som digitaliserar Sveriges kommuner!

De senaste tjugo åren har varit utmanande för Sveriges kommuner, den tekniska utvecklingen har förenklats vardagen för medborgare och våra verksamheter. Den har medfört besparingar, större delaktighet, kortare beslutsprocesser och ökad transparens.

Däremot har utvecklingen pressat kommunernas IT-avdelningar till det yttersta. KommITS verkar som den naturliga mötesplatsen i jakten på en kostnadseffektiv digitalisering. Vi firar 20-år av digitalisering på Malmö Live Clarion Hotel den 25-27 april.

Välkomna att nätverka och inspireras med oss!

Säkra din medverkan nu på www.kommits.se

KommITS digitaliseringsdagar och 20-årsjubileum i Malmö, 25-27 april

KommITS
IT-chefsföreningen för kommunal digitalisering

SAMHÄLLSUTBYGGNAD

Västra Götalandsregionen vill få tillväxten på räls

I Västra Götaland satsas det på samhällsutbyggnad och infrastruktur i rasande fart. Förutom Västsvenska paketet och Västra stambanan är Västra Götalandsregionen engagerad i Sverigeförhandlingen, med syfte att etablera Sveriges första höghastighetsjärnväg.

Idag är kapaciteten på banorna i Västsverige utnyttjad till bristningsgränsen, men en mängd satsningar pågår för att utöka och stärka spårinfrastrukturen i regionen. Max Falk är infrastrukturstrateg för Västra Götalandsregionen. Han berättar att den enda bana som för tillfället finns mellan Stockholm och Göteborg är Västra stambanan, och att den är oerhört känslig för störningar.

– Västra stambanan är just nu det viktigaste stråk vi har, både för gods och persontrafik, men den har nått kapacitetstaket och behöver avlastas. De 1,7 miljarder som avsatts från staten kommer inte att räcka till. Höghastighetsbanan som planeras inom Sverigeförhandlingen kommer vi inte att ha byggt färdigt förrän tidigast 2035 och Västra stambanan behöver stärkas betydligt tidigare än så.

Just Sverigeförhandlingen får avsevärd betydelse för Västra Götaland; den regionala nyttan i stråket Göteborg–Borås–Jönköping är förmodligen mer betydelsefull än vad vi idag kan se, säger Max Falk.

– Spårn behövs förstärkas på flera ställen och i förlängningen kommer det att ge kortare restider, men vi får inte glömma att vi har närheten till Norge – en av Sveriges viktigaste handelspartner – att ta med i beräkningen. Den norska regeringen har beslutat om dubbelspår från Oslo till Halden och därifrån är det bara 3–4 mil till gränsen. Sedan är det ytterligare en 10 mil lång sträcka i Sverige som behöver dubbelspår, kallad "the missing link".

Västlänken i en ny fas

Flera av planerna är dessutom tätt knutna till Västsvenska paketet, där Västlänken är en del, som är en förutsättning för en vidare utbyggnad av Götalandsbanan. Med Västlänken skulle kapaciteten kring Göteborgs central fördubblas och förutsättningarna för övriga banor skulle stärkas kraftigt.

– Projektet håller på att gå in i en ny fas. Västlänken är nära byggstart och vi har styrt om vår verksamhet till att arbeta på ett bredare sätt med kommunikation. Vi vill förtydliga att vi strävar efter så lite åverkan som möjligt, både vad gäller trafikförändringar men även ur övrig miljösynpunkt. Västra Götalandsregionen har tydliga klimatmål och siktet är

Vi behöver få ytterligare investeringar i järnvägen så att människor kan resa snabbt, bekvämt och miljövänligt

Foto: Göran Assner

inställt på att stärka infrastrukturen mot mer hållbart resande.

Max Falk understryker att ambitionen är att järnvägsnätet ska bli bättre i stort, men erkänner att han så klart gärna vill se förbättringar i Västra Götaland i första hand.

– Göteborg är Skandinavien viktigaste hamn och betyder mycket för Sverige, så ett robustare järnvägssystem skulle komma till stor nytta, konstaterar han.

Ytterligare investeringar

Regionrådet Birgitta Losman, politiskt ansvarig för infrastrukturen i Västra Götalandsregionens ledning, poängterar att det gemensamt tagits beslut om stora satsningar på tåg och järnväg in mot Göteborg, men att det behövs fler investeringar.

– Vi behöver få ytterligare investeringar i järnvägen så att människor kan resa snabbt, bekvämt och miljövänligt. Invånarna i Västsverige vill åka tåg och många vill ha tillträde till det åtta miljoner människor stora området Oslo–Göteborg–Köpenhamn.

Norge en viktig förbindelse

Västra Götalandsregionen är mycket positivt inställd till att staten vill bygga nya spår. Liksom i alla andra för regionen viktiga frågor är alla inblandade parter beredda att jobba hårt för att nå resultat och naturligtvis även bidra ekonomiskt.

Max Falk, infrastrukturstrateg för Västra Götalandsregionen.

Regionrådet Birgitta Losman, politiskt ansvarig för infrastrukturen i Västra Götalandsregionens ledning.

– Vi är däremot kritiska till att de nationella beslutsfattarna tycks ha glömt det internationella perspektivet. Precis som Sverigeförhandlingarna idag med självklarhet diskuterar ny förbindelse till Danmark så ställer vi krav på att dubbelspår ska byggas till Norge.

Tåg inom och mellan regioner

Västsvenska paketet är nödvändigt för regionens utveckling. Därtill behöver vi mer järnväg än vad som hittills finns beslut om. Förutom nya spår mot Norge och Stockholm så behöver pendelstråken förstärkas inte bara via regionala beslut utan också genom att nationell infrastrukturplan pekar ut vardagsresandet med tåg inom och mellan regioner som en framgångsfaktor för att nå både klimatmål och god ekonomisk utveckling i det här landet.

Birgitta Losman betonar att gränsen mot Norge är lika viktig för Västsverige som Öresund är för Skåne och hon har tydliga visioner om infrastrukturens utbyggnad framöver.

– Vi behöver fler spår och bättre underhåll för att ge invånarna punktliga, bekväma och klimatvänliga resor. Jag drömmer om en regering och riksdag som verkligen vågar satsa på tågtrafik i hela landet – tänk vilken fart det skulle bli på Västra Götaland och Sverige då!

TEXT: SANDRA AHLQVIST

E-LEGITIMATION

Kommuner och landsting bör redan nu ansluta sig till Svensk e-legitimation

För att kommuner och landsting ska kunna upprätthålla sina e-tjänster behöver de ansluta sig till Svensk e-legitimation. Nuvarande avtal med Kammarkollegiet upphör att gälla 30 juni 2016 och det finns många fördelar med att ansluta sig till Svensk e-legitimation redan nu.

E-legitimationsnämnden är en myndighet som arbetar under Näringsdepartementets enhet för e-förvaltning med att ta fram en infrastruktur för e-legitimationer. E-legitimationsnämndens uppgift är att stödja och samordna offentliga sektorns behov av säkra metoder för e-legitimeringar och e-underskrifter.

E-legitimationsnämnden erbjuder statliga myndigheter, kommuner och landsting att, i enlighet med lagen om offentlig upphandling, upphandla kvalitetsgranskade e-legitimationer. Den centrala upphandlingen medför även en ständig vidareutveckling av e-legitimationer

eftersom nya e-legitimationer kan anslutas löpande utan att exempelvis kommuner behöver göra något.

– Vi har på regeringens uppdrag tagit fram en infrastruktur som heter Svensk e-legitimation. Vi kvalitetssäkrar e-legitimationerna för samhällets räkning, och skriver avtal med e-legitimationsleverantörerna och ansvarar för listan över vilka e-legitimationer som ingår för offentliga e-tjänsters räkning. Svensk e-legitimation lägger även en god grund för att de offentliga myndigheternas e-tjänster ska kunna ta emot godkända utländska e-legitimationer från 2018, i enlighet med beslutad EU-förord-

Eva Ekenberg, kanslichef på E-legitimationsnämnden.

Vi kvalitetssäkrar e-legitimationerna för samhällets räkning

ning (eIDAS), säger Eva Ekenberg, kanslichef på E-legitimationsnämnden.

Gemensam lösning spar resurser

Svensk e-legitimations myndighetsgemensamma lösning spar resurser i kommunerna och landstingens egen kravställning, upphandling och kvalitetsgranskning. I september 2015 blev Åmåls kommun Sveriges första kommun som tecknade avtal med Svensk e-legitimation. De kommande månaderna väntas fler kommuner och Inera teckna avtal.

– Även privata utförare, exempelvis friskolor och privata vårdcentraler, kan dra nytta av E-legitimationsnämndens arbete genom att i sina egna upphandlingar ställa krav på att de e-legitimationer som ska kunna användas ska vara godkända enligt Svensk e-legitimation, säger Eva Sartorius, strateg på E-legitimationsnämnden.

Grund för utländska e-legitimationer

Priset för den anslutna offentliga myndigheten är för närvarande ca tre kronor per användare och månad. Det gäller oavsett antalet inlogningar per användare och oavsett hur många e-tjänster myndigheterna som tecknar avtalet har. Myndigheter som tecknar avtal med E-legitimationsnämnden kan antingen börja använda Svensk e-legitimation direkt eller tillämpa en övergångsperiod och därmed nyttja sin befintliga e-legitimationsteknik i uppemot två år.

– Senast september 2018 blir det obligatoriskt för samtliga kommuner, landsting och statliga myndigheter att även kunna ta emot godkända internationella e-legitimationer. Myndigheter som börjar använda Svensk e-legitimation redan nu rustar sig samtidigt för att kunna ta emot internationella godkända e-legitimationer eftersom systemet är byggt för att kunna integrera den tjänsten. Vi vill därför uppmuntra kommunerna att redan nu skapa rätt förutsättningar för att invånare även ska kunna logga in via e-legitimation med hjälp av ett samordningsnummer framöver, säger Eva Sartorius.

Inkluderar fler invånargrupper

Telia och BankID finns bland de e-legitimationsleverantörer som kommer att kunna rymmas inom ramen för Svensk e-legitimation. E-legitimationsnämnden för även dialog med fler leverantörer.

– I dagsläget finns invånargrupper som står utanför e-legitimationssystemet, exempelvis synskadade, invånare som saknar personnummer och invånare som hamnat på ekonomiskt obestånd. Svensk e-legitimation har förberett sitt regelverk för att även dessa grupper ska kunna legitimeras sig via e-legitimationsinfrastrukturen under förutsättning att deras identitet är säkert fastställd, säger Eva Sartorius.

Eva Sartorius, strateg på E-legitimationsnämnden.

Senast september 2018 blir det obligatoriskt för samtliga kommuner att även kunna ta emot godkända internationella e-legitimationer

BRÅTTOM?

OM BARA ÅTTA VECKOR KAN NI HA NYA FRISKA SKOLHUS PÅ PLATS! LÄS MER PÅ [TEMPORENT.SE](http://temporent.se)

"Var hittar man en skola för 350 elever?"

Var hittar man en helt ny skola när den gamla måste evakueras? Räddaren i nöden blev Temporent som skötte det mycket proffsigt och bra. Vi hade också ett riktigt smidigt samarbete där vi hjälptes åt att detaljanpassa den nya skolan. Den kändes riktigt lyxig jämfört med den gamla! Jag tror inte att temporära lokaler blir så mycket bättre än så här!

Ronnie Holm, Byggmästare i Skåne,
på uppdrag åt Ängelholms kommun

TEMPORENT.
Lokaler som flyttar till dig

Välkommen till Vitalis 2016 Nordens ledande eHälsomöte!

Mötesplats

Konferens

Utställning

På Vitalis möts representanter ifrån vård- och omsorgsgivare, myndigheter, akademi och industri för att fortbilda sig samt utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg med eHälsa i fokus. Vitalis ger möjlighet till nätverkande och diskussion med målsättning att innovationer och visioner kan förverkligas.

Välkommen att delta! Se program och anmäl dig på www.vitalis.nu

5-7 april 2016, Svenska Mässan, Göteborg

VITALIS

SVENSKA MÄSSAN
THE SWEDISH EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

***Vi utvecklar en modern
och innovativ offentlig sektor***

Region Kronoberg:

Med Rakel är vi bättre rustade för nästa Gudrun

Redan under EU:s jordbruksministermöte 2009 utrustades blåljusorganisationerna och länsstyrelsen i Kronoberg med Rakel för att säkra kommunikationen. Sex år senare används Rakel både till vardags och som beredskap inför större händelser.

– 2009 hade vi ett embryo till organisation för Rakel och inga rutiner för samverkan i talgrupper med andra aktörer. Men det blev en lyckad start och våra erfarenheter sporrade oss i den fortsatta utvecklingen, konstaterar Jonas Löf, regionens Rakelägare och ansvarig för dess förvaltningsplanering.

Rakel även i växel och fastighetsjour De första goda erfarenheterna och en drivkraft att delta i utvecklingen ligger bakom att Region Kronoberg idag är ett gott exempel på en aktör som drar nytta av Rakel inom många av sjukvårdens verksamheter.

För att förbättra kommunikationen vid allvarliga händelser men även i vardagen breddas nu användandet av Rakel inom Region Kronoberg. Förutom akutsjukvården och TiB (Tjänsteman i beredskap) går under året även KiB

i

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, är en statlig myndighet med uppgift att utveckla samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. Arbetet sker tillsammans med många andra – kommuner, landsting, myndigheter och organisationer. När en allvarlig olycka eller kris inträffar ger vi stöd till de som är ansvariga. Vi ska också se till att samhället lär sig av det som inträffat.

Kontaktuppgifter:
Tel: 0771-240 240
registrator@msb.se
www.msb.se/rakel

RAKEL

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Från vänster: Jonas Löf, Rakelägare och ansvarig för förvaltningsplanering, Leonard Isaksson, Rakelförvaltare, Agneta Carlsson, beredskapsstrateg och Stefan Ahlrik, pressekreterare.

(Kommunikatör i beredskap), telefonväxel, IT-beredskap och fastighetsjour in i Rakel.

– Vi som jobbade i samband med stormen Gudrun i januari 2005 återkommer alltid till detta scenario, säger Agneta Carlsson, beredskapsstrateg och samordnare för TiB i Region Kronoberg.

– All fast och mobil telefoni slutade att fungera och det blev omöjligt att hålla kontakten med dem som jobbade ute. Det gick inte att få en överblick av människors behov av hjälp och vård. Hade vi haft Rakel redan då, så hade situationen varit helt annorlunda. Vi som drabbades värst av Gudrun är kanske de som enklast kan förstå hur bra Rakel är, fortsätter hon.

Vakthundsmöten i Rakel

Sedan 2014 sker även länets så kallade vakthundsmöten i Rakel. Deltagarna är TiB-funktioner eller motsvarande hos Region Kronoberg, Länsstyrelsen, polisen, försvarsmakten samt Räddningschef i beredskap i respektive kommun, som även representerar kommunerna.

Samverkan ska fungera

Fördelarna med Rakel vill Region Kronoberg sammanfatta med främst två uttryck. Kontinuitet är det ena.

– Med Rakel är vi säkra på att kommunikation och samverkan mellan

oss och andra samhällsviktiga aktörer fungerar även om mycket annat i samhället slutar fungera, konstaterar Leonard Isaksson, Rakelförvaltare och ansvarig för Rakelutbildning och -utveckling i regionen. Det betyder i sin tur att man har större chanser att hålla igång sjukvården och vara flexibel i förhållande till den aktuella krisen eller händelsen.

– Den andra stora fördelen med Rakel är möjligheterna till effektiv ledning, fortsätter han. Nu finns tekniken och Rakelmobilerna på plats. Dessutom

har vi gemensamma riktlinjer för samverkan.

Tillfälliga lån bör utvecklas

De tycker ändå att det finns en del som kan utvecklas vidare kring Rakel.

– Region Kronoberg följer de nationella riktlinjer som finns för Rakel, säger Jonas Löf, men vid större evenemang blir det vanligare att Rakelmobilerna lånas ut till nya användargrupper. Här måste vi tänka till så att sekretessen inte äventyras.

Leonard Isaksson, som själv är relativt ny i rollen som Rakelförvaltare, efterlyser utbildning i Rakel. Han menar att det successivt kommer att ske ett generationsskifte ute hos de olika aktörerna. De har också önskemål för

framtiden – som skulle öka värdet av Rakel ytterligare.

Hanterar stora datamängder

– Vi vill att Rakel används i prehospital verksamhet, till exempel inom hemsjukvård och i primärvården, säger Jonas Löf. Vi önskar oss också en teknisk lösning och säker funktion – motsvarande Rakel – för att hantera stora datamängder inom sjukvården och hos övriga myndigheter.

Det får Agneta Carlsson att återkomma till minnet av stormen Gudrun.

– Vi hade ingen möjlighet alls att kommunicera med vårdcentralerna i länet, säger hon. Hade både de och vi haft Rakel hade vi kunnat få veta vilken verksamhet de lyckades hålla igång och hur vi skulle ha kunnat stötta varandra.

Text och foto: Katarina Averås

Utveckling av framtidens kommunikationstjänster

MSB arbetar nu för att utveckla kommunikationstjänster som möjliggör för aktörer att sända och ta emot större datamängder, att utveckla och förstärka Rakel samt att komplettera och utveckla tjänster utifrån andra tekniska standarder, som till exempel LTE-teknik. MSB:s inriktning är att det på sikt utvecklas ett mobilt bredbandsnät dedikerat för samhällsviktig verksamhet.

Läs mer om arbetet på MSB:s webbplats under rubriken *Programmet kommunikationstjänster för samhällsviktig verksamhet*.

Julie Améen, ansvarig
för offentlig sektor på
CGI.

Unga driver transformation av samhället

Den pågående digitala transformationen påverkar hela samhället i allt från hur vi relaterar till varandra och den allt mer tillgängliga tekniken, till hur vi driver och organiserar olika verksamheter. Den förutsätter även helt ny kunskap om våra behov som kunder, patienter eller medborgare.

– Ungdomar idag är uppvuxna med IT som en naturlig del av vardagen. Nu gäller det att låta deras perspektiv påverka hur samhället utvecklas, säger Julie Améen, ansvarig för offentlig sektor på CGI, Sveriges största IT-leverantör till både offentliga och privata sektorn.

Hon framhåller att dagens 20-åringar är den första generationen som helt och hållet vuxit upp med Internet. De står på tröskeln till vuxenlivet och kommer att i allt högre utsträckning efterfråga andra typer av tjänster från sin kommun och myndighet.

En ny tid där unga vägleder äldre

– Vi finner oss i ett paradigmskifte och precis som man nu i näringslivet på allvar involverar sina kunder i affärsutvecklingen, måste vi engagera särskilt de unga medborgarna i dialogen om hur framtidens samhälle ska utformas. De nya generationerna är rörliga, globala individualister med starka värderingar och om något inte passar, så söker de nya vägar där deras behov av individualiserade tjänster kan tillgodoses. Om inte vi möter dem på deras spelplan och låter dem vara med och skapa framtidens samhälle så hotas hela välfärden på sikt, menar Julie Améen.

Hon menar att vi här talar om en sorts ”reverse mentoring”, där de unga får vägleda äldre och mer erfarna personer och pekar på Studentmedarbetar-

avtalet som exempel på en möjliggörare för detta.

Ett annat exempel är att CGI just nu tillsammans med TNS Sifo genomför en medborgarundersökning riktad mot Generation Y, det vill säga unga personer mellan 16 och 30 år. De har intervjuats om allt från hur de vill engagera sig i utformningen av samhället och kommunicera med myndigheter och kommuner, till hur de ser på säkerhet och integritetsfrågor. Resultaten av undersökningen analyseras nu för att utgöra ett diskussionsunderlag om hur framtidens kommuner kan utformas.

Innovativ dialog och samverkan

Som IT-nation har Sverige jämförelsevis mycket goda förutsättningar och Julie Améen framhåller att det inte längre är relevant att tala om IT som en egen företeelse. Ny teknik blir allt snabbare allt mer tillgänglig och det råder ingen brist på idéer vad gäller teknisk innovation.

Däremot behöver vi inom offentlig förvaltning ställa oss frågan vilken nytta som de offentliga tjänsterna ska bidra med, så att vi säkerställer att innovationerna kommer till rätt användning för medborgarnas behov. Man måste utgå från medborgarens upplevelse, effekten för organisationen och nyttan för samhället. Och för att lyckas med det krävs

nya sätt att interagera och föra dialog med oss individer i våra olika roller som medborgare, patienter, trafikanter, föräldrar etc.

Inom detta område medverkar CGI till utvecklingen genom att bland annat vara en del av EU-strategin Open Innovation 2.0, som bygger på Quadruple Helix-modellen där näringsliv, akademi, offentlig sektor och medborgarna samverkar för att skapa framtida lösningar och nya strukturer.

– Att kunna överföra erfarenheter av innovationsarbete mellan olika branscher är ovärderligt, menar Julie Améen. Vi har också stor nytta av vårt eget omfattande innovationsarbete ICE (innovation, creation, experimentation) där våra medarbetares idéer kontinuerligt vaskas fram i en genuin process som slutar med att vi investerar i ett antal nya lösningar. För att leva som vi lär samarbetar vi också med ett antal universitet vars studenter får ge sin syn på några i förväg definierade framtidsområden.

CGI i tåten

Genom sin tydliga satsning på att ta in den unga generationen och låta deras perspektiv styra, vill CGI gå i tåten för ett nytt sätt att se och använda IT i offentlig förvaltning.

– Det är en otroligt spännande period som vi nu befinner oss i, säger Julie Améen och fortsätter:

– Samhället genomgår en stor transformation, som vi ännu bara sett början av. Det är en enorm utmaning för alla etablerade aktörer och det gäller att våga tänka nytt, överge gamla föreställningar om hur saker ska fungera och släppa fram de unga och deras idéer. Vi vill låta dem leda och visa vägen in i framtiden.

CGI, som grundades 1976, är en ledande global leverantör av högkvalitativa tjänster inom IT och affärsprocesser med affärskritiska lösningar för tio branscher, business consulting, systemintegration och outsourcing. Med 68 000 medarbetare i över 40 länder kan vi vara nära våra kunder och anpassa våra team utifrån kundernas behov för att uppnå bästa resultat. CGI är branschledande när det gäller att leverera projekt i tid och enligt budget.

Besöksadress:
Torshamnsgatan 24, Kista
Tel: 08-670 20 00

www.cgi.se

CGI

Komplett system för assistans och hemtjänst

Avancits system FAST ger brukaren, assistenten och det administrativa bolaget full kontroll på schemaläggning, löner, sjukdom, vikariehantering och annat som annars kan vara svårt att hålla reda på. Systemet är populärt, inte minst för att det erbjuder utmärkt funktionalitet till ett konkurrenskraftigt pris.

Avancits VD, Petter Forss, berättar att företaget idag erbjuder system som i grunden täcker många av kommunernas behov och att de därtill är flexibla och lättanvända. Förutom tidsplanering och löneberäkning innehåller systemet, som kallas FAST, funktioner såsom ATL-kontroll, journalföring, ärendehantering, dokumentation, en meddelandeportal och mycket mer.

– Vi har utvecklat FAST i flera år och har noggrant lyssnat på vad våra användare inom både personlig assistansbolag och hemtjänst har haft att säga. Saknas en funktion implementerar vi snabbt ändringar som kommer

användarna till nytta och även om vi enkelt skapar kundanpassade lösningar satsar vi oftast på att bygga in funktionerna direkt i standardsystemet i stället.

Konkurrenskraftig funktionalitet

Avancit administrerar och underhåller systemet och alla förbättringar och nya funktioner ingår i licensen. Systemet, som fungerar med alla webbläsare, mobiler och plattor, tar snabbt marknadsandelar. Petter Forss säger att intresset för FAST är stort bland kommuner.

– Vi arbetar idag hårt med att informera kommuner om fördelarna med

vårt system och hur det kan hjälpa till med att administrera kunder och assistenter. Vi håller oss också à jour med alla nya regelverk och inför vid behov eventuella funktioner som motsvarar branschens ändrade krav. På så vis kan

kunderna fokusera på sin egen verksamhet i stället.

Mer lättillgängligt för kommuner

För många kommuner har det varit ett komplicerat arbete att gå över till den typ av system som den privata sektorn arbetat med i flera år, både upphandlingsmässigt och dessutom att genomföra övergången rent praktiskt. Resurser spelar också stor roll och FAST kan vara lösningen.

– Vi räknar med att FAST finns att avropa för de flesta kommuner redan under november månad och Avancit tar emot förfrågningar redan nu, avslutar Petter Forss.

Avancit som företag har funnits i drygt 15 år i branschen. Avancit har fokus på kundanpassade och kostnadseffektiva lösningar för både större och mindre aktörer och täcker många olika kompetensområden inom allt från analyser och systemutveckling till implementering, support och utbildning.

Avancit AB
Tingsvägen 19, 9tr
191 61 Sollentuna
Tel: 08-631 00 44
E-post: kontakt@avancit.se

www.fasttid.se

Svensk innovation effektiviserar och strukturerar kommuners IT

Genom prisbelönt teknik för visualisering och analys av IT-drift har svenska vScope rönt stor framgång bland IT-organisationer inom både privat och offentlig sektor. Användarna vittnar om ökad förståelse som lett till minskningar av både risker och kostnader.

I ett datacenter finns komponenter från många olika leverantörer som ofta hanteras med separata verktyg. Det är en utmaning för IT-avdelningen att ha full koll på hård- och mjukvara. Ofta saknas lösningar som överblickar samtliga plattformar, hur de är konfigurerade och hur de samverkar. Malmöbaserade InfraSight Labs har med sin produkt vScope hittat en lösning. För detta blev de utsedda till ett av Sveriges 33 hetaste unga teknikbolag 2015.

– Många IT-avdelningar lägger förvånansvärt mycket resurser på insamling och tolkning av data från sin IT-drift. Det är inte lätt att hålla en uppdaterad dokumentation, exempelvis för att

hantera investeringar, avvikelser eller skapa interna faktureringsunderlag. Vi har därför utvecklat en lösning som inte bara automatiserar datainsamling och dagligen dokumenterar förändringar. vScope automatiserar även analysen och kan därför föreslå förbättringar, säger InfraSight Labs vd Magnus Andersson.

– Det här är ett nytt sätt att tänka. vScope fungerar som en virtuell expertkonsult som pekar ut potentiella problem och vägleder användaren till möjliga effektiviseringar. Det hjälper

medarbetarna att lägga sin tid på rätt saker, säger Magnus Andersson.

Stor tillgång för Ronneby kommun

Flera svenska kommuner, däribland Habo, Trosa, Gnesta, Söderhamn och Arvidsjaur, använder dagligen vScope för att underhålla och förbättra i sin IT-drift. Ronneby kommun implementerade vScope under våren 2015 och resultatet lät inte vänta på sig.

– Eftersom vScope scannar av alla våra system varje natt sparar vi mycket

vScope från InfraSight Labs automatiserar dokumentation och analys av IT-infrastruktur. Ett enkelt sätt att få vägledning till minskade risker och kostnader. Ny Teknik och Affärsvärlden utsåg 2015 InfraSight Labs till ett av Sveriges 33 hetaste unga teknikföretag. InfraSight Labs grundades 2010 och består idag av tio medarbetare i Malmö, Stockholm och Göteborg.

InfraSight Labs AB
Tel: 040-615 3160
www.infrasightlabs.com

tid. Tidigare loggade vi in på varje server separat, nu sammanställer vScope snabbt den information vi behöver. Det gör att vi kan ge snabbare service till kommunens medarbetare när de behöver support och vi kan enklare hitta avvikelser som annars hade kunnat leda till störningar. När vi genomför projekt är uppstartstiden betydligt kortare än tidigare. Vi är sammanlagt mycket nöjda med vScope, säger Tobias Ekberg, systemtekniker på Ronneby kommun.

Massiva förändringar i hantering av personuppgifter

I december (2015) förväntas en ny EU-dataskyddslag (GDPR) att drivas igenom. Lagen kommer att innebära massiva förändringar för alla de instanser som idag verkar under PuL och PDL och utan förebyggande insatser kan lagen komma att lamslå hela IT-avdelningar.

Såväl privat som offentlig sektor står inför mycket stora utmaningar då Europarådet förväntas godkänna General Data Protection Regulation (GDPR) i december i år.

Förordningen kommer automatiskt att omsättas till nationell lagstiftning vilket medför verksamhetskritiska förändringar i hanteringen av personuppgifter och patientdata. Peter Törnqvist, ansvarig för offentlig sektor hos mjukvaruföretaget Websense, förtydligar problematiken:

– Vi har ju sedan länge svensk lagstiftning som exempelvis PuL och PDL, men det har saknats eftertryckliga konsekvenser för de som inte har efterlevt regelverken. Allt pekar nu på att GDPR träder i full kraft från januari 2018 och då förändras förutsättningarna betydligt. En överträdelse kommer att betyda viten/böter på upp till 2 procent av organisationens omsättning, vid varje tillfälle en överträdelse sker. Det kommer sannolikt att fånga ledningens intresse och en effekt kan mycket väl bli att många planerade IT-projekt får ställas in redan under nästa år och en bra bit in i 2018.

Peter Törnqvist, ansvarig för offentlig sektor hos mjukvaruföretaget Websense.

Ta kontroll över flödet

De senaste årens fokus på tillgänglighet 24/7 är i sig inte problematiskt. Men när detta sker på bekostnad av informationssäkerhet tappar man snabbt och lätt kontrollen. Vi vet t.ex. att flera organisationer fortfarande är helt blinda för mer än 50% av sin organisations webbftrafik (https) där många transaktioner av känslig information sker till molntjänster, webb-mail och till personliga lagringsytor som Dropbox.

GDPR kommer att ställa stränga krav på spårbarhet och kontroll genom hela kedjan av informationsflödet. Var finns berörd informationen lagrad, vem/vilka har åtkomst till och får arbeta med den, hur får den distribueras osv.

Det går självklart att kombinera tillgänglighet och säkerhet, men då behöver man göra rätt från början. GDPR handlar om informationssäkerhet och riskhantering.

Websense mjukvara TRITON erbjuder organisationer att genom endast ett centralt gränssnitt snabbt och effektivt få kontroll över, och insikt i, hur infor-

mationsflödet ser ut inom deras verksamheter.

Det är viktigt och avgörande att redan idag skaffa sig en bild av nuläget för att kunna prioritera det kommande arbetet med nya processer och teknologier som kommer att behövas för att kunna påvisa efterlevnaden av GDPR.

Alla läcker information

Törnqvist understryker att den stora mängden information som delas idag sker via webb eller e-post. I Websense TRITON kombineras ett starkt skydd mot att skadlig kod kommer in, med ännu starkare skydd för att förhindra att information läcker ut och om något avviker från normen höjs en varningens flagga och olika åtgärder kan vidtas. Det gäller också klienten som informationen skickas ifrån. Programvaran kan med andra ord identifiera och motverka brister i de kanaler vi använder för att kommunicera, oavsett om det gäller skadlig kod, dataförlust eller oavsiktligt informationsläckage.

– Jag vågar påstå att alla läcker information. I samtliga analyser som jag har deltagit i under 2013-2015 har informationsläckage förekommit. Det borde

Carl Söderström, Borlänge kommun

– Websense är en kompetent produkt som ligger i linje med vårt arbete kring informationssäkerhet och som innefattar en mängd olika viktiga funktioner för oss. Den är också ett tryggt val vad gäller såväl webbsäkerhet som e-postfiltrering, säger informationssäkerhetssamordnare Carl Söderström vid Borlänge kommun. Han framhåller också att kommunikationen med Websense alltid är tydlig och tillgänglig och att det finns stöd och råd att få om man har några frågor.

Borlänge

vara en naturlig hygienfaktor att regelbundet analysera sin organisations informationsflöden. Inte bara för att mäta efterlevnaden av lagstiftningar och standarder utan lika mycket för att kunna bedriva ett effektivt arbete med informationssäkerhet, och riskhantering.

Kaos kan inte uteslutas

I förlängningen handlar det kommande arbetet om riskhantering och Törnqvist betonar att konsekvenserna av att prokrastinera kan – förutom att vara extremt kostsamt – skapa en del kaos för hela verksamheten då fokus måste riktas mot ”hur ser nuläget ut och var börjar vi?”

– Med TRITON kan all information samlas på en plats och rapporter om ett nuläge regelbundet skickas till berörda parter. Det är kortfattat en klok investering man inte har råd att avstå, avslutar Peter Törnqvist.

Camilla Wallin, Frösunda Omsorg

Tillsammans med RICOH utvärderade vi olika produkter och Websense var den leverantör som kunde tillhandahålla den teknologi som passade våra behov och krav bäst. GDPR var definitivt en avgörande faktor för vårt val av Websense. För oss är spårbarhet ett måste eftersom vi ska kunna säkerställa sekretessen. I praktiken handlar det om att vi säkerställer våra kunders integritet vilket vi nu kan åstadkomma genom programvaran TRITON, säger Camilla Wallin, IT-driftchef för Frösunda Omsorg. Hon fortsätter:

– Inom vård och omsorg är det extra viktigt att i alla lägen säkerställa att kundernas personuppgifter skyddas. I praktiken kan man säga att vi genom Websense både följer de lagar som finns och säkerställer att också vår IT-miljö lever upp till våra värderingar som är respekt, engagemang och nyfikenhet.

frösunda.

Websense Inc grundades 1994 och har varit en etablerad samarbetspartner på den svenska marknaden i drygt ett decennium. Företaget ligger i den globala frontlinjen vad gäller att skydda såväl privata som offentliga aktörer från cyberattacker och datastöld. Websense® TRITON® APX är en unik, heltäckande säkerhetslösning som förenar webb-, e-post- och datasäkerhet på ett säkert och kostnadsoptimalt sätt. Websense har ett gediget globalt partnernätverk som distribuerar den skalbara, enhetliga mjukvaru- och molnbaserade TRITON.

Websense
Mäster Samuelsgatan 60
111 21 Stockholm
Tel: 08-505 165 70
E-post: ptornqvist@websense.com
www.websense.com

Raytheon | **websense**

Kommunen som inte vill sluta växa

Som populär inflyttningskommun under många år har Värmdös beslutsansvariga blivit vana att tänka nytt och framåt. Under de kommande åren genomförs omfattande nybyggnationer av bostäder i centralorten Gustavsberg. Samtidigt görs en rad satsningar för att kunna ta emot fler nyanlända invandrare.

Värmdös anrika centralort Gustavsberg genomgår en spännande och expansiv utvecklingsfas under de närmaste tio till tjugo åren. Helt nya bostadsområden växer fram för att fler ska få chansen att bo och leva i den idylliska hamn- och bruksorten. Ambitionen är inte bara att utvecklas till en modern och allsidig tätort utan också vara en förebild för hållbar stadsutveckling. Slitna fabriksmiljöer får nytt liv samtidigt som de centrala delarna förtätas.

I Runda Huset i Gustavsbergs centrum finns modeller över Porslinskvarteren och Gustavsberg där allmänheten kan följa utvecklingen av det nya bostadsbyggandet.

2 700 nya bostäder

Totalt 2 700 nya bostäder ska byggas i form av bostadsrätter, hyresrätter, stadsradhus och småhus. Här ges också plats för restauranger, verksamhetslokaler och nya parker. Samtidigt ser kommunens ansvariga över hela infrastrukturen, kollektivtrafik, vägnätet, gång- och cykelbanor. Även förskolor, skolor och vårdhem finns med i planeringen.

– Av totalt åtta detaljplaner är Porslinskvarteren den största. Där ska ungefär 1 600 av de nya lägenheterna byggas, vilka planeras vara klara inom en sjuårsperiod, berättar Sofia Vogel, projektledare för Gustavsbergprojektet.

När den planerade utbyggnaden av Gustavsberg är klar har tätortens befolkning närapå fördubblats – från dagens cirka 10 000 invånare till uppemot 18 000.

Många vill bo i lägenhet

Med goda förbindelser till storstaden och närhet till skärgård och naturom-

råden erbjuder Gustavsberg många boendefördelar. Under en 30-årsperiod var Värmdö den kommun i Sverige som växte snabbast.

– Sedan avstannade inflyttningen lite grann, bland annat på grund av att vi inte haft så mycket flerfamiljshus på Värmdö. Nu när nybyggnationen börjat ta fart har det återigen blivit väldigt populärt att flytta till Värmdö. Många vill bo i lägenhet så behovet av nya lägenheter är stort, säger Karin Jöback, chef för Tillväxtavdelningen som ansvarar för näringsliv, besöksnäring, vuxenutbildning, arbetsmarknad och integration.

Största miljösatningen

För att kunna fullfölja förtätningen av den befintliga bebyggelsen och utöka andelen byggrätter genomför Värmdö en av Sveriges största utbyggnader av kommunalt vatten och avlopp. Dessutom inventeras alla enskilda avlopp.

Målet är att kontrollera alla 15 000 enskilda avlopp fram till år 2020. VA-utbyggnaden är kommunens största miljösatning och en förutsättning för den långsiktiga samhällsutvecklingen.

– Väldigt många flyttar ut och bosätter sig permanent i våra förändringsområden, det som tidigare varit sommarstugeområden. Men många flyttar ut innan de har löst sin VA-fråga. 60-70 procent av alla enskilda avlopp på Värmdö är undermåliga och behöver byggas om helt eller förbättras. Därför satsar kommunen väldigt mycket på att bygga ut VA-nätet, säger Majken Elfström, VA- och renhållningschef.

Vill bli bäst i Sverige

Eftersom kommunen haft ett begränsat urval hyresbostäder så har antalet nyanlända invandrare tidigare inte varit så stort på Värmdö.

– Vi saknar till stora delar den målgruppen på Värmdö, och vi ser det som otroligt viktigt att fånga upp den här gruppen framöver eftersom den innebär en resurstillgång med all den kompetens som följer med och som kommunen har användning för, säger Karin Jöback.

Värmdö ökar därför sina insatser för nyanlända invandrare i kommunen, bland annat genom Röda Korsets verksamhet Kompis Sverige vars syfte är att skapa möten mellan etablerade kommuninvånare och nyanlända.

– Det handlar ju inte bara om ett mottagande, det handlar också om en etablering och integration, att komma in i samhället. Så vi har också ett projekt som heter Advisory Board som är för ensamkommande flyktingbarn.

Många ungdomar får sin första kontakt med arbetsmarknaden genom sina föräldrar, men de ensamkommande barnen har inte den möjligheten. Advisory Board kan ge dem ett första insteg i arbetslivet, berättar Karin Jöback.

Då flyktingmottagandet väntas öka ganska kraftigt har kommunen skapat Tillväxtavdelningen i den nya organisationen med ett tydligt uppdrag för integrationen.

– Vi har många planer som ska sättas i verket för att bli bäst i Sverige på det här, avslutar Karin Jöback.

Värmdö kommun har drygt 40 000 invånare och är en av landets snabbast växande kommuner. I Gustavsberg, bor ungefär 10 000 invånare. Värmdö är Stockholms läns näst största kommun sett till ytan och många söker sig hit för att bo nära natur, skärgård och storstad. Här finns mer än 10 000 öar och omkring 14 000 fritidshus. Sommartid ökar antalet boende i Värmdö kommun till uppåt 100 000 personer, merparten med fast boende i Stockholm.

Värmdö kommun
Skogsbovägen 9-11, Gustavsberg
Postadress: 134 81 Gustavsberg
Tel: 08-570 470 00
varmdo.kommun@varmdo.se
www.varmdo.se

VÄRMDÖ KOMMUN

Sofia Vogel, Projektledare Gustavsbergprojektet, Karin Jöback, Avdelningschef Tillväxtavdelningen och Majken Elfström, VA- och renhållningschef.

Objektlagring nödvändig för framtiden

Hälso- och sjukvården är på väg in i en ny våg av informationshantering där Hitachi Data Systems tagit en tätposition. Framtiden ligger i en teknik där patientdata lagras i ett neutralt format, så kallad objektlagring, som gör informationen lättillgänglig både över tid och mellan olika diagnos- och behandlingsinstanser.

– Jag är övertygad om att vi kommer att se stora förändringar på det här området de närmaste åren. Om hälso- och sjukvården ställer krav på att lagra sin information på ett smart sätt från början så har man vunnit mycket, säger Patrick Borg, Country Manager på Hitachi Data Systems i Sverige och Baltikum.

Lagstiftare, vårdpersonal, patienter, forskare med flera ställer krav på att vården måste kunna hantera och leverera data på ett flexibelt sätt under långa tidsperioder.

– En mycket viktig uppgift för oss är att erbjuda teknik och långsiktigt hållbara strategier för informationshantering som gör att hälso- och sjukvården kan leva upp till dessa krav, säger Joachim Wallberg, rådgivare på Hitachi Data Systems i Sverige, specialiserad på sjukvården.

Datamängden exploderar

Vårdpersonal fattar vårdbeslut med hjälp av informationen från exempelvis röntgenbilder och vävnadsprover. Varje år producerar vården miljontals sådana svar kring patienternas hälsa. Och varje gång som exempelvis ett vävnadsprov digitaliserar genereras ungefär 300 MB data. Varje år genomförs cirka en halv miljon sådana undersökningar i Sverige, vilket innebär att vården måste hantera 679 terabyte per år enbart när det gäller data från patologi. Det finns en lång rad andra applikationer på sjukhus och andra vårdinstanser som genererar lika stora mängder data.

– Datainformation i branschen exploderar. Mängden information som skapas är oändligt mycket större idag än för bara tio år sedan. En gensekvensfil till exempel är 100 gånger större än en röntgenbild, kommenterar Joachim.

– Informationsbehandling kommer att bli central inom hälso- och sjukvården i framtiden. Och det är här som Hitachi Data Systems kommer in i bilden. Vi kan både lagra, hantera och göra

Joachim Wallberg, rådgivare på Hitachi Data Systems i Norden, specialiserad på sjukvårdssektorn, och Patrick Borg, Country Manager på Hitachi Data Systems i Sverige och Baltikum.

information tillgänglig så att man exempelvis kan samköra informationsmängder från flera medicinska discipliner, förklarar Patrick.

Skiljer på data och applikation

Det första en läkare gör är att fråga ut patienten om en massa saker, information som egentligen redan finns men som läkaren inte kommer åt. Risken finns därför att läkaren ställer fel diagnos. Om läkaren kan få patientens hela sjukdomshistoria framför sig så kan han eller hon ställa en mycket säkrare diagnos, framhåller Patrick och tillägger:

– Problemet idag är att man ofta lagrar data per systemapplikation i ett proprietärt format som inte kan läsas av andra system. Lösningen på detta är en teknologi som heter objektlagring där man lagrar data i ett neutralt format som taggas med olika taggar så att du kan söka informationen med vilken applikation som helst.

– Jag brukar ta YouTube på min mobiltelefon som exempel, tillägger Joachim.

– Den appen är bara 60 MB stor, men jag kan titta på hur mycket film som helst genom att applikationen är skild från informationen. Och den tanken, att skilja gränssnittet som man sitter och arbetar med från var informationen

faktiskt finns någonstans, är kärnan i upplägget med objektlagring.

Föråldrad teknologi

– Ett annat problem, förklarar Patrick, är att systemapplikationer har en begränsad livslängd på mellan 10 och 15 år. Sedan blir teknologin föråldrad och man köper något helt nytt som kund. Då får du alltid problemet med vad du ska göra med informationen du har samlat på dig under de här åren. Ska den sparas? Måste den i så fall konverteras till ett nytt format så att den går att läsa med nästa applikationsgeneration? Inom hälso- och sjukvården finns ett antal specialsystem som skapar en massa data i ett eget, proprietärt format som sedan måste bytas ut 10, 15 år senare. Data fastnar ganska snabbt i en föråldrad teknologi och blir då svår att dela med andra.

Ställ krav på leverantörerna

– Att migrera data och transformera data kostar enormt mycket pengar. Om man redan från början lagrar informationen i ett format som du inte behöver förändra så minskar du kostnaden över tid. De som handlar upp sjukvård och IT ska därför ställa krav på applikationsleverantörerna att informationen ska lagras i ett format där man slipper förändra den nästa gång

man köper ett nytt system, förklarar Patrick vidare.

– Det är ingen slump att Hitachi Data Systems har kommit längst på objektlagring. Inom Hitachi-koncernen har vi både maskinerna som tillverkar informationen och maskinerna som botar de som är sjuka, och har förstått att informationen måste hanteras på ett effektivt sätt, avslutar Joachim.

Hitachi Data Systems erbjuder informationsteknik, tjänster och lösningar som levererar bättre avkastning på investeringen (ROI) och avkastning på tillgångar (ROA) till verksamheter. Med visionen att IT måste virtualiseras, automatiseras, kunna erbjuda molntjänster och vara långsiktigt hållbar erbjuder Hitachi Data Systems lösningar som minskar IT-kostnaderna och förbättrar dess flexibilitet. Hitachi Data Systems gör affärer i fler än 100 länder.

www.hds.com/se

HITACHI
Inspire the Next

Hitachi Data Systems

Myndigheten för tillgängliga medier erbjuder delaktighet på dina villkor

Minst sex procent, ungefär 600 000 svenskar, har en funktionsnedsättning som gör att de har svårt att läsa skriven text. Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, utformar litteratur, samhällsinformation och nyheter som gör det möjligt att ta del av kultur och samhällsinformation på dina egna villkor. I arbetet med att tillgängliggöra informationen fyller landets kommuner en nyckelfunktion.

–Bland de cirka 600 000 svenskar som ingår i vår målgrupp finns de som av olika skäl behöver läsa på andra sätt, exempelvis personer med dyslexi, ADHD, synnedsättning och demenssjukdom eller andra funktionsnedsättningar. Med vårt lättlästa material vänder vi oss även till nyanlända, ovana läsare, både unga, vuxna och alla andra som behöver läsa böcker och tidningar på ett lättare språk, säger MTM:s generaldirektör Roland Esaiasson.

Roland Esaiasson, generaldirektör för MTM.
Foto: Jessica Lund

Han betraktar tillgängliga medier som en demokratifråga eftersom de ger fler chansen att bli delaktiga i samhället och att göra sin röst hörd. Den självklara rätten att läsa med ögon, öron och händer är ett fundament i vårt jämlika och demokratiska samhälle. Därför har MTM till uppgift att se till att litteratur, information och nyheter finns som inläst, punktskrift och lättläst.

Bidrar till ökad digital inkludering

–I dagsläget når vi drygt 100 000 av de knappt 600 000 individer som ingår i

Foto: Sara Mac Key

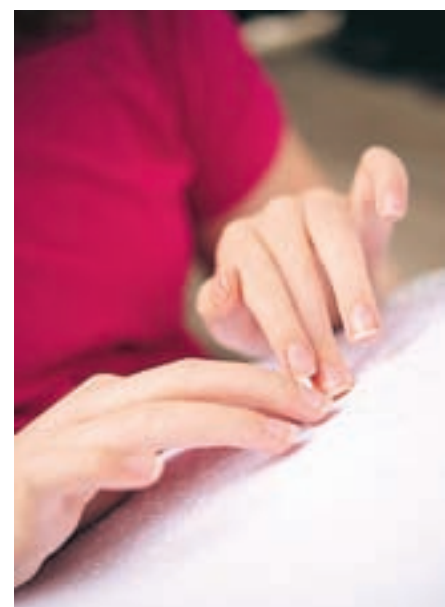

Foto: Elliot Elliot

vår målgrupp. Vår målsättning är därför att bli mer publika och att få fler att upptäcka den mångfald av litteratur, samhällsinformation och nyheter vi regelbundet publicerar. Vi medverkar på branschmässor, är aktiva i sociala medier och samverkar kontinuerligt med ett stort antal kommuner. Vi agerar även opinionsbildande och debatterar frågan om vikten och värdet av tillgängliga medier, säger Roland Esaiasson.

Sedan den 1 januari 2015 har MTM även ansvar för statens insatser för lättläst nyhetsförmedling och litteratur. Det innebär att MTM numera producerar punktskriftsböcker, talböcker samt lättlästa böcker även i tryckt format.

–Kommunerna fyller en nyckelfunktion i arbetet med att sprida det material vi producerar. Genom vårt välfungerande samarbete med landets folkbibliotek når vårt material ut till rätt målgrupp. Vi har även ett nationellt nätverk av läsombud och högläsare som tillgängliggör litteratur, samhällsinformation och nyheter för äldre och personer med funktionsnedsättning, exempelvis på äldreboenden och dagliga verksamheter. Framöver satsar vi på att erbjuda våra läsombud och högläsare tillgång till fortbildning, vilket innebär att de erbjuds en utökad verktygslåda i sitt viktiga arbete, säger Roland Esaiasson.

Erbjuder 110 000 talböcker

Digitaliseringen öppnar upp nya möjligheter i arbetet med att tillgängliggöra

Foto: Apelöga

litteratur och samhällsinformation från MTM. MTM:s digitala bibliotek Legimus innehåller drygt 110 000 talböcker, både fack- och skönlitteratur. Det är tillgängligt för användare i hela landet genom webbplatsen legimus.se och appen med samma namn. I appen kan man dessutom läsa tidskrifter. Legimus har i dagsläget drygt 90 000 användare, varav hälften är barn och ungdomar under arton år.

Skolor och skolbibliotek är en viktig kanal för att nå ut till barn och ungdomar, en särskilt prioriterad målgrupp

för MTM eftersom läsvanorna ofta etableras i unga åldrar.

–Vår ambition är att öka kännedomen om vår verksamhet och vårt material även på skolor och skolbibliotek. Här ser vi en stor potential att nå fler barn och unga vars läslust kan väckas med hjälp av litteratur och medier som utformats utifrån deras individuella förutsättningar. Vi är därför angelägna om att utöka och fördjupa vårt samarbete med skolor och skolbibliotek runtom i landet, säger Roland Esaiasson.

MTM är en statlig myndighet med uppdrag att ge människor med läsnedsättning tillgång till de medier de behöver på de sätt som passar dem. Genom ett brett urval av tillgängliga medier, effektiv produktion och digital distribution möter MTM användarnas behov med utgångspunkt från individen. MTM arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur, samhällsinformation och nyheter utifrån var och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning.

Myndigheten för tillgängliga medier
Box 5113
121 17 Johanneshov
Tel: 08-580 027 00
www.mtm.se

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

Gat – lösningen som får strategiska planer att omsättas i praktiken

– Gat är ett verktyg för personal- och resursstyrning, en beprövad lösning som blir ledningens förlängda arm ut i verksamheten och säkerställer att strategiska planer kan omsättas i praktiken, säger Håkon Storm, marknadschef på Gatsoft.

Gatsoft är ett norskt mjukvarubolag som ända sedan starten för 25 år sedan fokuserat på nischlösningar för bemaningsplanläggning och personalstyrning. Under årens lopp har de byggt en unik kompetens och erfarenhet inom området. Något som resulterat i att 85 procent av de norska landstingen och ett 90-tal kommuner använder Gatsofts lösning i sitt dagliga arbete. Även stora verksamheter som tull, kriminalvård och olika medieföretag använder sig av Gat.

– Vi vänder oss till alla typer av verksamheter som har behov av att planera och styra sina medarbetares arbetstid och uppgifter. För landstingen betyder Gat att de har ett verktyg för att omsätta sina strategiska planer i praktiken, bryta ner dem i mindre bitar och full-

följa planeringen ända ut i den dagliga verksamheten för att sedan få ett kvitto på utfallet, förklarar Håkon Storm.

Nu i Sverige

Sedan sju år tillbaka återfinns Gat även på den svenska marknaden.

– Vi har anpassat hela lösningen språk- och regelmässigt till svenska förhållanden. Efter att ha testat lösningen på ett antal pilotkunder inom olika verksamheter är vi nu redo att ta steget in på den svenska marknaden på allvar.

Fram till dags dato har Gatsoft tecknat avtal med bland annat Stockholms läns landsting genom Karolinska i Stockholm, Stiftelsen Mo Gård i Finspång, Carllanderska sjukhuset i Göteborg, Norrbottens

läns landsting, Region Östergötland och Sveriges lantbruksuniversitet, och fler är på gång.

– Vi vet med 25 års erfarenhet i ryggen att vår lösning verkligen fungerar som ett beslutsstöd till cheferna ända ut på golvet. Med hjälp av vår lösning går det att planera både arbetstid och uppgifter på operationell nivå. Vinsterna ligger bland annat i att man säkrar täckningen av kompetens samt vilka och hur många som ska vara i arbete, förklarar Håkon Storm.

I Gatsofts lösning finns bl.a. en fullintegrerad produktionsplanering med läkar-, schema-, LAS- och vikariehantering.

– Gat ger full kontroll på bemanningen, så när någon saknas kan cheferna

Flera norska landsting och kommuner, tull, kriminalvård och olika medieföretag använder Gatsofts lösning i sitt dagliga arbete.

smidigt ersätta med rätt kompetens och se vilka kostnader det för med sig. Vår lösning ligger som en brygga mellan PA (personaladministrativa) -system och de kliniska verksamhetssystemen och hjälper våra kunder att leva upp till de kvalitetskrav som finns på varje verksamhet.

Gat är ett heltäckande styrningsverktyg, som hjälper arbetsledaren med administrativa arbetsprocesser som involverar personalen och deras aktiviteter. Dessutom får medarbetarna översikt över det

egna anställningsförhållandet och möjlighet att påverka den egna arbetsdagen. Gatsoft har idag 52 anställda fördelat på våra kontor i Lund, Porsgrunn och Oslo.

Gatsoft
Fjellievägen 5
227 36 Lund
Tel: 076-050 31 03
www.gatsoft.se

Upphandlingar som gör skillnad

Kompetenskraven inom offentlig upphandling blir allt högre både när det gäller juridik och ren affärsmässighet. Colligio ligger alltid steget före med sitt heltäckande tjänsteutbud som innefattar allt från konsulttjänst till utbildning.

Upphandlarsverige står inför spännande utmaningar med bland annat kommande lagförändringar. I somras överlämnade regeringen en remiss till lagrådet med förslag till nya lagar inom upphandlingsområdet, som föreslås träda i kraft den 1 april 2016.

– En ny lagstiftning skrämmar alltid lite extra. Tyvärr lever vi i en bransch där många upphandlare kan känna rädsla för att göra fel. Istället för att ha fokus på att göra bästa möjliga affär för den myndighet man jobbar på så oroar man sig för överprövningar, säger Colligios vd Johan Lundvall.

Upphandlingar mer i fokus

Rent allmänt är det ett betydligt större fokus på offentliga upphandlingar idag än tidigare. Orsakerna är flera, säger Johan Lundvall.

– För drygt tio år sedan kom möjligheten för leverantörer att överpröva

Johan Lundvall,
nyttillträd vd för
Colligio AB.

upphandlingar. Det skapade ett ökat tryck på den offentliga verksamheten att göra rätt enligt upphandlingslagstiftningen. En annan orsak är att outsourcing av offentlig verksamhet har ökat. Det har inneburit att verksamheter upphandlas i större omfattning.

Johan Lundvall konstaterar att offentlig upphandling också har blivit en mycket större fråga politiskt sett.

– Upphandlingsverksamheten hantlar en väldigt stor del av de offentliga medlen och politiker börjar inse att den

kan användas som politiskt styrmedel. Samtidigt inser politikerna mer och mer att upphandlingarna i sig kan effektivisera användandet av skattemedel.

Skattemengar utnyttjas bättre

Colligio har storleken och kompetensen för att kunna lösa i princip alla upphandlingsuppdrag åt kommuner och landsting.

– Vi levererar alla typer av upphandlingstjänster. Vi kan den affärsmässiga delen och våra upphandlingsjurister kan

även ge stöd inom den upphandlingsjuridiska aspekten.

Colligio är också ett heltäckande utbildningsföretag inom området. Förutom kortare grundutbildningar erbjuder Colligio även fördjupningsutbildningar för bland annat diplomering.

– Här finns många möjligheter att bidra till att Sverige använder våra gemensamma skattemengar på ett bättre sätt, så att det blir mer pengar över till flyktinghjälp, skola, äldreomsorg med mera. Det gör det här jobbet roligt och inspirerande, avslutar Johan Lundvall.

Colligio AB är en ledande konsult inom upphandling till offentlig sektor. Med över 300 upphandlingar under 2015 tar bolaget en position som en av de 10 största "köparna" på den svenska marknaden. Bolaget utbildar också inköpare på alla nivåer inom området offentlig upphandling. Colligio har sitt säte i Falun med ytterligare kontor i Stockholm, Norrköping, Jönköping och Göteborg.
www.colligio.se

COLLIGIO

Stärk säkerheten och sänk kostnaderna!

Netsecure tar sikte på att minska komplexiteten i kundernas IT-säkerhetslösningar. Resultatet är ökad säkerhet med ett effektivare resursutnyttjande och sänkta kostnader.

IT-säkerhetsfrågorna blir allt mer komplexa och allt fler efterfrågar en leverantör som Netsecure som kan ta ett helhetsansvar för IT-säkerheten.

– Många organisationer har byggt in sig i olika lösningar som gjort att säker-

För mer information
boka ett möte Jan
Lindblom, VD, tel:
070-301 60 60.

Speciella erbjudanden för kommuner och landsting:

- Kommunpaket, en konsoliderad Säkerhetsplattform NGFW/UTM till specialpris.
- Logganalystjänst, för fast pris per månad och nod.
- Molntjänstanalys, Netsecure tar fram en rapport på vilka tjänster som används, hur de används, hur säkra de är och vad som ingår i respektive molntjänst.

i

Netsecure Sweden AB är ett svenskt bolag specialiserat på IT-säkerhet som förebygger och skyddar affärsverksamhet genom att kombinera expertkunskap, erfarenhet och engagemang ihop med produkter från ledande leverantörer inom IT-säkerhet. Netsecure ägs till större delen av personalen samt ägs till en mindre del av IT-Total Holding och har sitt huvudkontor vid Frösundavik i Solna.

www.netsecure.se

NETSECURE

heten snarare har minskat. För varje nytt hot som vuxit fram över tiden har man byggt på med en ny plattform. I slutändan sitter man med kanske fem olika plattformar, licensavtal och löptider. Varje gång någon av de personer som ska hantera en av de här plattformarna är borta, ja då uppstår ett säkerhetshål, förklarar Jan Lindblom och tillägger:

– Genom de plattformar vi jobbar med kan vi både minska komplexiteten och öka säkerheten. Med mindre antal serviceavtal går kostnaderna ner. Samtidigt minskas resursutnyttjandet.

Får kontroll på molntjänster

Netsecure Sweden AB startades den 1

april i år av Jan Lindblom, VD, och Mike Blomgren, Teknik & Konsultchef, båda med lång erfarenhet från branschen. Bolaget erbjuder IT-säkerhetstjänster till fast månadskostnad, inklusive produkter, administration, övervakning, support och proaktiva åtgärder.

Netsecure har valt att samarbeta med ett fåtal leverantörer med vilka man har väldigt goda relationer. Fortinet är en helhetsleverantör av allt från UTM/NGFW brandväggar till trådlösa lösningar, autentisering, e-postsäkerhet, Wifi, databas-säkerhet och sandboxing. Netskope hjälper kunderna att få kontroll på molntjänster och sätta regelverk på informationen som delas med dess

molntjänster. Cirka 10 000 molntjänster kan valideras av Netskope.

– Det ska exempelvis vara klart vem som äger rätten till datainformation, och att tjänsten är byggd enligt konstens alla regler vad gäller säkerheten, förklarar Jan Lindblom.

Lanserar logganalystjänst

Samarbetsmodellen gör att Netsecure nu också lanserar en ny logganalystjänst.

– Logpoint är ett verktyg för att analysera logg-information och få kontroll på nätverket. I praktiken handlar det om att samla all loggdata på ett ställe och förstå vad som händer i nätet, förklarar Jan Lindblom.

Myndigheter och kommuner säkrar upp framtida tekniksprång genom självbetjäning

Hösten 2014 upphandlade Länsstyrelsernas centrala IT-enhet ZervicePoint, en självbetjäningportal som gör det möjligt för anställda på samtliga 21 Länsstyrelser i Sverige att själva utföra enklare IT-beställningar och serviceärenden. Även kommuner kan ha stor nytta av ZervicePoint, som höjer servicenivån och bidrar till en genomgående jämn leverans kvalitet.

Via ZervicePoint kan Länsstyrelsens anställda numera själva klicka hem allt från IT-tjänster och telefoni till olika facilitetstjänster. Beställningarna hanterades tidigare manuellt, vilket var relativt omständligt och arbetskrävande.

– Fördelarna med att låta medarbetare beställa tjänster internt via självbetjäning är många. Länsstyrelserna ökar servicegraden gentemot sina medarbetare genom att de har tillgång till tjänsterna dygnet runt året runt, höjer den genomgående kvalitetsnivån i leveransen och frigör förstås även tid. Fördelarna inne-

Ulf Svensson, funktionschef för användarstöd på Länsstyrelsernas IT-enhet.

bär sammantaget en effektiv användning av våra gemensamma skattemedel. Vi delar gärna med oss av de tjänster som utvecklats för vår räkning till kommuner och myndigheter runtom i landet, säger Ulf Svensson, funktionschef för användarstöd på Länsstyrelsernas IT-enhet.

Rustar för tekniksprång

– ZervicePoint är ett modernt och användarvänligt system som vi kan administrera själva. Systemet kan enkelt mobilanpassas erbjuder nästintill obe-

gränsade anpassningsmöjligheter utifrån verksamheternas behov. Fullt utbyggt kommer systemet att kunna serva cirka 6 500 användare, säger Ulf Svensson.

– Med ZervicePoint, som idag används av ett 60-tal kunder och organisationer, skapar IT-avdelningen ett skyltfönster mot verksamheten med sina tjänster, något många organisationer saknar, säger Jerker Lund, ansvarig säljare på Enfo Zipper.

– Vi integrerar kontinuerligt nya tjänster i plattformen, däribland Servicedesk-

i

Enfo är ett framstående nordiskt IT-företag som erbjuder effektiva paketlösningar för outsourcing av IT och affärsprocesser, samt nischade IT-konsulttjänster.

www.enfo.se

flödet, vilket innebär att medarbetarna direkt från en enkel tjänst i portalen kan registrera sitt ärende i ärendehanteringssystem och inte längre behöver ringa eller maila sina frågor till IT-supporten. Plattformen kan dessutom integreras med många molntjänster. Vi står inför ett stort tekniksprång där hela IT-kartan ritas om. ZervicePoint är en plattform som rustar framtidens myndigheter och kommuner inför tekniksprånget, säger Ulf Svensson.

En komplett lösning för framtidens skola

Skoladministration från IST är en komplett lösning utvecklad helt och hållet med fokus på skolans behov. – För oss var IST:s nya skoladministrativa system ett självklart val. Inga andra system uppfyllde alla våra krav och gav en sådan funktionalitet, säger Ole Lidegran, IT-chef på Lärande i Sverige.

IT-systemen i skolan är helt centrala för alla delar av verksamheten. Ändå har många skolor och utbildningsföretag ett lapptäcke av lösningar, som inte är anpassade efter skolans speciella behov och som inte fungerar tillsammans som en helhet. När utbildningsföretaget Lärande i Sverige, med grundskolor och gymnasieskolor i hela landet, skulle byta IT-system utvärderade de flera olika lösningar.

– Tidigare hade vi olika system för grundskolan och gymnasieskolan, de var ineffektiva och inte synkroniserade med varandra. Dessutom var de dyra. Vi fastnade snabbt för IST:s skoladministrativa system eftersom det var den enda lösningen som uppfyllde samtliga av våra krav. Vi ville ha en webbaserad helhetslösning, för både grundskola och gymnasium med ett modernt och användarvänligt gränssnitt. IST har som vision att skapa det absolut bästa elevadministrativa IT-systemet och det märks, säger Ole Lidegran.

Klart i grundskolan

Grundskolan var först ut med att byta till det nya systemet. Processen började

förra hösten och var klar lagom till skolstart i år. Nu pågår arbetet med gymnasieskolan, som börjar använda det nästa höst. Ole Lidegran jämför processen att byta IT-system med en hjärtransplantation:

– Det är enormt omfattande och ingenting allvarligt får inträffa under tiden, för då rämnar hela verksamheten. Det är en stor utmaning, men samtidigt väldigt stimulerande och roligt.

Ole Lidegran lyfter fram att en stor fördel med systemet är att Lärande i Sverige från början har varit en aktiv part i processen och kunnat påverka utformningen av lösningen. Ingenting är hugget i sten, utan det finns en öppenhet från IST:s sida för att anpassa och förfinas verktygen så att de uppfyller alla specifika krav. Samarbetet med IST fungerar som en kreativ process.

– IST är en samarbetspartner, inte enbart en leverantör, och man har varit mycket lyhörd för våra önskemål. Den här sortens samarbete förutsätter att man delar samma värderingar och mål och det känner jag verkligen att vi gör. Det finns ett ömsesidigt förtroende och respekt, säger han.

Största leverantören

IST är en av Nordens främsta leverantörer av system, lösningar och konsulttjänster till förskola, skola och vuxenutbildning med över hälften av alla kommuner i Sverige, Norge och Danmark på kundlistan. Syftet med IST:s lösningar är att effektivisera administrationen, underlätta kommunikationen och skapa nya möjlig-

heter i lärandet. Eftersom företaget har mer än trettio års erfarenhet inom utbildningssektorn finns det ett stort verksamhetskunnande och insikt i de speciella behov och utmaningar som utbildningssektorn har.

– Skolan skiljer sig från många andra verksamheter och därför är det en enorm fördel att ha en lösning som är skapad enbart för oss, framhåller Ole Lidegran.

– Vi måste ha en lösning som fungerar för myndighetsutövning, schemaläggning, frånvarorapportering, betyg, kommunikation med elever och föräldrar, ekonomi och en rad andra saker. Inom IST:s lösning ryms allt under ett och samma tak. Vi kommer att kunna analysera data och göra mycket bättre uppföljningar, till exempel när det gäller kopplingen mellan frånvaro och resultat. På så sätt kan vi driva en ännu bättre verksamhet.

Löst utmaningar

Som i all implementering av nya system har det funnits en del barnsjukdomar, men dessa har upptäckts och kunnat åtgärdas i samarbete med IST.

– Det går aldrig att undvika helt. Men när man vill nå sitt mål och skapa något nytt måste man uppför berget först för att sedan kunna njuta av utsikten, konstaterar Ole Lidegran.

Eftersom systemet har en så hög grad av automation sköts många uppgifter utan att personalen ens behöver tänka på dem, och det har varit lite av en omställningsprocess, berättar han.

– Det har faktiskt hänt att personal har känt stress över hur de ska hantera något i det nya systemet och så visar det sig att den uppgiften redan är löst genom en automatisk funktion.

Nu ser Ole Lidegran fram emot att få alla bitar på plats och att ha en helhetslösning för alla skolor i koncernen.

– Jag känner mig enormt trygg i vårt val av samarbetspartner. Detta kommer att innebära en enorm förbättring och effektivisering för hela vår verksamhet.

IST har i mer än trettio år försett skolor och kommuner med system – och kunskap – som ger personal, föräldrar och elever verktygen de behöver i vardagen. Vi skapar lösningar som effektiviserar administrationen, förbättrar kommunikationen och ger mer tid till det som är viktigt – undervisningen. Vi är cirka 250 anställda i Sverige, Norge och Danmark och vi jobbar med mjukvaruutveckling, produktledning, design, verksamhetsutveckling, support och mycket mer. För oss kommer alltid kunden först, och det präglar vårt sätt att vara och hur vi arbetar.

www.ist.com

Foto: Pernilla Lindblom

Ole Lidegran, IT-chef på Lärande i Sverige.

Foto: Klaus-Peter Kappes

Foto: Viktor Lahli

Gränsöverskridande fokus i Övertorneå kommun

I Övertorneå kommun har man anammat såväl begreppet "gränsöverskridande" som innebörden i det i många konstellationer. Kommunen verkar i nära samarbete med såväl grannkommuner som över nationsgränserna och satsar aktivt på att utveckla sitt näringsliv.

Näringslivschef Stig Kerttu i Övertorneå kommun har varit en av de drivande krafterna bakom att utveckla samverkan mellan de nordligaste kommunerna för att etablera nya företag och verksamhet i Norrbotten.

– Det har varit och är en kraftig tillväxt i flera kommuner här och sådana förändringar påverkar oss allihop. Ur en näringspolitisk synvinkel har vi därför skapat North Business Arena, där de åtta nordligaste kommunerna gått samman i ett treårigt samverkansprojekt.

Ett annat exempel på regionens gränsöverskridande inriktning är det utbyte som pågår över riksgränsen. På senare år har många nya företag med både finskt, norskt och ryskt ursprung sökt sig till området, som också historiskt har haft anknytning till Barentsområdet och Nordkalotten. Detta avspeglas även i kommunens skolväsende.

– Vi har en nordisk yrkesskola – Utbildning Nord – med studenter från en mängd olika nationer. Därutöver har vi Tornedalens folkhögskola och Gränsälvs gymnasiet som samverkar med andra skolor inte bara i Sverige utan också i exempelvis Finland.

Tillväxt inom flera sfärer

Kerttu framhåller att just närheten till naturen är en av områdets stora styrkor. Besöksnäringen står för en stor del av sysselsättningen och tillsammans med näringslivet har man mutat in varumärket Polcirkelland – Land of the Arctic Circle.

– Norra polcirkeln går igenom kommunen vilket är en utmärkt grogrund för besöksnäringen såväl på sommaren som på vintern. Vi har dessutom Väst-europas största laxälv och fantastiska möjligheter för jakt som lockar många besökare. Samverkan regionalt med bland annat Swedish Lapland är av stor betydelse.

Stig Kerttu, näringslivschef i Övertorneå kommun.

Också inom andra sfärer genomgår kommunen en stark tillväxt. Kerttu berättar att det finns flera privata initiativ till att utveckla kulturutbudet och från myndighetshåll satsas det på ett välutvecklat IT-nätverk med hög hastighet. Övertorneå har därtill profilerat sig som Sveriges första Ekokommun, något som inkluderar allt

ifrån ekologisk odling till aktiva samarbeten med Svea Skog, LKAB, LRF och många fler för att förbättra klimatet och vidareutveckla olika typer av kraftkällor.

Effektiv integration

Kollegan Carina Ylipuranen är förvaltningschef för Stöd och omsorgsförvaltningen i Övertorneå kommun och hon berättar att det pågår ett intensivt arbete för att locka nya invånare. Ett led i det arbetet är ett avtal med Migrationsverket om att ta emot kvotflyktingar, som hittills har fallit mycket väl ut.

– Vi har en effektiv integration och fokuserar på att ta vara på våra nya invånares kompetenser och hitta utbildningsmöjligheter och praktikplatser för

de som behöver komplettera sina kunskaper. Övertorneå blir ju deras hemkommun och fördelen med en liten kommun är att de snabbt kan komma in i SFI och få stöd via arbetsförmedlingen.

Bland annat vården, som har haft brist på personal, har dragit stor nytta av de nyanlända och Carina framhåller att kommunen nog hade haft svårt att hantera personalbristen över sommaren om det inte varit för deras insatser.

– Vårt viktigaste mål är att ingen ska behöva sitta hemma utan ska kunna komma ut och skapa kontaktytor genom exempelvis familjecentralen, föreningar eller andra aktiviteter. Många som är födda här engagerar sig dessutom gärna i att få nysvenskarna att känna sig välkomna!

Positiv attityd till företagande

En av de företagare som etablerat sig i området är Antti-Pekka Palokangas. Han har arbetat med Övertorneås utveckling sedan Sverige gick med i EU. Hans roll då var projektledare, men under samma period fick han tillfälle att starta eget.

Han tog chansen och sedan dess har han drivit fritidsaktiviteter och -anläggningar i samarbete med Tornedalen.

– Området är väldigt populärt, särskilt för besökare från Frankrike och Tyskland samt övriga Mellaneuropa och efterfrågan är stor framförallt under vintertid. Då jag 2009 tog över verksamheten kring Svanstein Lodge var det med vetskapen att såväl kommunen som skogsägarna har en mycket positiv inställning till besöksnäringen.

Antti-Pekka Palokangas.

Antti-Pekka har även anläggningar i Finland och han berättar att perspektivet i regionen överlag är internationell. Nästa steg är att utöka kontakten med nationer österut och visa fram den oerhörd vackra naturen samt möjligheterna i norra Skandinavien.

– Här går det hemtrevliga och det vilda hand i hand och det finns stora värden att utforska och utveckla. I Finland och Sverige arbetar man på olika sätt, men båda kan lära av varandra vad gäller att lyfta fram sina regioner. Attityden och viljan finns, inte tu tal om saken, men det finns mycket kvar att utveckla, avslutar han.

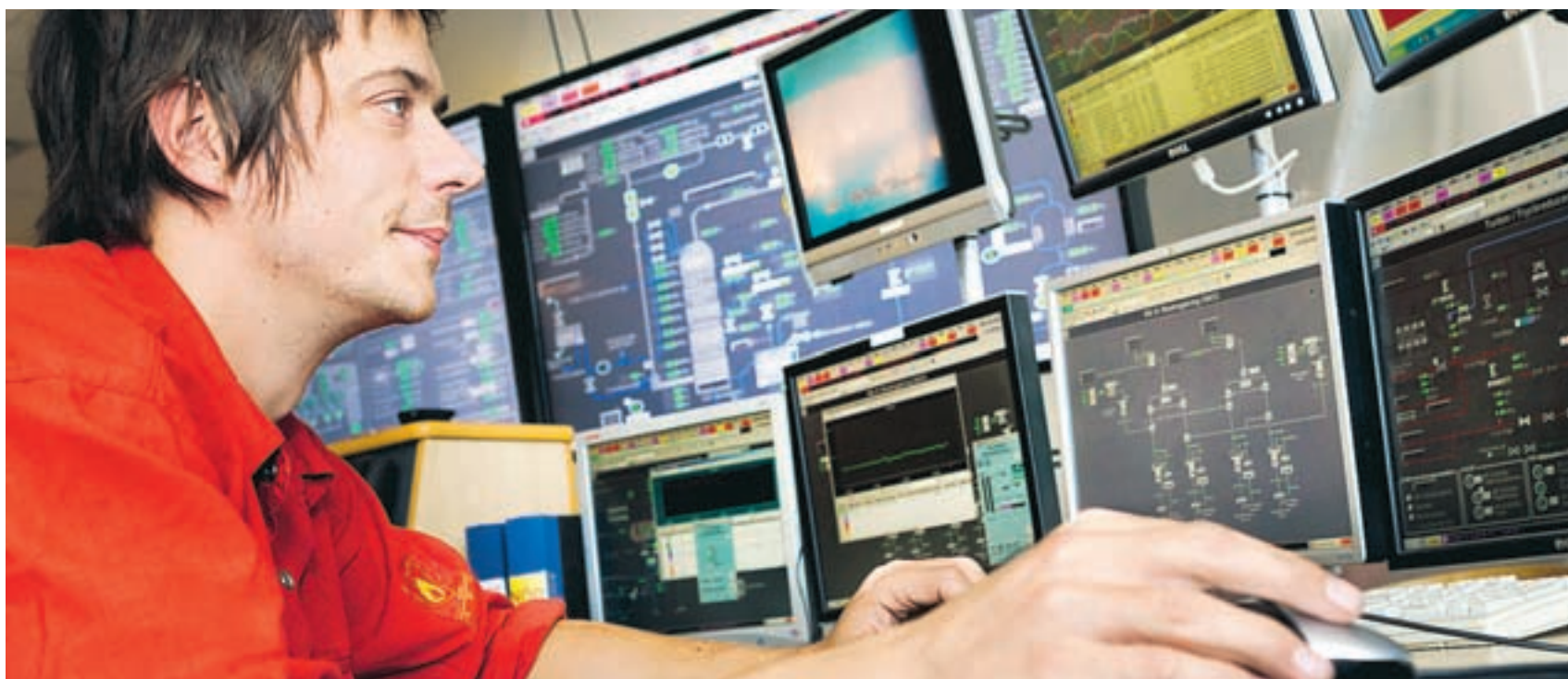

Mitt i vackra Tornedalen, vid gränsen till Finland, ligger Övertorneå. Kommunen är stor som Blekinge och norra kommundelen korsas av Polcirkeln. Här upplever man midnattssol på sommaren och magiska norrsken under vintern! Kommunen har god ekonomi, låg kommunalskatt, billigt boende, bra kvalitet i barnomsorg, äldreomsorg och närhet till naturen.

Övertorneå kommun
Tingshusvägen 2
957 85 Övertorneå
Tel. vxl: 0927-720 00
E-post: kommun@overtornea.se
www.overtornea.se

ÖVERTORNEÅ KOMMUN

KFS skapar samhällsnytta genom satsningar på inkluderande arbetsmarknad

KFS satsar på att få fler unga och nyanlända i arbete samtidigt som kompetensförsörjningen hos medlemsföretagen stimuleras.

– Genom avtal om yrkesintroduktionsanställning och praktik för yrkeskompetensbedömning finns konkreta verktyg som bidrar till att fler inkluderas i arbetslivet. Som arbetsgivarorganisation för samhällsnyttiga företag kan vi spela en viktig roll genom att stödja med flexibla lösningar på arbetsmarknaden som gynnar alla parter, säger Monica Ericsson, vd på KFS.

KFS medlemsföretag välkomnar insatserna och har visat ett stort intresse för hur man kan motverka utanförskapet. Monica Ericsson betonar att mycket redan görs inom ramen för olika praktik- och anställningsformer.

– Vi ser stora möjligheter för våra medlemmar att ta tillvara kompetens hos bland andra nyanlända och ungdomar. Våra medlemsföretag bidrar på så sätt till att motverka utanförskap, minska ungdomsarbetslöshet och integrera människor i arbetslivet. Samtidigt bidrar de till samhällsnyttan och tar del av viktig kompetens som utvecklar dem själva som företag – och i slutändan hela samhället, säger Monica Ericsson.

Yrkesintroduktionsavtal är tecknat på branschområde Energi med Kommunal och Seko, samt på branschom-

råde VA och Vård och Omsorg med Kommunal. De fackliga parterna och KFS hoppas att möjligheten till yrkesintroduktionsanställningar ska locka fler ungdomar till dessa branscher.

Främjandemedel från Arbetsmarknadsdepartementet

Genom främjandemedel på 500 000 kronor som beviljats av Arbetsmarknadsdepartementet ges nu också möjlighet att lägga resurser på kommunikationsinsatser för att stimulera användningen av yrkesintroduktionsanställningsavtalen. Conny Larsson är projektanställd på KFS för att få fart på yrkesintroduktionsanställningarna:

– Min roll blir kommunicera avtalet och förklara för arbetsgivare och arbetssökande hur processen går till, allt med målet att fler ska se fördelarna och att få fler unga i arbete, säger Conny Larsson.

Yrkeskompetensbedömning för nyanlända nästa steg

KFS har även ansökt om medel för extra insatser som ska förenkla nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Det handlar om att öka antalet praktikplatser med yrkeskompetensbedömning som gör att personen lättare kan ta sig vidare i yrkeslivet.

– Vi ser att det finns stor potential till matchning av kompetenser inom ett flertal av våra branscher och det här kan bli ett sätt för oss att bidra till flexibla och enkla former för integration i arbetslivet, säger Monica Ericsson.

Genom yrkeskompetensbedömningen får personerna ett intyg på att de har en viss kompetens. Resultatet kan bli att företagen hittar en person med relevant bakgrund som de kan anställa direkt, alternativt erbjuda instegsjobb eller yrkesintroduktionsanställning.

Conny Larsson, projektanställd på KFS.

KFS är arbetsgivarorganisationen för samhällsnyttiga företag. Varje dag bidrar KFS nära 600 medlemsföretag inom 15 branscher till samhällsnyttan i Sverige. Deras tjänster sker i en kombination av samhällsansvar och sund ekonomi. Där effektivitet och långsiktighet går hand i hand. Och där leveransen till samhället går vida utöver kärnuppgiften. KFS är specialister på den här typen av företagande. Därför kan vi förhandla fram branschpassade kollektivavtal som är flexibla och konkurrenskraftiga. Vi bistår vi med personlig och tillgänglig arbetsgivarstöd via våra kunniga och engagerade förhandlare. Med arbetsgivarfrågorna på plats kan våra medlemsföretag fokusera ännu bättre på sin huvudsakliga uppgift – att få människors vardag att fungera.

Arbetsgivarorganisationen för samhällsnyttiga företag

KFS
World Trade Center
Klarabergsviadukten 70, C8
Box 703 62, 107 24 Stockholm
Tel: 08-556 009 50
info@kfs.net
www.kfs.net

Monica Ericsson, vd på KFS.

Oberoende test av e-hälsa – en succé

E-hälsa är nu på allas läppar. Nordic Medtest är en raket inom området och tillhandahåller metoder, processer och verktyg för kvalitetssäkring av e-tjänster inom vård-, omsorg- och välfärdssektorn.

–IT-system ger fortfarande störningar i vården, ofta på grund av att de inte är testade och kvalitetssäkrade på ett effektivt sätt, hävdar Peter Furster vid Nordic Medtest.

i

Nordic Medtest är idag en del av Landstinget i Värmland. Verksamheten har ett drygt 30-tal medarbetare och ambitionen är att under 2016 genomföra en bolagisering.

Nordic Medtest är öppen för alla som behöver kvalitetssäkra sina IT-tjänster i vården. Verksamheten är oberoende, utan vinstintressen eller koppling till enskilda intressenter.

www.nordicmedtest.se

Peter Furster, Verksamhetsansvarig
peter.furster@nordicmedtest.se

NORDIC MEDTEST
För säkrare IT i vården

Nordic Medtest är en oberoende verksamhet öppen för alla som behöver testa och kvalitetssäkra IT-tjänster.

– Alla aktörer inom vården ska kunna dra nytta av vår samlade kompetens och de tjänster kring test i alla faser som vi erbjuder. Det gäller landsting, kommuner, leverantörer och innovatörer, fortsätter han.

Verksamheten har på tre år växt från noll till över 30 medarbetare och förväntas fortsätta expandera.

Ett 100-tal uppdrag

Nordic Medtest har hittills utfört ett 100-tal testuppdrag. Exempelvis har de kvalitetssäkrat Intygstjänsten i samtliga landsting och regioner. Under 2015 har Nordic Medtest på Ineras uppdrag utvecklat en testmetodik och ett testregelverk för införande av, och anslutning till, nationella e-hälsotjänster. Denna metodik har visat sig framgångsrik vid införandet av nya Nationella Patientöversikten. An-

Peter Furster, Verksamhetsansvarig Nordic Medtest.

Testplanering vid Nordic Medtest.

dra exempel är prestandatester på invånartjänster som används av miljoner människor.

–Då är det viktigt att tjänsterna fungerar och upplevs som snabba och responsiva, förklarar Peter Furster.

Experter på e-hälsa

Genom sina uppdrag har man skaffat sig en bred och djup förståelse av helheten vid utveckling av Sveriges nationella e-hälsoplattform. E-hälsosverige består idag av en komplex IT-miljö med många avancerade och integrerade IT-system.

Nordic Medtest har byggt upp en unik kunskap om arkitektur, teknik och funktionalitet.

Ökad patientsäkerhet

Testerna har bidragit till att IT-system är bättre anpassade för de behov och förutsättningar patienter, invånare och vårdpersonalen har.

– Vårt arbete bidrar till ökad patientsäkerhet genom säkrare införande och ökad kvalitet i vårdens IT-tjänster. Användbarhets- och utvecklingstester ger enklare och mer funktionella IT-tjänster för vårdpersonalen vilket ger mindre krångel och mer tid till patienten, avslutar Peter Furster.

Digitala lösningar för vård, omsorg och hälsa

För att möta välfärdens utmaningar krävs digitala lösningar, men det kan vara svårt att ta nästa steg.

Flera beslutsfattare vänder sig därför till den oberoende föreningen Hälsans nya verktyg för att få kunskap och inspiration.

Sverige har en åldrande befolkning, och det krävs stora förändringar för att hantera de utmaningar som myndigheter och organisationer ställs inför. Digitala lösningar är viktiga pusselbitar som kan effektivisera vård och omsorg och samtidigt förbättra vardagen för individen.

–De flesta äldre vill bo kvar hemma och det finns smarta lösningar för individ, personal och anhöriga som gör att äldre kan bo hemma en längre tid. Dessutom kan samhällets resurser utnyttjas mer optimalt, säger Mona Jonsson, verkställande sekreterare för Hälsans nya verktyg.

Hälsans nya verktyg startades som ett VINNVÄXT-initiativ, som med hjälp av medel från VINNOVA och regionala aktörer i Östergötland har arbetat aktivt med att stimulera utbudet av nya digitala lösningar för vård, omsorg och hälsa. Det tioåriga projektet avslutades vid årsskiftet, och Hälsans nya verktyg, som numera är en nationell aktör och förening med det oberoende forskningsinstitutet SICS Swedish ICT som värd, bytte då kurs.

–Idag finns det många bra produkter och tjänster på marknaden. Problemet är att de inte nyttjas. Istället för att stimulera utbudet hjälper vi nu beslutsfattare att identifiera hinder och behov, och para ihop det med de möjligheter som finns på marknaden.

Oberoende aktör

Nyckelfri hemtjänst, mobila digitala larm, nattillsyn med kamera, robotar vid måltider, digitalt anhörigstöd och vård på distans med hjälp av kameror är några av de smarta lösningar som en del kommuner och privatpersoner redan använder.

–Som en oberoende aktör utan fokus på försäljning av produkter tar vi i nätverket fram goda exempel på verktyg som innehåller relevant fakta och lärdomar om en lösning. Vi tar reda på varför andra har satsat på produkten eller tjänsten och vad som var viktigt inför investeringsbeslutet.

Föreningen dokumenterar de satsningar som har genomförts i Sverige och utomlands, samarbetar med Myn-

Mona Jonsson, verkställande sekreterare för Hälsans nya verktyg.

digheten för delaktighet och andra aktörer, samt anordnar relevanta nätverksmöten där människor med intresse för digitala lösningar inom hälsa, vård och omsorg kan dela med sig av kunskap och erfarenheter.

–Med vår tioåriga erfarenhet och det samlade nätverket har vi en verklig möjlighet att nå beslutsfattare som i detta nu står inför utmaningar. Hälsans nya

i

■ Vård för Hälsans nya verktyg är forskningsinstitutet SICS Swedish ICT.

■ Med tio års erfarenhet av innovationsfrämjande har Hälsans nya verktyg sadlat om till att hjälpa beslutsfattare att ta nya steg mot digital välfärdsteknik.

■ Hälsans nya verktyg är ett nationellt nätverk som stöttar beslutsfattare med kunskap, inspiration och möten.

■ För att nå ut med kunskap om nyttiga exempel och hur man kan ta nästa steg, samlar Hälsans nya verktyg ett medlemsnätverk. Gå med i nätverket på www.hnv.se/medlemsinformation

Kontaktperson:

Mona Jonsson

Tel: 070-891 92 91

mona.jonsson@hnv.se

Läs mer på hnv.se

 **HÄLSANS
NYA VERKTYG**

verktyg jobbar för att kunskapen och verktygen ska nå de som sitter med frågor kring digital välfärdsteknik, och få dem att ta nästa steg.

Välfärdsteknologi ökar valfriheten i hemtjänsten

Göteborgs Stad ska införa tio välfärdsteknologitjänster i hemtjänsten till 2022. Ny teknik erbjuds som komplement i verksamheten och startskottet har redan gått för den första tjänsten, Trygghetskamera, som ger trygghet och ostörd nattsömn.

Göteborgs Stad vill ligga i framkant när det gäller tjänster via välfärdsteknologi och it-stöd för medarbetarna.

– Vi moderniserar hela trygghetslarmkedjan och bygger nu en helt ny digital plattform där vi kan samla alla former av framtida tjänster. Tillgängligheten till information blir bättre för omsorgstagaren och det ska bli lättare för närstående att få respons, säger Max Domaradzki, projektledare för införandet av den digitala plattformen i Göteborg.

Attraktiv hemtjänst

Syftet är att förbättra arbetssätten och kvaliteten i hemtjänsten, dels genom att omsorgstagarens inflytande och självbestämmande ökar, dels genom att medarbetarna ska uppfatta yrket som mer attraktivt. Den långsiktiga satsningen kallas Attraktiv Hemtjänst. Ett exempel är det nya mobila arbetssättet där hemtjänsten med hjälp av en surfplatta kan dokumentera tillsammans med den enskilde.

– Omsorgstagaren förfogar över den tid som han eller hon har fått i enlighet med biståndsbeslutet och tillsammans med kontaktpersonal från hemtjänsten väljer man vad som behöver göras. De flesta vill klara sig själva så långt det går. Nu kan omsorgstagaren exempelvis välja om han eller hon vill få traditionell tillsyn på natten eller få trygghet tillgodosedd genom en webbkamera, säger Kerstin Karlsson, samordnare för det politiska uppdraget Attraktiv Hemtjänst.

Många sover lätt och vaknar till vid ett hembesök. Det kan vara svårt att

somna om, någon kanske blir orolig och går upp på toaletten och riskerar då att ramla. En fallolycka kan medföra väldigt mycket besvär för individen och en webbkamera kan minska den risken.

– Det här handlar inte om någon besparing. För vår del blir det en stor investeringskostnad, men vi har sett vad tjänsten kan bidra till. Den minskar risken för fall och fler sover tryggt om natten, säger Max Domaradzki.

Märker den inte

I somras fick Sune Lindskog, 83, en stroke och vid hemkomsten behövde han stöd från hemtjänsten. Då blev han erbjuden en Trygghetskamera.

– Jag tänkte att jag kan prova något nytt istället för att det kommer hit folk på nätterna och kanske väcker mig. Man vet ju inte hur man reagerar när det kommer in okända människor. Jag litar på dem som tittar och har inte haft ont av kameran alls. Den är bara på några sekunder vid klockan tolv och klockan fem på natten. De ser till att jag ligger där jag ska och för mig är det inga problem, tvärtom, säger han.

Skulle Sune inte vara i sängen är rutinen att vänta tjugo minuter och sedan titta igen. Är han inte tillbaka i sängen ringer det i hans mobiltelefon och svarar han inte då så larmas nattpatrullen som åker ut och tittar på plats.

Resurser på rätt plats

Göteborgs Stads framtidsinriktning på välfärdsteknologi kommer att bidra till

Sune Lindskog får tillsyn via Trygghetskamera under natten. Kameran är diskret och Sune kan sova gott utan att bli störd.

nya arbetssätt och nya möjligheter. Förutom ökad självständighet och självbestämmande för individen så innebär satsningen att mer tid kan läggas där det verkligen behövs. Exemplet Trygghetskamera har möjliggjort att mycket tid som förut lades på resor fram och tillbaka nu kan läggas på annat. Stressen minskar för medarbetarna.

– Vi lyssnar på brukarna, på anhöriga och medarbetarna. Restiden som vi sparar kan vi återinvestera där det verkligen behövs, det kommer alltid att finnas personer som behöver hjälp på plats. Kan vi jobba på distans med mobil teknik så kan vi göra andra saker bättre, säger Kerstin Karlsson.

Tekniken ska vara ett komplement. Vill någon inte ha tekniken kan de välja bort den, för andra blir det ett bredare utbud. Verktygslådan blir större. Just nu utreder Göteborgs Stad positioneringslarm och bildkommunikation som potentiella, nästkommande tjänster.

– Vi ska möta krav och behov från såväl samhället, brukare, anhöriga som verksamheten. Ofta väcks idéerna ute på fältet, i verksamheterna. Men det är hela tiden omsorgstagarens behov som ska styra, säger Max Domaradzki.

i

Ökat inflytande, självbestämmande och attraktiva jobb. Det är de övergripande målen när Göteborgs Stad sjösätter ett helt nytt arbetssätt i hemtjänsten, kallat Attraktiv Hemtjänst, för att möta nya utmaningar med en åldrande befolkning. Syftet med att införa välfärdsteknologi i hemtjänsten är ökad livskvalitet, självständighet och fler alternativ för användaren att välja mellan. Tjänsterna ska vara till nytta för både individen och verksamheten.

Kontakt:

Kerstin Karlsson, samordnare Attraktiv Hemtjänst och chef för Göteborgs Stads utvecklingscenter Senior Göteborg

Stadsledningskontoret
Köpmansgatan 20
404 82 Göteborg
Tel: 031-368 03 06

attraktivhemtjanst.goteborg.se

**Göteborgs
Stad**

Max Domaradzki och Kerstin Karlsson jobbar allt mer med mobil teknik. Här med surfplatta och "Roberta", en slags kamera på hjul som används vid guidade turer där betraktare är kvar i hemmet.

Bredd och djup när Västerås inför välfärdsteknologi

Ända sedan 2006 har Västerås stad satsat på digitalt stöd inom äldreomsorgen. Idag kännetecknas arbetet av en stor bredd, med många olika funktioner för skilda målgrupper i kombination med ett djup där man inte väjer för de riktigt svåra frågorna.

– Att tro att vi ska kunna fortsätta bedriva vård och omsorg på samma sätt som idag i en nära framtid med allt fler äldre är att bedra sig själv. Välfärdsteknologi kan vara ett av flera innovativa sätt att möta de demografiska utmaningarna och säkerställa att vi även om 10-15 år kan erbjuda individuellt utformat stöd av god kvalitet till alla som behöver, säger Eva Sahlén, direktör för Sociala nämndernas förvaltning i Västerås stad.

För att säkerställa att tekniken ges på de äldres villkor, inte minst när det gäller etiken, betonar Västerås stad vikten av att alltid involvera de blivande användarna i alla skeden av utvecklingsarbetet.

– Vi har kommit långt när det gäller att bjuda in berörda till medskapande i alla delar av processen, även när det gäller upphandling, utvärdering, information, ekonomi och teknik. Det är intressant att se att den av våra funktioner som kanske väckt störst skepsis bland de som inte är insatta, trygghetskameran för tillsyn på natten, är den mest uppskattade och efterfrågade bland brukarna, med så här långt 160 genomförda installationer, säger Mats Rundkvist, strateg för välfärdsteknologi och e-hälsa.

Föregångare

När kommuner ska implementera välfärdsteknologi ställs de inför nya utmaningar, inte bara när det gäller teknik. Många tvekar kring vad som gäller juridiskt och ställer sig tveksamma till hur man ska kunna upphandla något som kanske ingen tidigare upphandlat och hur man undviker att befintliga ersättningsmodeller konserverar sättet att bedriva vård och omsorg på. Västerås stad har inte bara antagit utmaningen, staden har även hittat lösningar som man gärna delar med sig av till andra kommuner. Stadens innovativa upphandlingar av IT-baserat anhängstöd och teknik för e-hemtjänst används idag som goda exempel när nationella aktörer ska sprida kunskap om hur offentlig sektor kan stimulera innovation med hjälp av sina upphandlingar.

Boende på ett servicehus i Västerås upptäcker möjligheterna med surfplattan tillsammans med personal.

Västerås var även tidigt ute med juridiska analyser kring t.ex. informationssäkerhet inom välfärdsteknologin, något som möttes av viss förvåning bland en del leverantörer som inte förberett sig för krav på kryptering och s.k. tvåfaktorsinloggning.

– Vid uppstarten av testbädden MISTEL (se faktspalt) stod det klart att de juridiska kunskapsluckorna kring samverkan mellan innovatörer och offentlig sektor var stora. Därför tog vi med hjälp av en extern konsult fram en vägledning och en samling avtalsmallar som rönt stor uppmärksamhet bland andra testbäddar, berättar Mats Rundkvist.

Digital teknik minskar begränsningsåtgärder på demensboende

Ny teknik kan hjälpa äldre med nedsatt beslutsförmåga på många sätt. Utmaningen är att lösa det juridiska.

– Tekniken måste få komma till användning för de som bäst behöver den, säger Ulrika Stefansson, projektledare,

Välfärdsteknologi på äldreboenden i Västerås.

För två år sedan tillfrågades Västerås stad av Myndigheten för delaktighet om staden ville delta i ett projekt om hur ny teknik kan underlätta för personer på äldreboende med nedsatt beslutsförmåga till följd av t.ex. olika former av demenssjukdom.

– Syftet var att ta reda på vilka förbättringar tekniken kunde bidra med, berättar Ulrika Stefansson.

Hon betonar att välfärdsteknologi inte handlar om att ersätta människan.

– Rätt använd kan tekniken stärka integritet och aktivitetsförmåga samt minska behov av tvångs- och begränsningsåtgärder. Personer med demenssjukdom kan t.ex. ha svårigheter att hitta i sin omgivning vilket lett till att många boenden har stängda och låsta dörrar. Det har man inte lagstöd för, dessutom ökar en stängd dörr ofta oro och ångest. Medgivande för tillsyn med stöd av personal och teknik har tidiga-

re hanterats på olika sätt. Tillsammans med stadsjuristen arbetade vi nu fram en riktlinje, Västeråsmodellen, där vi väger nyttan av tekniken mot obehaget av att inte använda den.

Ökad livskvalitet

På prov införde Västerås nya larm på ett boende med sex avdelningar.

– Personerna kan nu röra sig självständigt mellan avdelningarna och ute i trädgården. Med stöd av individuellt anpassade larm har helt nya möjligheter för tillsyn skapats. Detta har gett en mycket behagligare boendemiljö med stora vinster för den enskilde, säger Ulrika Stefansson, som konstaterar att den här typen av teknik tidigare sågs som en begränsningsåtgärd där, juridiskt sett, berörda personer måste ge sitt medgivande till användning.

– Tack vare Västeråsmodellen kan tekniken nu användas för att undvika begränsningsåtgärder också för personer som har svårt att lämna sitt medgivande.

- Västeråsmodellen – riktlinje för införande av trygghetsskapande teknik i vård och omsorg
- Beslutad av Aldrenämnden i Västerås stad 17/2 2015
- En genomgång av rättsliga förutsättningar
- En metod för införande i verksamhet
- Västeråsmodellen ger förutsättningar för att arbeta med individuellt behovsbedömd trygghetsskapande teknik av iakttagande art som t.ex. kameror, sensorer och positionering även för personer med nedsatt förmåga att lämna ett informativt samtycke

Exempel på innovationsarbete i Västerås stad:

- E-hemtjänst – hemtjänst på distans med digitala kommunikationslösningar, till exempel trygghetskamera på natten www.viktigvasteras.se
- Välfärdsteknologi på äldreboende
- MISTEL – kompetenscenter för möten mellan innovatörer och slutanvändare www.mistelinnovation.se
- SILVER – EU-projekt för innovationsupphandling av robotik för äldres självständighet www.silverpcp.eu
- INNOVERSUM – ny innovationsfrämjande ersättningsmodell för ålderdomshem och gruppboenden
- Mobilt arbetssätt – möjliggör för vårdpersonal att inhämta viktig information och att dokumentera hemma hos den enskilde
- Teknikskifte för trygghetslarm – både i ordinärt och på särskilt boende förbereds övergång till digitala larm med hjälp av nyskapande funktionsbaserade upphandlingar

VÄSTERÅS STAD

www.vasteras.se

Digitalisering är nödvändigt för Älmhult

Kommunchef Tomas Rikse vill skapa överraskande bra kundupplevelser. Genom att sätta kunden i centrum, ställs också krav på bättre sammanhängande interna rutiner och processer. Nu håller det inte längre att bara förbättra inom enskilda förvaltningar och verksamhetssystem. Rätt information måste bli tillgänglig för invånare själva, så väl som för personal. Arbetsrutiner måste förenklas och automatiseras. Digitaliseringen är en avgörande möjliggörare för att förenkla och förbättra.

Tomas framhåller att oavsett var och hur en kommuninvånare kommer i kontakt med kommunen, så ska man få samma positiva upplevelse. För att uppnå detta måste all information som finns om invånaren i kommunens system och delvis i andra myndigheters system, finnas tillgänglig för behöriga. Vi jobbar mot att

Tomas Rikse, Kommunchef i Älmhults kommun.

en invånare ska kunna komma in i en självserviceportal, där man kan se all information om sina engagemang med kommunen. Väljer man att ändra en tjänst eller söka nytt, så sker detta i första hand via eTjänster, där formulär är utfyllda med den kvalitetssäkrade information som kommunen redan har. Detta gör det enklare för invånare och det blir färre fel att hantera för handläggare.

Det nya arbetssättet

En stor del av kommunens kundkontakter är personliga möten eller telefonsamtal. Robert Palmkvist som är IT-chef framhåller att vi inte längre kan agera utifrån interna organisatoriska gränser och hur olika IT-system sätter gränser. Här ställs ökade krav på att det är enkelt för kommunens behöriga medarbetare att ha tillgång till rätt information från rätt plats samt att det finns gemensamma arbetsrutiner. Om flera medarbetare

Robert Palmkvist, IT-chef i Älmhults kommun.

kommer åt mera information från flera olika system och platser, så ställer detta högre krav på säkerhet och kontroll.

Säkerhetslösning finns på plats

Vi har redan en Identitetslösning på plats som möjliggör att på detaljerad nivå och med hög säkerhet styra tillgång till olika system och information säger Robert. Lösningen bygger på en kombination av delegerad administration, samt kvalitetssäkring mot centrala register. Detta är en lösning man utvecklat ihop med Pulsen.

Integrationer är nästa steg

Tomas ser att nästa steg i digitaliseringen är att satsa på integrationer för att tillgäng-

Pulsen är ett av Sveriges större IT-företag med ca 700 anställda och är den enda leverantören som har alla fyra nya Kammarkollegier avtal för IT-tjänster. Pulsen tillhandahåller lösningar för bl.a. omsorg, skola, informations-säkerhet, eTjänster, eFörvaltning, processer, integrationer och mobila arbetsplatser. Företaget är privatägt och har en lång tradition av expansion genom långsiktighet. Detta har resulterat i mångåriga kundrelationer, inte minst med landets kommuner.

Pulsen AB
Nils Jakobsonsgatan 5
501 15 Borås
Tel: 033-17 18 00
E-post: kabi.hansson@pulsen.se
www.pulsen.se

PULSEN
IT's a promise

liggöra information där den underlättar för medborgare. Integrationerna är också nödvändiga för att automatisera eller förenkla interna processer. Genom samverkan med Pulsen Connections, delar vi och återanvänder integrationer och funktionalitet ihop med många andra kommuner.

Europeiskt samarbete för eHälsa – skräddarsyr stöd med vården som motor

Skåne har strategiskt goda förutsättningar att driva innovation och produktutveckling inom eHälsa. Via EU-projektet READi for Health optimeras regionens potential på området. Projektet skapar bland annat mötesplatser där sjukvården, patienter, akademien, och näringslivet i samverkan utvecklar eHälsoidéer som utvecklar regionen och sjukvården.

Genom READi for Health, som drivs av FoU-centrum Skåne och Mobile Heights i Lund, samverkar fyra europeiska regioner i arbetet med att synliggöra eHälsoteknologins möjligheter.

– Utveckling och implementering av eHälsa kräver klinisk forskning, vårdutveckling och entreprenörskap i samverkan. Vården behöver axla rollen som motor för eHälsainnovation för att säkerställa utveckling av hållbara lösningar och minska de barriärer som idag finns för införande av eHälsa inom vård och omsorg, säger Ann Tronde, projektledare READi for Health, FoU-centrum Skåne.

Innovationshub för eHälsa

READi for Health vill skapa en innovationshub för eHälsa som ska stödja entreprenörer från idé till lanserad produkt, med fokus på att möta sjukvårdens, omsorgens och patienternas behov. Den ska även

främja sjukvårdens nytänkande och innovation samt involvera slutanvändarna i utvecklingen av framtidens e-hälsolösningar.

– eHälsa ger möjligheter till personcentrerad vård och bättre behandlingsresultat till lägre kostnad för samhället. För att öka användningen av eHälsa i vården behöver vi möta professionernas efterfrågan på klinisk evidens. FoU-centrum Skåne erbjuder stöd och infrastruktur för forskning och utveckling inom hälso- och sjukvården och ser nu ett ökat behov av tjänsterna samt en efterfrågan från företag som utvecklar eHälsolösningar, säger Ulf Malmqvist, verksamhetschef FoU-centrum Skåne.

Har genererat flera digitala projekt
Två exempel på projekt som initierats via READi for Health är:

”Mitt Liv – Min Hälsa”, en interaktiv plattform för utbildning, behandling och

beslutsstöd för organmottagare, närstående och vårdpersonal för ökad delaktighet och bättre behandlingsresultat.

”eHälsa på recept”, ett digitalt bibliotek för medicinskt testade eHälsopro-

jektationer, ett eHälsotest. Genom detta skall vård- och omsorgsgivare kunna erbjuda individer ökad delaktighet och personcentrerad vård samt kunna ta del av individens hälsoinformation.

EU-projektet READi for Health
Regioner: Skåne, Oulu (Fi), Midi-Pyrénées (Fr), Murcia (Sp)
Kontakt: ann.tronde@skane.se
www.readiforhealth.eu

FoU-centrum Skåne, Södra sjukvårdsregionen:
En av de 6 nationella noderna i statens satsning för samordning av kliniska studier i Sverige.
www.skane.se/sv/Webbplatser/FoU_centrum_Skane

This project has received funding from the European Union's Seventh Framework Programme for research, technological development and demonstration under grant agreement no. 320021.

Skånes bästa kommun att bo och verka i

Eslövs kommuns vision är att bli Skånes bästa kommun att bo och verka i 2025. Målet är att vidareutveckla Eslöv till en levande region med en aktiv företagarkultur, bra utbildningsväsende, god omsorg och ett rikt kulturliv.

– Vi är en kommun där mycket spännande kommer att hända de kommande åren. Medborgarfokus i allt är kärnan i all offentlig verksamhet. Det förutsätter en organisation med medarbetare som är delaktiga, engagerade, trivs och utvecklas och det satsar vi på här i Eslöv, säger Anna Nordén, HR-chef i Eslövs kommun.

Skapa värde för medborgare och medarbetare

I Eslöv har den nya mandatperioden inneburit nya, spännande mål för i synnerhet personalpolitiken. Under de kommande åren kommer fokus att ligga på att utveckla gemensamma värderingar, kompetensförsörjning och medarbetarutveckling.

En mycket medveten satsning i Eslövs kommun är också den att varje medarbetare ska erbjudas en heltidstjänst. Idag är Eslöv en av Skånes fem bästa heltidskommuner tack vare ett intensivt arbete de senaste åren.

Anna Nordén,
HR-chef i Eslövs
kommun.

– Självfallet ska alla ha en konkurrenskraftig lön, men för många är det i förlängningen viktigare att du har en arbetsgivare vars värderingar du kan ställa sig bakom och att ha arbetsuppgifter som är intressanta och engagerande. Jag gjorde själv, till exempel, ett högst medvetet val när jag började arbeta offentligt – jag vill lägga mitt engagemang på något som faktiskt skapar värde för andra människor.

Sveriges kommuner har framför sig ett antal utmaningar rörande både vad gäller ett stort nyrekryteringsbehov och kravet på hög omställningstakt inom offentlig sektor. Kommunernas uppdrag är ständigt föränderligt och frågan om

tillgång på rätt kompetens kommer att bli en kärnfråga.

– En kommun påverkas av olika omständigheter, inklusive demografiska förändringar och faktorer i omvärlden, såsom den pågående flyktingsituationen. Det gör oss till en spännande arbetsgivare samtidigt som det ställer krav på både organisationen och medarbetaren att kunna ställa om verksamheten när behoven hos medborgarna förändras, menar Anna Nordén.

– Sveriges kommuner måste uppmuntra fler unga att söka sig till offentlig sektor, och visa på fördelarna med den variation och utvecklingspotential

i

Eslöv är en populär bostadsort med drygt 32 000 invånare, belägen i Öresundsregionen. I Eslöv är det nära till det mesta, inte minst tack vare de goda tågförbindelserna med övriga delar av Skåne och Köpenhamn. I kommunen finns småstadens lugn, närhet och levande landsbygd, men också tillgång till ett rikt föreningsliv och affärsutbud. I Eslöv har du också givna utgångspunkter för att upptäcka resten av Skåne.

Eslövs kommun
241 80 Eslöv

Tel: 0413-620 00

E-post: kommunen@eslov.se

www.eslov.se

vi kan erbjuda. Redan nu kan vi se tecken på flera bristyrken, exempelvis inom skolan och vården. Det kommer att bli avgörande för vår organisation att hitta och utveckla kompetenser inom dessa områden för att bygga Skånes bästa kommun att bo och verka i.

Upphandlingsmyndigheten stärker upphandlingarnas strategiska betydelse

Upphandlingsmyndigheten är en nystartad expertmyndighet som utvecklar den goda offentliga affären med fokus på hållbara, innovativa och effektiva offentliga upphandlingar. Upphandlingsmyndigheten är ett stöd för samtliga offentliga upphandlingsenheter och leverantörer i Sverige.

Upphandlingsmyndigheten har det samlade ansvaret för att utveckla, förvalta och stödja den offentliga upphandlingen.

– Vi bidrar till att göra offentlig upphandling till ett verktyg för att nå viktiga samhällsmål och stöttar kommuner och landsting i arbetet med att integrera sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhetskrav i upphandlingsarbetet. Ett av våra viktigaste uppdrag är att lyfta den offentliga upphandlingens strategiska betydelse. Upphandlingar kan användas som ett strategiskt verktyg för att nå verksamhets- och hållbarhetsmål, säger Ann-Christin Nykvist,

Ann-Christin Nykvist,
generaldirektör på
Upphandlingsmyndigheten.

generaldirektör på Upphandlingsmyndigheten.

Verkar för hållbara upphandlingar

En viktig del av myndighetens upphandlingsstöd är att utveckla färdiga hållbarhetskrav som kan bidra till bättre miljö och sociala villkor. Upphandlingsmyndigheten verkar även för att fler leverantörer, exempelvis små och medelstora företag, deltar i upphand-

lingar. Ytterligare en målsättning är att verka för en rättssäker upphandlingsverksamhet.

– På regeringens uppdrag har vi även initierat ett program som fram till 2019 ska främja innovationsvänlig upphandling med en tidig dialog mellan företag och upphandlande enheter. En innovativ och problemlösande upphandlingskultur stärker tillväxten och förser framtidens välfärd med innovativa pro-

i

Upphandlingsmyndigheten är en ny modern myndighet som ger stöd genom att utveckla och förmedla kunskap, verktyg och metoder för offentlig upphandling. Myndigheten ska verka för en rättssäker, effektiv och socialt och miljömässigt hållbar upphandling till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling.

Upphandlingsmyndigheten
Torsgatan 13
111 23 Stockholm

Tel: 08-586 21 700

www.upphandlingsmyndigheten.se

dukter och lösningar. Vi stöttar bland annat kommuner i arbetet med att föra en dialog med leverantörer i upphandlingsprocessens tidiga stadier, säger Ann-Christin Nykvist.

Dialoger för ökad demokrati

I Piteå finns en lång tradition av folkrörelse och folkbildning. Det moderna Piteå kommun bygger vidare på detta arv, med ett tydligt strukturerat arbete för medborgarinflytande, öppenhet och demokrati.

Medborgarnas möjlighet att påverka samhällsutvecklingen genomsyrar allt arbete och alla kommunala processer i Piteå. Öppenhet, engagemang och delaktighet är grundpelare i interaktionen mellan kommunen och dess invånare och det finns ett aktivt och ständigt pågående arbete med att utveckla dialogen med piteborna.

– Vi arbetar efter devisen att det ska vara på riktigt, viktigt och roligt att delta i samhällsutvecklingen. Piteborna ska känna att det är enkelt att engagera sig och att varje individ verkligen kan påverka. Som politiker ser jag det både som en förmån och som en absolut nödvändighet att hitta metoder för att involvera medborgarna i den demokratiska processen, säger Helena Stenberg (S), kommunalråd i Piteå.

Medborgardialogen sker på flera sätt och är indelad i fyra områden: information bl.a. genom en hushållstidning, konsultation som görs i form av enkäter,

Helena Stenberg (S), kommunalråd i Piteå.

delaktighet som sker genom möten, work shop av olika slag samt medborgarbudget, t.ex. att ungdomar kan få en "påse pengar" till att genomföra aktiviteter eller landsbygdscentrum i utveckling.

– Under 2015 har kommunen haft tre fokusområden, berättar kommunstrateg Anna-Lena Pogulis. Dels har vi ett mångfaldsarbete, så att så många som möjligt ska kunna delta i våra möten. Dessutom har vi fokus på återkoppling av dialoger och kommer bland annat att ha ett temanummer med detta i vår hushållstidning Vårt att veta om din kommun. Slutligen har vi genomfört "Arena för demokrati", en kraftsamling för att utveckla de-

Anna-Lena Pogulis, kommunstrateg.

mokratien och stärka förtroendet. Arenan genomfördes med en mängd möten, föreläsningar och aktiviteter kring översiktsplanen om Piteås utveckling på lång sikt.

Många deltagare

Att piteborna uppskattar och utnyttjar de många möjligheterna till engagemang och påverkan märks inte minst i deltagarstatistiken. Under 2014 deltog 9 000 pitebor, vilket är mer än 20 procent av befolkningen, i olika arrangemang och dialoger. Under de två veckor som "Arena för demokrati" pågick kom cirka 1 000 personer till de olika aktiviteterna.

Piteå är en stad i norra Sverige, med 42 000 invånare. Här finns ett stort kultur- och evenemangsutbud och ett varierat näringsliv, där trä- och skogsindustrin hör till de mest betydelsefulla i Europa. Den nya satsningen Piteå Science Park är en tillväxtmiljö för kulturella och kreativa näringar och FoU inom förnybar energi. Dessutom pågår många stora byggprojekt med nya mötesplatser och boende i stadskärnan och en utbyggd vinterstadion. Kommunen arbetar mycket aktivt med medborgardialoger för att skapa forum för medborgarinflytande och ökad demokrati.

www.pitea.se

Piteå kommun

Helena Stenberg och Anna-Lena Pogulis framhåller vikten av att ständigt förnya och utveckla verktygen för att samverka med kommuninvånarna i alla beslut som rör Piteås framtida utveckling:

– Medborgarengagemanget är en förutsättning för att de demokratiska processerna verkligen ska fungera. Demokrati är inte något vi bara kan ta för givet, utan den måste försvaras varje dag.

Fokus på e-hälsa i VLL

Ett av Västerbottens läns landstings prioriterade områden är att stärka styrning och ledning av e-hälsa så att tjänster och lösningar baserade på informationsteknik skapar nytta för invånare, patienter, personal och beslutsfattare.

Vårdsektorn står inför stora utmaningar. Många av dagens IT-system kom till under en tid då det inte fanns krav på hur systemen skulle samverka. Samtidigt behöver vården ta till sig ny teknik och nya lösningar som gör vården tillgänglig och flexibel.

I Västerbotten har landstinget därför skapat en e-hälsoenhet som ansvarar för IT- och teknikstrategi med fokus på just nytta.

– Invånare och personal vill ha digitala tjänster som stödjer deras behov på samma sätt som digitala tjänster gör inom andra områden. Det krävs en medveten strategi och handlingsplan för e-hälsoarbetet för att nå dit även inom vården, säger Christina Igasto,

e-hälsochef i Västerbottens läns landsting.

Tillgängligare vård

Arbetet med e-hälsa i Västerbottens läns landsting omfattar också vård på distans, där samspel mellan tekniska lösningar och innovativa arbetsätt gör att rätt kompetens och rätt information blir tillgänglig oberoende av var patient eller personal befinner sig.

– Patienter med reumatologisk sjukdom i Skellefteå och Lycksele kan sedan fem år tillbaka träffa sin läkare i Umeå via video. Ett annat exempel är att vi erbjuder patienter med blod-

Christina Igasto, e-hälsochef i Västerbottens läns landsting.

Thomas Molén, strateg för vård på distans vid e-hälsoenheten.

cancer i norra regionen besök av distansläkare i hemmet. Det har kraftigt minskat riskerna för patienter som är infektiöskänsliga och reducerat restiderna avsevärt, säger Thomas Molén,

strateg för vård på distans vid e-hälsoenheten.

– Vi vill utgå från arbetssätt som lämpar sig bäst för att främja en god, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård. Ska vi klara framtiden är det den vägen vi måste gå, avslutar de.

E-hälsa definieras som all IKT och teknik i hälso- och sjukvården i Västerbottens läns landsting. I ett samarbete med flera landsting ligger fokus på Framtidens vårdinformationsstöd – där utgångspunkten är IT-stöd för invånarnas, personalens och beslutsfattarnas behov.

I Västerbotten bor cirka 262 000 människor på en åttondel av Sveriges yta. Länet är landets näst största. "År 2020 har Västerbotten världens bästa hälsa och världens friskaste befolkning".

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå
Tel. vxl: 090-785 00 00
www.vll.se/ehalsa

**VÄSTERBOTTENS
LÄNS LANDSTING**

Högre kvalitet på personlig assistans genom Aiai

Hälften av alla privata assistansföretag använder idag Aiai, Kaustiks efterfrågade webbtjänst för administration av personlig assistans. På senare år har allt fler kommuner valt att implementera samma möjlighet till effektivisering och kvalitetskontroll.

2006 lanserade Kaustik den första versionen av verksamhetsstödet Aiai (Administrativ Interaktiv Assistans över Internet) som effektiviserar administrationen och säkrar kontrollen av personlig assistans. Det webbaserade systemet har skräddarsytt för den som arbetar med eller brukar assistans. Aiai underlättar och automatiserar den omfattande administration som personlig assistans kräver, vilket innebär att användarna i högre grad kan fokusera på utförandet. Med drygt 40 000 användare är Kaustik marknadsledande i Sverige vad gäller verksamhetssystem för personlig assistans.

– SKL har identifierat välfärdsteknologi som ett prioriterat utvecklingsområde för Sveriges kommuner. Vi ser därför goda möjligheter att täcka kommunernas behov inom vår nisch eftersom kommunerna till stor del har samma behov som de privata utförarna, säger Kaustiks vd Magnus Crossner.

Sundsvalls kommun, Sölvesborgs kommun och stadsdelsförvaltningar inom Stockholms stad är exempel på kommuner som börjat använda Aiai med framgång. Intresset är stort även från andra kommuner. Nyfikenheten hur Aiai kan frigöra tid och säkra kvalitet inom kommunens verksamhet är stor, säger Louise Frei, kundansvarig säljare.

Effektiv schemafunktion spar tid

Kärnan i Aiai är en schemafunktion med automatiska tidsrapporter och lönehantering som kontrolleras mot aktuella kollektivavtal och arbetstidslagen. Aiai håller koll på myndigheternas redovisningskrav. Försäkringskassans räkning och annan nödvändig rapportering upprättas automatiskt. Aiai inne-

Louise Frei, kundansvarig säljare och Magnus Crossner, vd på Kaustik.
Foto: Lo Larsson Birgersson

håller dessutom ett kvalificerat IT-stöd för den dokumentation och journalhantering som Socialstyrelsen/IVO kräver för beslutande insatser enligt LSS.

– Ytterligare en fördel med Aiai är att systemet ständigt uppdateras utifrån nya regelverk för tillstånd och dokumentation. Det gör det enklare för användarna att hålla sig uppdaterade kring exempelvis nya krav från Försäkringskassan, säger Louise Frei.

När månadens sista arbetspass är över skapar Aiai automatiskt räkningen och tidsrapporter för alla assistenter baserat på schemat och med hänsyn till typ av arbetspass, OB-tider och eventuell jour/ väntetid.

Samhällsengagemang

Kaustik är ett IT-företag, men också ett kunskapsföretag som med ett genuint engagemang förmedlar kompetens och driver angelägna frågeställningar inom området personlig assistans. De tre kommande åren medverkar Kaustik exempelvis på Almedalsveckan, där de

arrangerar seminarier och bjuder in intresseorganisationer, Försäkringskassan och andra aktörer till debatter om framtidens personliga assistans.

– Vi driver också Aiai Akademi, en mötesplats för Aiai-användare från såväl privat som offentlig sektor med kompetensutveckling i fokus. Aiai Akademi arrangerar regelbundet uppskattade mötesplatser där vi exempelvis bjuder in arbetsrättsexperten och andra

aktörer som håller seminarier. Utbildningarna berör områden där kraven på kunskap är höga och där man har stor nytta av Aiai som systemstöd, säger Louise Frei.

Kaustik expanderar och har på kort tid växt från 15 till 21 medarbetare.

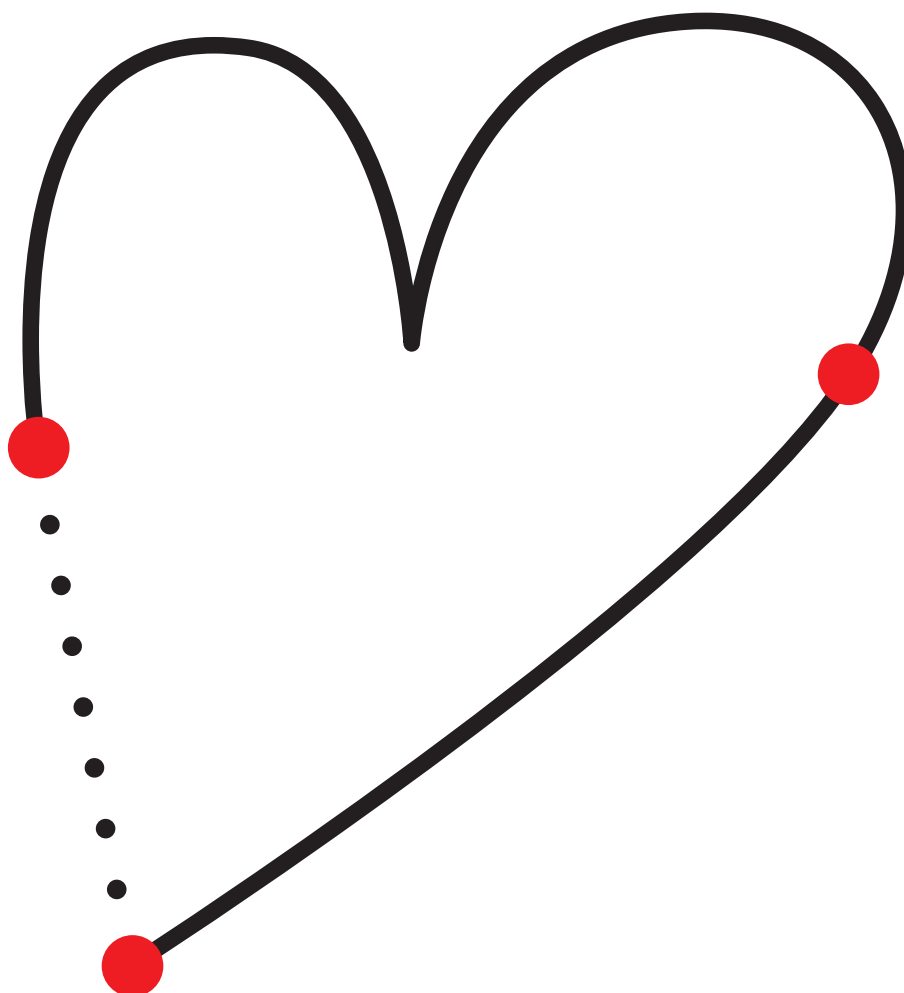
– Vår verksamhet karakteriseras av ett brinnande engagemang för personlig assistans. Flera anställda är själva assistansberättigade eller lever med barn med behov av personlig assistans. Andra har tidigare arbetat som personliga assistenter, vilket ger oss en ovärderlig kompetens kring hur personlig assistans fungerar i praktiken. Vårt samhällsengagemang tillsammans med den djupa förståelsen och egna erfarenheten kring personlig assistans gör oss helt klart unika som IT-leverantör, säger Magnus Crossner.

Kaustik startades 2003 och utvecklar webbtjänsten Aiai och Omsorg24, en skräddarsydd webbtjänst för HBV-hem och LSS-boenden. Aiai effektiviserar och säkerställer god kvalitet för administration av personlig assistans. Aiai är marknadsledande i Sverige med fler än 40 000 användare.

Kaustik AB
Heurlins plats 1, 413 01 Göteborg
Gustavslundsvägen 143, 167 51 Bromma
Nygatan 20 B, 702 11 Örebro
www.aiai.se www.omsorg24.se

En kärlekshistoria

Vi i *Skåne*, *Halland* och *Västra Götaland* tycker om alla övriga regioner. Men ärligt talat klappar hjärtat lite extra för Stockholm. För precis som att vi tre utgör en tillväxtkorridor, med stor inflyttning och attraktiva boendeyrken, så är Stockholm en tillväxtregion, med ansvar för resten av landet. Därför är vi väldigt glada över planerna på höghastighetståg mellan Stockholm–Göteborg och Stockholm–Malmö.

En satsning på spårbunden trafik är viktig dels för att vi som regioner har ett stort klimatansvar att axla, dels för att järnvägen för människor närmare varandra. Och ju närmare invånarna i de här tillväxtorterna kommer varandra, desto bättre för Sverige.

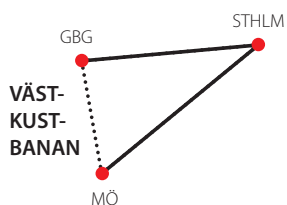
Det fina med den här investeringen är att om sträckorna kompletteras med dubbelspår och utrymme för snabb-

gående tåg på Västkustbanan, kan resultatet bli ännu bättre. Inte bara för att sträckan skulle gå rakt igenom Sveriges starkaste tillväxtkorridor. Nej, framförallt skulle import- och exporthantering få ett rejält häv; Göteborg har ju Sveriges största hamn och Skåne hanterar nästan hälften av all godstrafik till och från landet. Stor nytta för hela Sverige alltså, inte minst för BNP.

Och vill vi på allvar mäta oss med tyngre metropoler, finns möjlighet att på sikt koppla samman vår tillväxttriangel med både Oslo och Köpenhamn.

Inga relationer går alltid som på räls. Men de som inser värdet av att investera i den där lilla biten som saknas, vad det än må vara, går stärkta ur situationen.

I Sveriges fall kan det bli en ren kärlekshistoria.

Med vår hjälp kan
fibernätet i din kommun
nå ännu längre

Funderar din kommun på att bygga ut fibernätet? Prata med oss på Skanova. Vi har Sveriges största öppna fibernät. Och det växer hela tiden. Kanske också i din kommun? Läs mer om hur ni når längre på www.skanova.se/kommuner

skanova.
Nät som når längre